XUNTA DE GALICIA
CONSELLERIA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Conservatorio Profesional de Música
Praza do Conservatorio, s/n 15011 A CORUÑA
Telf. 981 276 800 - Fax 981 276 767
cmus.profesional.coruna@edu.xunta.es
centros.edu.xunta.es/cmusprofesionalcorunha

PROGRAMA OFICIAL DA MATERIA DE

MÚSICA DE CÁMARA

CURSO 2011-2012

ÍNDICE

1. – INTRODUCIÓN E FINALIDADE DAS ENSINANZAS PROFESIONAIS DE MÚSICA.	**7**
2. – CURSO 3º DO GRAO PROFESIONAL (ESPECIALIDADE: CANTO).	**10**
2.1. OBXECTIVOS.	**10**
2.2. CONTIDOS.	**13**
2.3. RECURSOS DIDÁCTICOS (ENFOQUE METODOLÓXICO).	**16**
2.3.1. MATERIAIS DIDÁCTICOS.	**16**
2.3.2. RECURSOS HUMÁNS E MATERIAIS.	**16**
2.3.3. MEDIOS.	**16**
2.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.	**17**
2.4.1. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.	**20**
2.5. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.	**21**
2.5.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ORDINARIOS.	**21**
2.5.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS.	**22**
2.5.2.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS POR PÉRDIDA DE AVALIACIÓN CONTINUA.	**22**
2.5.2.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA A OBTENCIÓN DE MATRÍCULA DE HONRA.	**23**
2.6.- MEDIDAS DE RECUPERACIÓN.	**24**
2.7. PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO.	**25**
2.8.- CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA.	**26**
2.9.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE. (PROCEDEMENTOS DE ACCESO Ó CURRÍCULO PARA ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS).	**28**

3. – CURSO 4º DO GRAO PROFESIONAL (ESPECIALIDADE: CANTO). 31

3.1. OBXECTIVOS. 31

3.2. CONTIDOS. 33

3.3. RECURSOS DIDÁCTICOS (ENFOQUE METODOLÓXICO). 37

3.3.1. MATERIAIS DIDÁCTICOS. 37

3.3.2. RECURSOS HUMÁNS E MATERIAIS. 37

3.3.3. MEDIOS. 37

3.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN. 38

3.4.1. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN. 41

3.5. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN. 42

3.5.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ORDINARIOS. 34

3.5.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS. 43

3.5.2.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS POR PÉRDIDA DE AVALIACIÓN CONTINUA. 43

3.5.2.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA UNHA ASIGNATURA PENDENTE. 44

6.5.2.3. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA A OBTENCIÓN DE MATRÍCULA DE HONRA. 46

3.6.- MEDIDAS DE RECUPERACIÓN. 46

3.7. PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO. 47

3.8.- CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA. 48

3.9.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE. (PROCEDEMENTOS DE ACCESO Ó CURRÍCULO PARA ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS). 50

4. – CURSO 5º DO GRAO PROFESIONAL (ESPECIALIDADES: ARPA, CLARINETE, CONTRABAIXO, FAGOT, FRAUTA TRAVESA, ÓBOE, PERCUSIÓN, SAXOFÓN, TROMBÓN, TROMPA, TROMPETA, TUBA, VIOLA, VIOLÍN E VIOLONCELLO, CANTO, GUITARRA, PIANO E CLAVE).	**53**
4.1. OBXECTIVOS.	**53**
4.2. CONTIDOS.	**56**
4.3. RECURSOS DIDÁCTICOS (ENFOQUE METODOLÓXICO).	**59**
4.3.1. MATERIAIS DIDÁCTICOS.	**59**
4.3.2. RECURSOS HUMÁNS E MATERIAIS.	**59**
4.3.3. MEDIOS.	**59**
4.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.	**60**
4.4.1. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.	**63**
4.5. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.	**64**
4.5.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ORDINARIOS.	**64**
4.5.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS.	**65**
4.5.2.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS POR PÉRDIDA DE AVALIACIÓN CONTINUA.	**65**
4.5.2.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA UNHA ASIGNATURA PENDENTE.	**66**
4.5.2.3. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA A OBTENCIÓN DE MATRÍCULA DE HONRA.	**68**
4.6.- MEDIDAS DE RECUPERACIÓN.	**68**
4.7. PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO.	**69**
4.8.- CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA.	**70**
4.9.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE. (PROCEDEMENTOS DE ACCESO Ó CURRÍCULO PARA ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS).	**72**

5. – CURSO 6º DO GRAO PROFESIONAL (ESPECIALIDADES: ARPA, CLARINETE, CONTRABAIXO, FAGOT, FRAUTA TRAVESA, ÓBOE, PERCUSIÓN, SAXOFÓN, TROMBÓN, TROMPA, TROMPETA, TUBA, VIOLA, VIOLÍN E VIOLONCELLO, CANTO, GUITARRA, PIANO E CLAVE). 75

5.1. OBXECTIVOS. 75

5.2. CONTIDOS. 78

5.3. RECURSOS DIDÁCTICOS (ENFOQUE METODOLÓXICO). 81

5.3.1. MATERIAIS DIDÁCTICOS. 81

5.3.2. RECURSOS HUMÁNS E MATERIAIS. 81

5.3.3. MEDIOS. 81

5.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN. 82

5.4.1. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN. 85

5.5. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN. 86

5.5.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ORDINARIOS. 86

5.5.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS. 87

5.5.2.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS POR PÉRDIDA DE AVALIACIÓN CONTINUA. 87

5.5.2.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA UNHA ASIGNATURA PENDENTE. 88

5.5.2.3. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA A OBTENCIÓN DE MATRÍCULA DE HONRA. 90

5.5.2.4. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA A OBTENCIÓN DE PREMIO FIN DE GRAO. 90

5.6.- MEDIDAS DE RECUPERACIÓN. 91

5.7. PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO. 92

5.8.- CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA. 93

5.9.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE. (PROCEDEMENTOS DE ACCESO Ó CURRÍCULO PARA ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS). 94

6.- PROPOSTA DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLAIS. (ACTIVIDADES CULTURAIS E DE PROMOCIÓN DAS ENSINANZAS). **97**

6.1. PROPOSTA DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS. **97**

6.2. PROPOSTA DE ACTIVIDADES EXTRAESCOLAIS. **98**

7. DESENVOLVEMENTO DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. **98**

7.1. PROCEDEMENTOS PARA A COORDINACIÓN, VALORACIÓN E REVISIÓN DO RESULTADO DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. **98**

7.2. PROCEDEMENTOS PARA A AVALIACIÓN INTERNA DO DEPARTAMENTO. **99**

8.- PROBAS DE ACCESO ÓS DIFERENTES CURSOS. **99**
8.1. LISTADO ORIENTATIVO DE REPERTORIO PARA AS PROBAS DE ACCESO **100**
8.1.1. ESPECIALIDADES DE CORDA FROTADA E PIANO. **100**
8.1.2. ESPECIALIDADES DE CORDA PULSADA E PIANO. **105**

8.1.1.3. ESPECIALIDADES DE VENTO METAL E PIANO. **105**

8.1.1.4. ESPECIALIDADES DE CANTO E PIANO. **105**

1. – INTRODUCIÓN E FINALIDADE DAS ENSINANZAS PROFESIONAIS DE MÚSICA.

A lei orgánica 2/2006 do 3 de maio, de educación, establece no seu artigo 45, que as ensinanzas artísticas teñen coma finalidade proporcionarlle ó alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música.

Esta lei orgánica de educación establece no su artigo 6.2, que o goberno fixará, en relación cos obxectivos, as competencias básicas, os contidos e os criterios de avaliación, os aspectos básicos do currículo que constitúen as ensinanzas mínimas. Asemade, a citada lei, no capítulo VI do título I, fixa as características básicas das ensinanzas profesionais de música, dentro das ensinanzas artísticas.

O grao profesional ten coma finalidade proporcionarlle ó alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais, e ordénase en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudios posteriores.

Esta programación parte entón, dos documentos oficiais vixentes correspondintes a esta materia, que son os seguintes:

a) Para os Graos Elemental e Profesional (lexislación L.O.E.): R. D. 1577/2006 do 22 de decembro que desenrrola aspectos básicos do currículo da L.O.E.; a L.O. 2/2006 do 3 de maio, no seu capítulo VI, que concreta o marco da nova lei de educación nas ensinanzas de réxime especial; decreto 203/2007 que establece o currículo das ensinanzas profesionais de música en Galicia.

b) Circular 9/2007 da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria de Galicia; Orde do 28-07-08 sobre a regulación das probas de acceso no Grao Profesional; Orde do 08-02-08 de avaliación no Grao Profesional (regula a convocatoria extraordinaria de setembro).

c) Real Decreto 303/2010, sobre os requisitos mínimos que han de cumprir os centros que imparten ensinanzas artísticas reguladas pola Lei Orgánica 2/2006 da Educación.

d) Decreto 223/2010, que establece o Regulamento Orgánico dos Conservatorios elementais e profesionais de música e danza en Galicia (R.O.C.)

e) Orde do 04-08-11 da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, que desenvolve o Decreto 223/2010, que establece o R.O.C.

A presente programación dá concreción á anterior lexislación a nivel de aula, e será o documento polo que se desenvolvan os diversos parámetros do traballo de aula dos docentes deste departamento no Conservatorio Profesional de Música de A Coruña.

Os cursos nos que se desenvolve a asignatura de conxunto nas especialidades deste centro son os seguintes:

a) Canto: De 3º a 6º do Grao Profesional.
b) Resto de especialidades do centro: 5º e 6º do Grao Profesional.

A materia de Música de Cámara está concibida como unha materia que, xunto á de Orquestra, Banda, Coro e Conxunto, sincretiza a maioría dos coñecementos técnicos-musicais, tanto individuais como colectivos. A diferenza dunha parte importante das materias ligadas a períodos históricos, estilos e xéneros, estas materias teñen un carácter transversal ó resto de materias do currículo.

Con esta materia perséguese dotar ó estudante cos coñecementos e habilidades necesarios que lle permitan desenvolverse nos entresixos da disciplina de Música de Cámara, servindo ademáis como ferramenta de relación social, pola diversidade intrumental da Música de Cámara e a predisposición do traballo en equipo como contexto, trascendindo así a dimensión individual da propia especialidade.

Ó longo do curso académico, os estudantes fórmanse na realidade do músico profesional, grazas á participación nos ensaios, concertos e experiencias de aprendizaxe, que teñen lugar no conservatorio e o seu ámbito.

A práctica da Música de Cámara durante o período de estudios correspondinte ó Grao Profesional do ensino musical responde ó conxunto de necesidades do alumnado de música, que dificilmente poden ser atendidas se non é a través desta actividade. Esta práctica camerística supón o vehículo fundamental para integrar e poñer en práctica unha serie de aspectos técnicos e musicais, e a súa aprendizaxe analítica debe ser objexto duhna derradeira síntese a través da práctica interpretativa.

A Música de Cámara compre unha función decisiva no desenvolvemento do oído musical en todos os seus aspectos. O repertorio camerístico constitúe o medio idóneo para que o alumno desenrrole o sentido da afinación, o cal, non pode deixar de ser instintivo e mimético, e polo tanto, resístese a ser ensinado ou transmitido só polos métodos racionais e require unha longa praxe musical, preferintemente en conxunto. Ademáis desenvolve a toma de decisións conxunta sobre a homoxeneización sonora e a comunicación visual durante a interpretación.

Asemade, o exercicio da Música de Cámara estimula a capacidade -imprescindibel para todo músico-, para escoitar ós outros instrumentos intre tócase o propio e para desenrrolar o sentido de "sonoridade do conxunto". A interacción entre diversos instrumentistas colabora igualmente ó desenrrolo da sensibilidade en materia de dinámica, fraseo, ritmo e vibrato:

- en canto á dinámica, por esixir unha sensibilización con respecto á audición dos planos sonoros e á percepción da función desempeñada en cada momento por cada un dos instrumentos (de solista, acompañante, contrapuntístico, harmónico, etc.);
- en canto o fraseo, porque colabora co desenvolvemento do sentido do diálogo e a mímese musical;

- en canto o ritmo, porque a música de conxunto esixe por se mesma uhna precisión e compenetración rítmica que faga posibel a simulteidade e o axuste entre os diversos instrumentos, ó tempo que propicia o desenrrolo da xéstica e da comunicación entre os instrumentistas (entradas, definición do tempo, rubato e outras modificacións do tempo, cortes finais, respiracións, etc.);
- en canto o vibrato, no sentido de que a práctica camerística obriga a homoxeneizar e simultaneizar o período, velocidade e amplitude dos diversos vibratos.

A Música de Cámara esixe ós músicos que a practican desenrrolar determinados hábitos de autodisciplina e métodos extremadamente beneficiosos, como a homoxeneización da articulación, a planificación dos golpes de arco nos instrumentos de corda ou das respiracións nos de vento, etc., ó tempo que permite o contraste do instrumento propio con outros de diferente natureza.

Dende un punto de vista musical, a práctica camerística é imprescindibel para a maduración dun músico no terreo da expresividade e a emotividade, xa que supón un campo idóneo para que a capacidade afectiva do futuro músico aflore na súa interpretación, feito que debe ser propiciado o antes posibel.

Á vez, o intercambio de ideas e a confrontación entre diversos puntos de vista interpretativos resulta non só sumamente educativo, senon tamén estimulante para un instrumentista no seu período de formación, xa que colabora co desenvolvimento da capacidade analítica e fomenta que a interpretación responda a unha idea musical e trascenda o nivel de mera lectura.

Asemade, a práctica e o estudio do repertorio de cámara supón un paso decisivo no coñecemento do repertorio do instrumento e da evolución estilística dos diferentes períodos da historia da música.

En suma, o cultivo da Música de Cámara resulta absolutamente complementario á formación instrumental, permitindo a aplicación práctica dos coñecementos adquiridos na clase de instrumento dentro duhna actividade que, a causa do seu carácter lúdico, permite a práctica musical en condicións ideais de espontaneidade e distensión.

Según a Lei de Normalización Lingüística vixente e o aprobado pola Comisión de Coordinación Pedagóxica no curso 2008/9, a esta asignatura de Música de Cámara se desenrolará en galego.

2. – CURSO 3º DO GRAO PROFESIONAL (ESPECIALIDADE: CANTO).

2.1. OBXECTIVOS.

Os obxectivos xerais da L.O.E. para esta materia son os que se indican a continuación. A ensinanza da práctica de Música de Cámara no Grao Profesional tenrá como obxectivo contribuír ou desenrrolo das seguintes capacidades no alumnado:

1. Valorar a música de cámara como un aspecto fundamental da formación musical e instrumental.
2. Aplicar en todo momento a audición polifónica para escoitar simultaneamente as diferentes partes ó mesmo tempo que se executa a propia.
3. Utilizar unha ampla e variada gama sonora de maneira que o axuste sonoro sexa en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades estilísticas e interpretativas da obra.
4. Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada sen director.

Tanto os obxectivos, como os contidos e criterios de avaliación son unha iniciación no primeiro curso da materia, sobre os que se afonda continuamente ó longo dos seguintes cursos, xa que o currículo no que se fundamenta é en espiral, isto é, que se reforzan e amplian progresivamente os aspectos que se practican dende o comenzo destes estudos.

Os OBXECTIVOS ESPECÍFICOS que desenrolan os xerais e sobre os que se aplicará a avaliación do alumnado, secuencian os xerais anteriores, entorno a catro bloques, que están relacionados entre si.

Según o expresado nos dous parágrafos anteriores, a avaliación **trimestral** positiva, é dicir, aprobar a asignatura cada trimestre, consiste nos dous seguintes aspectos:

A) Acadar a metade dos obxectivos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar trimestralmente:

a) Lectura: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 obxectivo dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 obxectivos dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante cada trimestre, que é un tercio do repertorio do curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

En coherencia coa avaliación trimestral devandita, a avaliación **final** positiva para poder promocionar ó seguinte curso, consiste na superación destes mínimos:

A) Acadar a metade dos obxectivos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar:

a) Lectura: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 obxectivo dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 obxectivosdos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante o curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

A práctica de Música de Cámara terá como meta contribuír a desenrrolar no alumnado os obxectivos ou capacidades seguintes:

a) Lectura.
1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente en todas as obras do curso individual e colectivamente.
2º. Coñecer e manexar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...
3º. Ler, individual e colectivamente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras.
4º. Ler a primeira vista, individual e colectivamente, polo menos unha obra propia do nivel.
5º. Esmiuzar e reforzar dentro do hábito de estudio individual, as pasaxes musicais que presentan unha dificultade motora no momento da lectura, para permitir o progreso na montaxe das obras, e demostrar autonomía no estudio.
6º. Desenvolver a memoria mediante a interpretación, na asimilación das obras.

b) Interpretación.
1º. Mostrar unha autocrítica construtiva que enriqueza a formación do criterio de interpretación persoal, e empregar este criterio persoal para valora-la interpretación propia e do grupo dentro do plan de traballo colectivo, a análise dos recursos interpretativos e práctica gradual de obras de diversos estilos e épocas.
2º. Desenvolver progresivamente o oido interno e harmónico prestando atención á afinación, cor e calidade tímbrica axeitados ó contido musical, empaste e o resultado global das partes: igualdade nos golpes de arco e ataques...
3º. Coñecer e responder ós xestos do alumno que exerza como responsable no grupo: anacrusa como movemento básico da práctica orquestral, diferentes tipos de anacrusas...
4º. Experimentar coas posibilidades sonoras do propio instrumento, e afondar progresivamente para conseguir efectos distintos nunha mesma pasaxe.
5º. Interpretar intervalos consonantes e disonantes de crecente dificultade, como afianzamento da afinación das obras do repertorio.
6º. Analizar versións de obras do repertorio.

c) Público.
1º. Participar nos concertos que se organicen co fin de comunicar o repertorio aprendido e reforzar o proceso de aprendizaxe.

2º. Mellorar progresivamente na aplicación das aprendizaxes desenvolvidas no aula á interpretación en público.

d) Actitude.

1º. Participar con motivación e superación nas experiencias do propio proceso de aprendizaxe, disfrutando da contribución á unidade sonora do feito musical, mediante a escoita global das partes, como base para integrar a propia parte nesta unidade sonora, adquirindo unha progresiva seguridade persoal niso e valorando esta práctica como preparación para o futuro exercicio profesional.

2º. Autoavaliar e mellorar a percepción persoal do empaste e compenetración da unidade sonora como contribución á formación dun só son, con progresiva capacidade de reacción e reflexos no emprego dos recursos técnicos adecuados en cada momento da interpretación (flexibilidade no emprego de distintos ataques, articulacións, dixitacións, tímbrica, aplicación con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento).

3º. Valorar, respectar e asimilar como algo propio, o comportamento, a cooperación e as normas que levan consigo a actividade de grupo, respondendo ó compromiso que se adquire coa música e compañeiros.

4º. Organizar con responsabilidade o hábito de estudio individual e de grupo, que permita progresar na montaxe das obras:

a) traballando con colaboración entre os compañeiros, con actitude de equipo e flexible, valorando as achegas propias e alleas;

b) participando con agrado e prontitude nas actividades;

c) anotando as indicacións que se acorden sobre a interpretación...

5º. Interesarse pola adquisición e ampliación de coñecementos, información e experiencias de aprendizaxe.

6º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.

7º. Experimentar e valora-lo silencio na práctica en grupo, como base

a) da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo.

b) do traballo en grupo.

c) da afinación a partir de o "a" do óboe, tras os minutos iniciais destinados ó quentamento.

8º. Coñecer e controla-la relaxación no hábito de estudio individual e nas experiencias de grupo (clase, ensaios, concertos,...), mostrando interese en mellorar aspectos concretos sucesivamente, para poder desfroitar progresivamente dunha capacidade comunicativa cada vez máis satisfactoria.

9º. Participar con motivación nos ensaios extraordinarios, que puidesen ser necesarios para a preparación de concertos.

10º. Utilizar en clase, concertos, ensaios e estudio persoal o material axeitado, e mante-lo en bo estado.

11º. Asistir a clase e ós concertos con puntualidade.

12º. Participar na elaboración e elección de hipotéticos programas de concerto.

2.2.- CONTIDOS.

Os contidos xerais da L.O.E. para esta materia son os seguintes. A ensinanza da práctica de Música de Cámara no Grao Profesional terá como obxectivo contribuír ó desenrrolo das capacidades no alumnado, mediante o traballo dos seguintes contidos:

1. A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, golpes de arco, afinación, articulación, ritmo e fraseo.
2. Estudio e práctica dúas xestos anacrúsicos necesarios para tocar sen director.
3. Equilibrio sonoro e de planos.
4. Análise e interpretación de obras básicas do repertorio que inclúan diferentes estilos.
5. Conxunto de instrumentos monódicos:
   5.1. Cuarteto de cordas: igualdade de son nos distintos ataques do arco, vibrato, afinación, distribución do arco para ou fraseo, etc.
   5.2. Quinteto de vento: igualdade nos ataques, articulación, fraseo, respiración, afinación, vibrato, etc.
   5.3. Conxunto de metais: práctica camerística en formacións diversas.
6. Estudio de obras de cámara con clave ou instrumento polifónico obrigado.
7. Aplicación dos coñecementos de baixo continuo ou acompañamento dun ou varios solistas.
8. Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de maneira crítica ás caraterísticas dás súas diferentes versións.

Tanto os obxectivos, como os contidos e criterios de avaliación son unha iniciación no primeiro curso da materia, sobre os que se afonda continuamente ó longo dos seguintes cursos, xa que o currículo no que se fundamenta é en espiral, isto é, que se reforzan e amplian progresivamente os aspectos que se practican dende o comenzo destes estudos.

Os CONTIDOS ESPECÍFICOS desenrolan os xerais e sobre eles se aplicará a avaliación do alumnado e secuencian os xerais anteriores.

Según o expresado nos dous parágrafos anteriores, a avaliación **trimestral** positiva, é dicir, aprobar a asignatura cada trimestre, consiste nos dous seguintes aspectos:

A) Acadar a metade dos contidos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar trimestralmente:

a) Lectura: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 contido dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 contidos dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante cada trimestre, que é un tercio do repertorio do curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

En coherencia coa avaliación trimestral devandita, a avaliación **final** positiva para poder promocionar ó seguinte curso, consiste na superación destes mínimos:

A) Acadar a metade dos contidos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar:

a) Lectura: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 contido dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 contidos dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante o curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

Aqueles contidos sobre os que versará a planificación da clase de Música de Cámara neste curso, contribuíndo á consecución dos obxectivos mencionados, son os seguintes:

a) Lectura.

1º. A afinación, a medida e o mantenemento do pulso correctamente en todas as obras do curso, tanto individual como colectivamente.

2º. Coñecemento e manexo das indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Lectura, individual e colectiva, das obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras.

4º. Lectura a primeira vista, individual e colectivamente, polo menos dunha obra propia do nivel.

5º. Desmenuzamento e reforzo dentro do hábito de estudio individual, das pasaxes musicais que presentan unha dificultade motora no momento da lectura, para permitir o progreso na montaxe das obras, e o desenrolo dá autonomía no estudio.

6º. Desenrrolo da memoria mediante a interpretación, na asimilación das obras.

b) Interpretación.

1º. Desenrrolo da autocrítica construtiva que enriqueza a formación do criterio de interpretación persoal, e emprego do criterio persoal para valora-la interpretación propia e do grupo dentro do plan de traballo colectivo, na análise dos recursos interpretativos e práctica gradual de obras de diversos estilos e épocas.

2º. Desenvolvemento progresivo do oido interno e harmónico poñendo atención á afinación, cor e calidade tímbrica axeitados ó contido musical, empaste e o resultado global das partes: igualdade nos golpes de arco e ataques...

3º. Coñecemento e resposta ós xestos do director: anacrusa como movemento básico da práctica orquestral, diferentes tipos de anacrusas...

4º. Experimentación coas posibilidades sonoras do propio instrumento, e afondamento progresivo para conseguir efectos distintos nunha mesma pasaxe.

5º. Interpretación de intervalos consonantes e disonantes de crecente dificultade, como afianzamento da afinación das obras do repertorio.

6º. Análise de versións de obras do repertorio.

c) Público.

1º. Participación nos concertos que se organicen coa fin de comunicar o repertorio aprendido e reforzar o proceso de aprendizaxe.

2º. Mellora progresiva na aplicación das aprendizaxes desenvolvidas no aula á interpretación en público.

d) Actitude.

1º. Participación con motivación e superación nas experiencias do propio proceso de aprendizaxe, desfroitando da contribución á unidade sonora do feito musical, mediante a escoita global das partes, como base para integrar a propia parte nesta unidade sonora, adquirindo unha progresiva seguridade persoal niso e valorando esta práctica como preparación para o futuro exercicio profesional.

2º. Autoavaliación e mellora da percepción persoal do empaste e compenetración da unidade sonora como contribución á formación dun só son, con progresiva capacidade de reacción e reflexos no emprego dos recursos técnicos adecuados en cada momento da interpretación (flexibilidade no emprego de distintos ataques, articulacións, dixitacións, tímbrica, aplicación con autonomía progresivamente maior dos coñecementos musicais para a improvisación co instrumento).

3º. Valoración, respecto e asimilación como algo propio, do comportamento, a cooperación e as normas que levan consigo a actividade de grupo, respondendo ó compromiso que se adquire coa música e compañeiros.

4º. Organización con responsabilidade o hábito de estudio individual e de grupo, que permita progresar na montaxe das obras:

a) traballando por seccións con colaboración entre os compañeiros, con actitude de equipo e flexible, valorando as achegas propias e alleas;

b) interpretando obras reducindo ao mínimo posible o número de alumnado por corda;

c) participando con agrado e prontitude nas actividades;

d) anotando as indicacións que se acorden sobre a interpretación...

5º. Interese pola adquisición e ampliación de coñecementos, información e experiencias de aprendizaxe.

6º. Respecto e desfrute das obras que se interpretan e do coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ó que pertencen.

7º. Experimentación e valoración do silencio na práctica en grupo, como base

a) da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo.

b) do traballo en grupo.

c) da afinación a partir de o "a" do óboe, tras os minutos iniciais destinados ó quentamento.

8º. Coñecemento e control da relaxación no hábito de estudio individual e nas experiencias de grupo (clase, ensaios, concertos, ...), mostrando interese en mellorar aspectos concretos sucesivamente, para poder desfroitar progresivamente dunha capacidade comunicativa cada vez máis satisfactoria.

9º. Participación con motivación nos ensaios extraordinarios, que puidesen ser necesarios para a preparación de concertos.

10º. Utilización en clase, concertos, ensaios e estudio persoal o material axeitado, e mante-lo en bo estado.

11º. Asistencia á clase e ós concertos con puntualidade.

12º. Participación na elaboración e elección de hipotéticos programas de concerto.

2.3.- RECURSOS DIDÁCTICOS (ENFOQUE METODOLÓXICO).

O enfoque metodolóxico aplicado na aula xurde dunhos principios e circunstancias que se desenrolan no epígrafe **2.9. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE**, xa que o estilo de aprendizaxe e circunstancias de cada alumno/a son concretos e únicos, e polo tanto, as características de cada proceso de ensinanza-aprendizaxe concretará as especificidades da metodoloxía para cada un dos casos.

Aquí se recollen os instrumentos necesarios para aplicación da metodoloxía.

2.3.1. MATERIAIS DIDÁCTICOS.

Os materiais didácticos son o material curricular (partitura), bibliografía, material audiovisual, asé como as tecnoloxías da información e da comunicación, con fins didácticos para o Conxunto. O profesorado informará ó alumnado dos materiais didácticos necesarios para o proceso de aprendizaxe.

Según o aprobado pola Comisión de Coordinación Pedagóxica, o profesorado de música de cámara se reunirá a principio do curso có profesor tutor das especialidades do alumnado dos grupos de música de cámara para acadar unha orientación inicial sobre o nivel do alumnado e determinar un repertorio acorde ó mesmo. Se poderán audicionar gravacións do repertorio traballado en distintos formatos, asé como revisar bibliografía sobre aspectos da práctica en música de cámara, e un banco de actividades ou apuntes elaborados polo propio profesorado.

2.3.2. RECURSOS HUMÁNS E MATERIAIS.

Os recursos humáns están representados polas persoas que interveñen no proceso educativo, a saber, o alumnado, o profesorado, os órganos de goberno do centro e os pais e/ou titores, fundamentalmente; os recursos mínimos se recollen no Real Decreto 303/2010 sobre os requisitos mínimos que han de cumprir os centros que imparten ensinanzas artísticas reguladas pola Lei Orgánica 2/2006 da Educación. Contextualizados neste centro os recursos materiais son os seguintes:

1. Aula con espazo abondo para albergar un grupo estabel de Conxunto.
2. En cada aula, un ou dous pianos cos seus asentos regulables.
3. En cada aula, reprodutor de CD, metrónomo, atrís, sillas e lousa pautada.
4. No departamento, reprodutor de DVD, televisor e gravadora dixital.
5. No centro, videocámara dixital.
6. Sala de audicións, cabinas de estudio e biblioteca.
7. Auditorio, con equipo de gravación.
8. Na biblioteca, ordenadores con conexión a Internet, como tecnoloxías da información e da comunicación, que permiten o acceso a materiais didácticos, información en materia de educación, asé como a comunicación entre o/as integrantes da comunidade educativa.

2.3.3. MEDIOS.

Son o propio sistema educativo, a L.O.E. na súa concreción autonómica, os documentos de organización do centro, incluída esta programación de Música de Cámara e a linguaxe técnica empregada.

2.4. - CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

Os criterios xerais da L.O.E. para esta materia son os que a continuación se especifican. A ensinanza da práctica de Música de Cámara no Grao Profesional terá como obxectivo contribuír ou desenrrolo das capacidades no alumnado, o que se avaliará mediante os seguintes criterios de avaliación:

1. Interpretar obras de distintas épocas e estilos dentro da agrupación correspondinte.
   Con este criterio preténdese avaliar-la capacidade de unificación do criterio interpretativo entre os compoñentes do grupo e o equilibrio sonoro entre as partes.
2. Actuar como responsabel do grupo dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte.
   Mediante este criterio preténdese verificar que o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos necesarios da concertación. Asemade pódense valorar os seus criterios sobre a unificación do son, timbre, vibrato, afinación e fraseo.
3. Ler a primeira vista unha obra de pequena dificultade na agrupación que corresponda.
   Este criterio pretende constata-la capacidade do alumno para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, e o seu grao de fluidez e comprensión da obra.
4. Estudar na casa as obras correspondintes ó repertorio programado.
   Mediante este criterio preténdese avalia-lo sentido da responsabilidade como membro dun grupo, a valoración que ten do seu papel dentro do mesmo e o respecto pola interpretación musical.
5. Interpretación pública de obras de estilo e épocas diversas.
   Este criterio constata a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ó carácter e ó estilo da música interpretada.
6. Interpretación pública duhna obra contemporánea con formación heteroxénea.
   Con este criterio preténdese comproba-lo grao de comprensión da linguaxe contemporánea, o coñecemento de efectos e grafías, así como o equilibrio sonoro dentro dun conxunto de instrumentos de morfoloxías diversas e pouco habituais.
7. O alumnado debe mostra-los coñecementos mediante a interpretación das obras de estilo traballadas na aula.
   Verifícase así a asimilación e superación dos contidos do curso. Valórase:
   - *o desenrrolo técnico e nivel adquirido;*
   - *a produción do son;*
   - *a calidade do son, dinámicas, vibrato e afinación;*
   - *fidelidade ou texto, mediante o control das pasaxes musicais, así como o seu dominio técnico;*

   Tamén, na execución en grupo valórase:
   - *a interpretación musical, en canto o carácter e estilo;*
   - *a memoria musical;*
   - *o equilibrio sonoro cos instrumentos que lle acompañan.*

Tanto os obxectivos, como os contidos e criterios de avaliación son unha iniciación no primeiro curso da materia, sobre os que se afonda continuamente ó longo dos seguintes cursos, xa que o currículo no que se fundamenta é en espiral, isto é, que se reforzan e amplian progresivamente os aspectos que se practican dende o comenzo destes estudos.

Os CRITERIOS ESPECÍFICOS que desenrolan os xerais e sobre os que se aplicará a avaliación do alumnado e secuencian os xerais anteriores, corresponíndose directamente cos obxectivos e contidos deste curso.

Según o expresado nos dous parágrafos anteriores, a avaliación **trimestral** positiva, é dicir, **os mínimos exixibles** para aprobar a asixnatura cada trimestre, consiste en acadar a metade dos criterios específicos dos catro bloques que os vertebran, asé como o repertorio practicado. Asé habería que superar trimestralmente:

A) Acadar a metade dos criterios específicos dos catro bloques, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. (50%). Desta forma se valorarán a aprendizaxe e o coñecemento adquirido do repertorio dunha forma específica e detallada. Asé habería que superar trimestralmente:

- a) Lectura: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
- b) Interpretación: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
- c) Público: 1 criterio dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
- d) Actitude: 6 criterios dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

B) Superar todo o repertorio practicado durante cada trimestre, que é un tercio do repertorio do curso (50%). Desta forma se valorarán a aprendizaxe e o coñecemento adquirido do repertorio dunha forma máis global. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

En coherencia coa avaliación trimestral devandita, a avaliación **final** positiva para poder promocionar ó seguinte curso, consiste na superación destes **mínimos exixibles**:

A) Acadar a metade dos criterios específicos dos catro bloques que os vertebran, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

(50%). Asé habería que superar:

- a) Lectura: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
- b) Interpretación: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
- c) Público: 1 criterio dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
- d) Actitude: 6 criterios dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

B) Superar todo o repertorio practicado durante o curso. (50%). (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

A continuación se concretan os criterios que conteñen os bloques de lectura, interpretación, público e actitude.

a) Lectura.
1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente todas as obras do curso individual e colectivamente.
2º. Coñecer e manexar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...
3º. Ler, individual e colectivamente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras.
4º. Ler a primeira vista, individual e colectivamente, polo menos unha obra propia do nivel.
5º. Esmiuzar e reforzar dentro do hábito de estudio individual, as pasaxes musicais que presentan unha dificultade motora no momento da lectura, para permitir o progreso na montaxe das obras, e demostrar autonomía no estudio.
6º. Desenvolver a memoria mediante a interpretación, na asimilación das obras.

b) Interpretación.
1º. Mostrar unha autocrítica construtiva que enriqueza a formación do criterio de interpretación persoal, e empregar este criterio persoal para valora-la interpretación propia e do grupo dentro do plan de traballo colectivo, a análise dos recursos interpretativos e práctica gradual de obras de diversos estilos e épocas.
2º. Desenvolver progresivamente o oido interno e harmónico prestando atención á afinación, cor e calidade tímbrica axeitados ó contido musical, empaste e o resultado global das partes: igualdade nos golpes de arco e ataques...
3º. Coñecer e responder ós xestos do alumno que exerza como responsable no grupo: anacrusa como movemento básico da práctica orquestral, diferentes tipos de anacrusas...
4º. Experimentar coas posibilidades sonoras do propio instrumento, e afondar progresivamente para conseguir efectos distintos nunha mesma pasaxe.
5º. Interpretar intervalos consonantes e disonantes de crecente dificultade, como afianzamento da afinación das obras do repertorio.
6º. Analizar versións de obras do repertorio.

c) Público.
1º. Participar nos concertos que se organicen co fin de comunicar o repertorio aprendido e reforzar o proceso de aprendizaxe.
2º. Mellorar progresivamente na aplicación das aprendizaxes desenvolvidas no aula á interpretación en público.

d) Actitude.
1º. Participar con motivación e superación nas experiencias do propio proceso de aprendizaxe, disfrutando da contribución á unidade sonora do feito musical, mediante a escoita global das partes, como base para integrar a propia parte nesta unidade sonora, adquirindo unha progresiva seguridade persoal niso e valorando esta práctica como preparación para o futuro exercicio profesional.

2º. Autoavaliar e mellorar a percepción persoal do empaste e compenetración da unidade sonora como contribución á formación dun só son, con progresiva capacidade de reacción e reflexos no emprego dos recursos técnicos adecuados en cada momento da interpretación (flexibilidade no emprego de distintos ataques, articulacións, dixitacións, tímbrica, aplicación con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento).
3º. Valorar, respectar e asimilar como algo propio, o comportamento, a cooperación e as normas que levan consigo a actividade de grupo, respondendo ó compromiso que se adquire coa música e compañeiros.
4º. Organizar con responsabilidade o hábito de estudio individual e de grupo, que permita progresar na montaxe das obras:
a) traballando con colaboración entre os compañeiros, con actitude de equipo e flexible, valorando as achegas propias e alleas;
b) participando con agrado e prontitude nas actividades;
c) anotando as indicacións que se acorden sobre a interpretación...
5º. Interesarse pola adquisición e ampliación de coñecementos, información e experiencias de aprendizaxe.
6º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.
7º. Experimentar e valora-lo silencio na práctica en grupo, como base
a) da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo.
b) do traballo en grupo.
c) da afinación a partir de o "a" do óboe, tras os minutos iniciais destinados ó quentamento.
8º. Coñecer e controla-la relaxación no hábito de estudio individual e nas experiencias de grupo (clase, ensaios, concertos,...), mostrando interese en mellorar aspectos concretos sucesivamente, para poder desfroitar progresivamente dunha capacidade comunicativa cada vez máis satisfactoria.
9º. Participar con motivación nos ensaios extraordinarios, que puidesen ser necesarios para a preparación de concertos.
10º. Utilizar en clase, concertos, ensaios e estudio persoal o material axeitado, e mante-lo en bo estado.
11º. Asistir a clase e ós concertos con puntualidade.
12º. Participar na elaboración e elección de hipotéticos programas de concerto.

2.4.1. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Os criterios de cualificación están en función dos criterios de avaliación do epígrafe anterior. Tanto a **cualificación trimestral** como a **final**, resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, - (A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de bloques de criterios específicos -lectura, interpretación, público e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

2.5. – PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

2.5.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ORDINARIOS.

Para un correcto seguimento do alumnado na materia de Música de Cámara, precísase empregar diferentes tipos de **avaliación**. A información que subministra a avaliación debe servir como punto de referencia para a actuación pedagóxica. Os procesos de avaliación teñen por obxecto, valorar tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos mesmos da ensinanza. A avaliación debe servir para analiza-la información recibida, a intervención pedagóxica e a asimilación dos coñecementos, formulándose a posteriori a posibilidade das reaxustes oportunas.

Os diferentes tipos de avaliación que se empregan son:

- **Avaliación inicial:** é necesaria ó principio de cada curso para detecta-lo nivel de coñecementos de partida que ten o alumnado e coñecer tamén o nivel do alumnado que se incorpora doutros centros. Así se detectan as necesidades educativas especiais, como carencias e coñecementos previos sobre a materia, e outras que poidan ser de índole física e/ou cognitiva-emocional, para que a actuación pedagóxica sexa útil e a produza unha aprendizaxe significativa. Esta avaliación inicial versará sobre as experiencias previas do alumnado, en relación cos obxectivos e contidos de cada curso.

- **Avaliación continua:** Permite constata-la evolución e desenvolvemento práctico do alumnado durante o curso académico.
- **Avaliación formativa:** Realízase durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe, e utilízase para detectar posibles erros de planteamento e establecer o nivel de consecución dos objectivos.
- **Avaliación sumativa:** Realízase cando hai que obter un resultado concreto, principalmente ó final de cada trimestre ou ó final do curso.

Os **procedementos de avaliación** dos conceptos, procedementos e actitudes practicados en cada curso son a observación e a audición, utilizando **instrumentos de avaliación** como:

- os exercicios realizados na aula e no estudio persoal e en grupo sobre o repertorio;
- a secuenciación do estudio persoal e ensaios de grupo para a preparación da clase semanal, audicións e outras actividades que se organicen;
- as audicións en directo, en soporte visual e audio;
- os exercicios en soporte gráfico (exercicios escritos, rexistros de autoavaliación e coavaliación).

A este respecto, o departamento de Orquestra, Banda, Coro, Música de Cámara e Conxunto organiza un calendario de actuacións nas que o alumnado presenta en público un programa axeitado ó seu nivel, demostrando así a súa capacidade comunicativa, calidade artística, capacidade de autocontrol e grao de madureza da súa personalidade musical, como compoñente dun grupo de Música de Cámara.

2.5.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS.

2.5.2.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS POR PÉRDIDA DE AVALIACIÓN CONTINUA.

Se prevén procedementos de avaliación alternativos para o alumnado que perde a avaliación continua.

Establécese que con **catro fallas de asistencia** sen xustificar, o alumnado perde o dereito á avaliación continua, mais non o dereito a asistir ás clases semanais. Ó final do curso terá que facer unha proba co profesor da materia, que verse sobre os contidos correspondentes ó seu curso.

Neste caso de Música de Cámara, esta falta a clase de membros dun grupo, perxudica ó resto de compoñentes do grupo, porque obriga a cambiar o repertorio, en función da configuración do novo grupo. Esta necesaria reagrupación, condiciona que o alumnado que faltou teña dereito a asistir a clase como só como oínte, e a proba que realizará por pérdida de avaliación continua, a realice xunto a acompañantes que achegará pola súa conta. Soamente no caso de que a configuración inicial do grupo de música de cámara non cambiara, porque a organización dos grupos de música de cámara o houbese permitido, o alumnado que realice a proba por pérdida de avaliación continua o poderá facer xunto ós seus compañeiros de clase (xa que estos non terían que practicar un repertorio novo para esta proba).

O profesorado da materia informará ó alumnado que perda a avaliación continua das partes e repertorio sobre os que versará a proba.

Así, a proba consistirá en:

1. - Interpretar o repertorio programado para o trimestre con duración total mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, xunto a acompañantes que achegará ou ós seus compañeiros de clase, dependendo do caso, como se explica anteriormente, o cal quedará aclarado polo profesorado da materia, no momento da pérdida da avaliación continua. Este poderá escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, segundo o criterio do profesorado.

A elección do repertorio total do curso, deberá ser de dous estilos diferentes.

2. - Ler a primeira vista a solo un fragmento de 16 compases a proposta do tribunal, cun nivel máximo do curso anterior.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA proba por Pérdida de Avaliación Continua son os seguintes:

a) Lectura e interpretación.
1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.
2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

4º. Tocar a primeira vista individualmente, polo menos unha obra propia do nivel.

b) Actitude.

1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.
2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).
3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.
4º. Utiliza- lo material axeitado.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para a proba por Pérdida de Avaliación Continua son equivalentes ós explicados no apartado 2.4.1., mais aplicados ás probas por pérdida de avaliación continua.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de <u>bloques de criterios específicos</u> –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da <u>práctica do repertorio</u> (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

2.5.2.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA A OBTENCIÓN DE MATRÍCULA DE HONRA.

Mediante a orde do 10 de marzo de 2009, publicada no D.O.G., se regula o procedemento para a obtención de matrícula de honra.

A matrícula de honra concederase ao alumnado matriculado en calquera curso das ensinanzas profesionais de música ou danza que acade a cualificación de 9 en calquera das materias reguladas polo Decreto 203/2007, do 27 de setembro, ou polo Decreto 204/2007, do 11 de outubro, publicado no D.O.G.

A concesión de matrículas de honra cumprirá os seguintes supostos:

a) O número de matrículas de honra non poderá superar o 10% do alumnado matriculado no curso.

b) As matrículas de honra serán propostas polo departamento didáctico responsable da materia, por instancia do profesor ou profesora que a imparta.

c) As propostas do departamento elevaranse á Comisión de Coordinación Pedagóxica, que redactará a acta dos acordos tomados e da concesión das matrículas de honra.

d) Darase traslado da acta ao secretario ou secretaria do centro para que engada os resultados nos expedientes académicos correspondentes do alumnado.

e) A concesión da matrícula de honra consignarase nos documentos de avaliación destas ensinanzas coa expresión "matrícula de honra" a continuación da cualificación numérica obtida.

2.6.- MEDIDAS DE RECUPERACIÓN.

Os casos de recuperación de materia desta asignatura cando o alumnado asiste a clase regularmente, se derivan de suspender probas concretas ó longo dun trimestre. Según isto, os tipos de avaliación aplicados ás medidas de recuperación de contidos son:

- **Avaliación continua:** Permite constata-la evolución e desenvolvemento práctico do alumnado durante o curso académico.
- **Avaliación formativa:** Realízase durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe, e utilízase para detectar posibles erros de planteamento e establecer o nivel de consecución dos obxectivos.

Os **procedementos de avaliación** que se aplican ás **medidas de recuperación** dos conceptos, procedementos e actitudes practicados ó longo do trimestre son a observación e a audición.

Estas **<u>medidas de recuperación</u>** empregan instrumentos de avaliación que volven a avaliar a asimiliación de conceptos, procedementos e actitudes, tralo seu tratamento na aula. Estes **instrumentos de avaliación**, son coherentes cos aplicados nos procedentes de avaliación ordinarios expresados no epígrafe 2. 5.1., e son:

- Novos exercicios realizados na aula e no estudio persoal e en grupo sobre o repertorio;
- Novos exercicios en soporte gráfico (exercicios escritos, rexistros de autoavaliación e coavaliación).
- Revisión da secuenciación do estudio persoal e ensaios de grupo para a preparación da clase semanal, audicións e outras actividades que se organicen;
- Avaliación de novas audicións en directo, en soporte visual e audio;

O profesorado informará ó alumnado que teña que recuperar materia, das medidas de recuperación concretas que se empregarán para a súa superación. De novo, os criterios de avaliación e mínimos exixibles para aprobar a materia, serán os devanditos no epígrafe 2.5.2.1.

A este respecto, como xa se dixo anteriormente, o departamento de Orquestra, Banda, Coro, Música de Cámara e Conxunto organiza un calendario de actuacións nas que o alumnado presenta en público un programa axeitado ó seu nivel, demostrando así a súa capacidade comunicativa, calidade artística, capacidade de autocontrol e grao de madurez da súa personalidade musical, como compoñente dun grupo de Música de Cámara. Estas audicións terán lugar dentro do horario da clase de música de cámara, sempre que a súa organización o permita.

2.7. PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO.

O alumnado que suspenda en xuño a materia de MÚSICA DE CÁMARA, realizará en setembro unha proba co profesor da materia, que verse sobre os contidos correspondentes ó seu curso, interpretando en grupo **con compoñentes que este alumnado achegará**.

Así, a proba consistirá en:

1. - Interpretar dúas obras de diferentes estilos con duración total mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, achegando os compoñentes do grupo, para a súa interpretación. O repertorio poderá ser o traballado durante o curso ou outro de similar dificultade. Estas obras poderán escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, segundo o criterio do profesorado.

Nesta proba, o alumnado presentará dúas copias para o tribunal.

2. - Ler a primeira vista a solo un fragmento de 16 compases a proposta do/a profesor/a da materia, cun nivel máximo do curso anterior.

En base ó anterior, o alumnado poderá recibir orientación do profesorado da materia, sobre o repertorio a interpretar.

Os CRITERIOS DE AVALIACIÓN aplicables ás PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO son os seguintes:

a) Lectura e interpretación.

1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.

2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

4º. Tocar a primeira vista individualmente, polo menos unha obra propia do nivel.

b) Actitude.

1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.

2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).

3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.

4º. Utiliza- lo material axeitado.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para o examen de setembro son equivalentes ós explicados no apartado 2.4.1., mais aplicados ó exame de setembro.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de bloques de criterios específicos –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

2.8.- CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA.

Para ampliar a matrícula ó curso seguinte, son necesarias as seguintes circunstancias:

A) Ter superado a totalidade dos criterios de avaliación e interpretación do repertorio do curso matriculado, no momento da ampliación da matrícula, o cal, se haberá avaliado polo **PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN ORDINARIA** e continua, tomando en conta a asistencia, o rendemento e a participación na clase, e basandose nos criterios que se reflicten no epígrafe **2.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN**.

B) Previa solicitude do alumnado, o profesorado correspondente realizará **probas específicas** ó final do primeiro trimestre, que complemente a información obtida mediante a Avaliación Ordinaria. Estas probas poderán incluir materia das tres avaliacións do curso.

Estas probas específicas consistirán en:

1.- Interpretar a parte correspondente de dúas obras, do repertorio total correspondente ó curso, cunha duración mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, no que está matriculado achegando os compoñentes do grupo para a súa interpretación. Estas obras poderán escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, según o criterio do profesorado.

2.- Ler a primeira vista un fragmento de 16 compases a proposta do profesorado, cun nivel máximo do curso anterior ó que opta o alumno.

As particellas correspondintes poderán conseguirse a petición do interesado, a través do profesorado que imparta a materia, que lle informará sobre o repertorio total do curso no que está matriculado sobre o que versará a proba.

A partires do anterior, os **CRITERIOS DE AVALIACIÓN para as probas** de concesión de AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA na asignatura de MÚSICA DE CÁMARA son os seguintes:

a) Lectura e interpretación.
1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.
2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...
3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

4º. Tocar a primeira vista, individualmente, polo menos unha obra propia do nivel.

b) Actitude.
1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.
2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).
3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.
4º. Utiliza- lo material axeitado.

A avaliación positiva das probas é necesaria para ampliación de matrícula de todo o conxunto de asignaturas do curso ó que se desexa acceder.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para a proba por ampliación de matrícula son equivalentes ós explicados no apartado 2.4.1., mais aplicados á proba por ampliación de matrícula.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de bloques de criterios específicos –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

2.9.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE. (PROCEDEMENTOS DE ACCESO Ó CURRÍCULO PARA ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS).

O alumnado do conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio-alto, cunha gran capacidade de traballo, pois ten que compaxinar os estudios de música cos de ensinanzas xerais.

As motivacións para estudar no conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que se inician os estudios musicais poden ser: por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretenimento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo, polo que será de vital mportancia a atención á diversidade do alumnado, para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz. Para tal fin, o profesorado do departamento elaborará un banco de actividades didácticas.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de **procedementos de acceso ó currículo para alumnado con necesidades específicas,** ou expresado doutra forma**,** conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dun alumno ou grupo determinado.

Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, e de ser o caso, atendendo o informe aportado do alumnado con necesidades específicas, -neste último caso unha vez consultado o departamento, tutor e xefatura de estudios-, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1) ***Adaptacións do material didáctico,*** que ofrezan unha ampla gama de actividades didácicas que respondan ós diferentes graos de aprendizaxe, como aplicación de exercicios ponte que esmiucen o material musical e facilite a progresiva asimilación polo alumnado.

2) ***Variacións da metodoloxía,*** para adaptala ás necesidades de cada alumno, según sexan as características de aprendizaxe do alumnado (ritmo de aprendizaxe, circunstancias), afectarán á aplicación de metodoloxías (estilo de comunicación na ensinanza, aplicación de exercicios adaptados, traballo das actitudes e motivación…).

3) ***Propoñer actividades de traballo diferenciadas:*** O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas. Neste senso, se proporán actividades secuenciadas de menor a maior dificultade, adaptadas ó ritmo de aprendizaxe do alumnado, có obxectivo da interpretación musical.

4) ***Organizar o traballo de forma flexible*** e con ritmos distintos de aprendizaxe, secuenciando para iso as actividades adaptadas do material didáctico.

5) ***Acelerar ou frear o ritmo de introducción de novos contidos*** adaptándose ó alumno individualmente, reforzando e ampriando ós coñecementos que vai adquirindo, coa asociación con experiencias que lle sexan significativas e estimulen a súa aprendizaxe significativa e o seu disfrute da súa integración musical dentro do grupo.

6) A adaptación dos obxectivos, e por tanto dos contidos terá que respetar os ***mínimos esixibles*** fixados na programación para o curso.

A interpretación musical, meta destas ensinanzas, é por definición, un feito diverso, profundamente subxectivo, e no seu resultado sonoro final fusiónanse a mensaxe do compositor contido na obra e a persoal forma de transmiti-lo por parte do intérprete, que fai súa esa mensaxe canalizándoa a través da súa propia sensibilidade. Como en toda tarefa educativa, é o desenrrolo da personalidade e a sensibilidade propias do alumnado, a fin que se persegue aquí, de maneira tanto máis acentuada, en canto que a música é entre outras, un vehículo de expresión de emocións.

Nun proceso de aprendizaxe desta índole, o profesor actuará de guía, dando solucións concretas a problemas igualmente concretos, e no que teña un carácter máis xeral, dará opcións e non impoñerá criterios, orientará e non conducirá cara a resultados predeterminados, estimulará e ampliará a receptividade así como a capacidade de resposta do alumnado.

A programación, aberta, nada ríxida, é imprescindibel en materias como esta, conleva acadar unha homoxeneidade do nivel, un ritmo de traballo no grupo, así como unhas obras do repertorio que poidan ser abordadas técnicamente e á vez cumpran os obxectivos da programación.

Como se pode apreciar na secuenciación de obxectivos, contidos e criterios de avaliación para cada curso, o currículo desta materia é en espiral, xa que ó longo dos catro cursos de Música de Cámara (no caso da especialidade de canto) de dos dous (no caso do resto de especialidades que o cursan), afiánzanse e amplian os aspectos formulados para o primeiro curso.

O proceso de ensinanza débese enfocar cara a funcionalidade das aprendizaxes, pudindo ser utilizados nas circunstancias reais nas que o alumno as necesite. Por aprendizaxe funcional se entende non só a aplicación práctica do coñecemento adquirido, senon tamén ou feito de que os contidos sexan necesarios e útiles para levar a cabo outras aprendizaxes e para enfrontarse con éxito á adquisición doutros contidos. Se busca desenvolver desta maneira a **metacoxnición**, como habilidade para aprender como integrante do grupo, e conseguintemente, a autonomía no estudo dentro do mesmo.

As actividades de ensino-aprendizaxe ou exercicios corresponderanse cos contidos desta programación, en función do repertorio a practicar durante o curso. O repertorio camerístico corresponderase ó nivel de cada curso, con posibilidade de empregar versións facilitadas ou adaptacións ad hoc, en función do nivel mostrado.

O tempo na aula debe estar sumamente organizado, para que despois da lectura dunha obra, se poida comentar analiticamente a súa estrutura, axuste da afinación, e formular un guión de traballo co tempo axeitado para o grupo e poñendo atención ós distintos parámetros da interpretación. Este traballo pode ir seguido con comentarios sobre a época, estilo e o autor, así como dos autores de música de cámara máis influíntes nese período.

Nunha materia como é a Música de Cámara son imprescindibles o estudio persoal por parte do alumnado, para resolve-las pasaxes ou fragmentos de dificultade, así como o traballo en equipo para disciplinarse e responsabilizarse mantenindo o ritmo de traballo do grupo na preparación da clase da semana co profesor, nunha simbiose que respecte a dinámica de traballo.

Como xa se din no epígrafe dos procedementos de avaliación, para un correcto seguimento do alumnado na materia de Música de Cámara, precísase empregar diferentes tipos de **avaliación**. A información que subministra a avaliación debe servir como punto de referencia para a actuación pedagóxica. Os procesos de avaliación teñen por obxecto, valorar tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos mesmos da ensinanza. A avaliación debe servir para analiza-la información recibida, a intervención pedagóxica e a asimilación dos coñecementos, formulándose a posteriori a posibilidade das reaxustes oportunas.

Os diferentes tipos de avaliación que se empregan son:

- **Avaliación inicial:** é necesaria ó principio de cada curso para detecta-lo nivel de coñecementos de partida que ten o alumnado e coñecer tamén o nivel do alumnado que se incorpora doutros centros. Así se detectan as necesidades educativas especiais, como carencias e coñecementos previos sobre a materia, e outras que poidan ser de índole física e/ou cognitiva-emocional, para que a actuación pedagóxica sexa útil e a produza unha aprendizaxe significativa.
- **Avaliación continua:** Permite constata-la evolución e desenvolvemento práctico do alumnado durante o curso académico.
- **Avaliación formativa:** Realízase durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe, e utilízase para detectar posibles erros de planteamento e establecer o nivel de consecución dos obxectivos.
- **Avaliación sumativa:** Realízase cando hai que obter un resultado concreto, principalmente ó final de cada trimestre ou ó final do curso.

3. – CURSO 4º DO GRAO PROFESIONAL (ESPECIALIDADE: CANTO).
3.1. OBXECTIVOS.

Os obxectivos xerais da L.O.E. para esta materia son os que se indican a continuación. A ensinanza da práctica de Música de Cámara no Grao Profesional tenrá como obxectivo contribuír ou desenrrolo das seguintes capacidades no alumnado:

1. Valorar a música de cámara como un aspecto fundamental da formación musical e instrumental.
2. Aplicar en todo momento a audición polifónica para escoitar simultaneamente as diferentes partes ó mesmo tempo que se executa a propia.
3. Utilizar unha ampla e variada gama sonora de maneira que o axuste sonoro sexa en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades estilísticas e interpretativas da obra.
4. Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada sen director.

Tanto os obxectivos, como os contidos e criterios de avaliación son unha iniciación no primeiro curso da materia, sobre os que se afonda continuamente ó longo dos seguintes cursos, xa que o currículo no que se fundamenta é en espiral, isto é, que se reforzan e amplian progresivamente os aspectos que se practican dende o comenzo destes estudos.

Os OBXECTIVOS ESPECÍFICOS que desenrolan os xerais e sobre os que se aplicará a avaliación do alumnado, secuencian os xerais anteriores, entorno a catro bloques, que están relacionados entre si.

Según o expresado nos dous parágrafos anteriores, a avaliación **trimestral** positiva, é dicir, aprobar a asignatura cada trimestre, consiste nos dous seguintes aspectos:

A) Acadar a metade dos obxectivos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar trimestralmente:

a) Lectura: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 obxectivo dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 obxectivos dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante cada trimestre, que é un tercio do repertorio do curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

En coherencia coa avaliación trimestral devandita, a avaliación **final** positiva para poder promocionar ó seguinte curso, consiste na superación destes mínimos:

A) Acadar a metade dos obxectivos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar:

a) Lectura: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

b) Interpretación: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 obxectivo dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 obxectivosdos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante cada trimestre, que é un tercio do repertorio do curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

A práctica de Música de Cámara terá como meta contribuír a desenrrolar no alumnado os obxectivos ou capacidades seguintes:

a) Lectura.
1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente en todas as obras do curso individual e colectivamente.
2º. Coñecer e manexar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...
3º. Ler, individual e colectivamente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras.
4º. Ler a primeira vista, individual e colectivamente, polo menos unha obra propia do nivel.
5º. Esmiuzar e reforzar dentro do hábito de estudio individual, as pasaxes musicais que presentan unha dificultade motora no momento da lectura, para permitir o progreso na montaxe das obras, e demostrar autonomía no estudio.
6º. Desenvolver a memoria mediante a interpretación, na asimilación das obras.

b) Interpretación.
1º. Mostrar unha autocrítica construtiva que enriqueza a formación do criterio de interpretación persoal, e empregar este criterio persoal para valora-la interpretación propia e do grupo dentro do plan de traballo colectivo, a análise dos recursos interpretativos e práctica gradual de obras de diversos estilos e épocas.
2º. Desenvolver progresivamente o oido interno e harmónico prestando atención á afinación, cor e calidade tímbrica axeitados ó contido musical, empaste e o resultado global das partes: igualdade nos golpes de arco e ataques...
3º. Coñecer e responder ós xestos do alumno que exerza como responsable no grupo: anacrusa como movemento básico da práctica orquestral, diferentes tipos de anacrusas...
4º. Experimentar coas posibilidades sonoras do propio instrumento, e afondar progresivamente para conseguir efectos distintos nunha mesma pasaxe.
5º. Interpretar intervalos consonantes e disonantes de crecente dificultade, como afianzamento da afinación das obras do repertorio.
6º. Analizar versións de obras do repertorio.

c) Público.
1º. Participar nos concertos que se organicen co fin de comunicar o repertorio aprendido e reforzar o proceso de aprendizaxe.
2º. Mellorar progresivamente na aplicación das aprendizaxes desenvolvidas no aula á interpretación en público.

d) Actitude.

1º. Participar con motivación e superación nas experiencias do propio proceso de aprendizaxe, disfrutando da contribución á unidade sonora do feito musical, mediante a escoita global das partes, como base para integrar a propia parte nesta unidade sonora, adquirindo unha progresiva seguridade persoal niso e valorando esta práctica como preparación para o futuro exercicio profesional.

2º. Autoavaliar e mellorar a percepción persoal do empaste e compenetración da unidade sonora como contribución á formación dun só son, con progresiva capacidade de reacción e reflexos no emprego dos recursos técnicos adecuados en cada momento da interpretación (flexibilidade no emprego de distintos ataques, articulacións, dixitacións, tímbrica, aplicación con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento).

3º. Valorar, respectar e asimilar como algo propio, o comportamento, a cooperación e as normas que levan consigo a actividade de grupo, respondendo ó compromiso que se adquire coa música e compañeiros.

4º. Organizar con responsabilidade o hábito de estudio individual e de grupo, que permita progresar na montaxe das obras:

a) traballando con colaboración entre os compañeiros, con actitude de equipo e flexible, valorando as achegas propias e alleas;

b) participando con agrado e prontitude nas actividades;

c) anotando as indicacións que se acorden sobre a interpretación...

5º. Interesarse pola adquisición e ampliación de coñecementos, información e experiencias de aprendizaxe.

6º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.

7º. Experimentar e valora-lo silencio na práctica en grupo, como base

a) da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo.
b) do traballo en grupo.
c) da afinación a partir de o "a" do óboe, tras os minutos iniciais destinados ó quentamento.

8º. Coñecer e controla-la relaxación no hábito de estudio individual e nas experiencias de grupo (clase, ensaios, concertos,...), mostrando interese en mellorar aspectos concretos sucesivamente, para poder desfroitar progresivamente dunha capacidade comunicativa cada vez máis satisfactoria.

9º. Participar con motivación nos ensaios extraordinarios, que puidesen ser necesarios para a preparación de concertos.

10º. Utilizar en clase, concertos, ensaios e estudio persoal o material axeitado, e mante-lo en bo estado.

11º. Asistir a clase e ós concertos con puntualidade.

12º. Participar na elaboración e elección de hipotéticos programas de concerto.

3.2.- CONTIDOS.

Os contidos xerais da L.O.E. para esta materia son os seguintes. A ensinanza da práctica de Música de Cámara no Grao Profesional terá como obxectivo contribuír ó desenrrolo das capacidades no alumnado, mediante o traballo dos seguintes contidos:

1. A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, golpes de arco, afinación, articulación, ritmo e fraseo.

2. Estudio e práctica dúas xestos anacrúsicos necesarios para tocar sen director.

3. Equilibrio sonoro e de planos.

4. Análise e interpretación de obras básicas do repertorio que inclúan diferentes estilos.

5. Conxunto de instrumentos monódicos:

5.1. Cuarteto de cordas: igualdade de son nos distintos ataques do arco, vibrato, afinación, distribución do arco para ou fraseo, etc.

5.2. Quinteto de vento: igualdade nos ataques, articulación, fraseo, respiración, afinación, vibrato, etc.

5.3.Conxunto de metais: práctica camerística en formacións diversas.

6. Estudio de obras de cámara con clave ou instrumento polifónico obrigado.

7. Aplicación dos coñecementos de baixo continuo ou acompañamento dun ou varios solistas.

8. Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de maneira crítica ás caraterísticas dás súas diferentes versións.

Tanto os obxectivos, como os contidos e criterios de avaliación son unha iniciación no primeiro curso da materia, sobre os que se afonda continuamente ó longo dos seguintes cursos, xa que o currículo no que se fundamenta é en espiral, isto é, que se reforzan e amplian progresivamente os aspectos que se practican dende o comenzo destes estudos.

Os CONTIDOS ESPECÍFICOS desenrolan os xerais e sobre eles se aplicará a avaliación do alumnado e secuencian os xerais anteriores.

Según o expresado nos dous parágrafos anteriores, a avaliación **trimestral** positiva, é dicir, aprobar a asignatura cada trimestre, consiste nos dous seguintes aspectos:

A) Acadar a metade dos contidos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar trimestralmente:

a) Lectura: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 contido dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 contidos dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante cada trimestre, que é un tercio do repertorio do curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

En coherencia coa avaliación trimestral devandita, a avaliación **final** positiva para poder promocionar ó seguinte curso, consiste na superación destes mínimos:

A) Acadar a metade dos contidos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar:

a) Lectura: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 contido dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 contidos dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante o curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

Aqueles contidos sobre os que versará a planificación da clase de Música de Cámara neste curso, contribuíndo á consecución dos obxectivos mencionados, son os seguintes:

a) Lectura.
1º. A afinación, a medida e o mantenemento do pulso correctamente en todas as obras do curso, tanto individual como colectivamente.
2º. Coñecemento e manexo das indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...
3º. Lectura, individual e colectiva, das obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras.
4º. Lectura a primeira vista, individual e colectivamente, polo menos dunha obra propia do nivel.
5º. Desmenuzamento e reforzo dentro do hábito de estudio individual, das pasaxes musicais que presentan unha dificultade motora no momento da lectura, para permitir o progreso na montaxe das obras, e o desenrolo dá autonomía no estudio.
6º. Desenrrolo da memoria mediante a interpretación, na asimilación das obras.

b) Interpretación.
1º. Desenrrolo da autocrítica construtiva que enriqueza a formación do criterio de interpretación persoal, e emprego do criterio persoal para valora-la interpretación propia e do grupo dentro do plan de traballo colectivo, na análise dos recursos interpretativos e práctica gradual de obras de diversos estilos e épocas.
2º. Desenvolvemento progresivo do oido interno e harmónico poñendo atención á afinación, cor e calidade tímbrica axeitados ó contido musical, empaste e o resultado global das partes: igualdade nos golpes de arco e ataques...
3º. Coñecemento e resposta ós xestos do director: anacrusa como movemento básico da práctica orquestral, diferentes tipos de anacrusas...
4º. Experimentación coas posibilidades sonoras do propio instrumento, e afondamento progresivo para conseguir efectos distintos nunha mesma pasaxe.
5º. Interpretación de intervalos consonantes e disonantes de crecente dificultade, como afianzamento da afinación das obras do repertorio.
6º. Análise de versións de obras do repertorio.

c) Público.

1º. Participación nos concertos que se organicen coa fin de comunicar o repertorio aprendido e reforzar o proceso de aprendizaxe.

2º. Mellora progresiva na aplicación das aprendizaxes desenvolvidas no aula á interpretación en público.

d) Actitude.

1º. Participación con motivación e superación nas experiencias do propio proceso de aprendizaxe, desfroitando da contribución á unidade sonora do feito musical, mediante a escoita global das partes, como base para integrar a propia parte nesta unidade sonora, adquirindo unha progresiva seguridade persoal niso e valorando esta práctica como preparación para o futuro exercicio profesional.

2º. Autoavaliación e mellora da percepción persoal do empaste e compenetración da unidade sonora como contribución á formación dun só son, con progresiva capacidade de reacción e reflexos no emprego dos recursos técnicos adecuados en cada momento da interpretación (flexibilidade no emprego de distintos ataques, articulacións, dixitacións, tímbrica, aplicación con autonomía progresivamente maior dos coñecementos musicais para a improvisación co instrumento).

3º. Valoración, respecto e asimilación como algo propio, do comportamento, a cooperación e as normas que levan consigo a actividade de grupo, respondendo ó compromiso que se adquire coa música e compañeiros.

4º. Organización con responsabilidade o hábito de estudio individual e de grupo, que permita progresar na montaxe das obras:

a) traballando por seccións con colaboración entre os compañeiros, con actitude de equipo e flexible, valorando as achegas propias e alleas;

b) interpretando obras reducindo ao mínimo posible o número de alumnado por corda;

c) participando con agrado e prontitude nas actividades;

d) anotando as indicacións que se acorden sobre a interpretación...

5º. Interese pola adquisición e ampliación de coñecementos, información e experiencias de aprendizaxe.

6º. Respecto e desfrute das obras que se interpretan e do coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ó que pertencen.

7º. Experimentación e valoración do silencio na práctica en grupo, como base

a) da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo.
b) do traballo en grupo.
c) da afinación a partir de o "a" do óboe, tras os minutos iniciais destinados ó quentamento.

8º. Coñecemento e control da relaxación no hábito de estudio individual e nas experiencias de grupo (clase, ensaios, concertos, ...), mostrando interese en mellorar aspectos concretos sucesivamente, para poder desfroitar progresivamente dunha capacidade comunicativa cada vez máis satisfactoria.

9º. Participación con motivación nos ensaios extraordinarios, que puidesen ser necesarios para a preparación de concertos.

10º. Utilización en clase, concertos, ensaios e estudio persoal o material axeitado, e mante-lo en bo estado.

11º. Asistencia á clase e ós concertos con puntualidade.

12º. Participación na elaboración e elección de hipotéticos programas de concerto.

3.3.- RECURSOS DIDÁCTICOS (ENFOQUE METODOLÓXICO).

O enfoque metodolóxico aplicado na aula xurde dunhos principios e circunstancias que se desenrolan no epígrafe **3.9. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE**, xa que o estilo de aprendizaxe e circunstancias de cada alumno/a son concretos e únicos, e polo tanto, as características de cada proceso de ensinanza-aprendizaxe concretará as especificidades da metodoloxía para cada un dos casos.

Aquí se recollen os instrumentos necesarios para aplicación da metodoloxía.

3.3.1. MATERIAIS DIDÁCTICOS.

Os materiais didácticos son o material curricular (partitura), bibliografía, material audiovisual, asé como as tecnoloxías da información e da comunicación, con fins didácticos para o Conxunto. O profesorado informará ó alumnado dos materiais didácticos necesarios para o proceso de aprendizaxe.

Según o aprobado pola Comisión de Coordinación Pedagóxica, o profesorado de música de cámara se reunirá a principio do curso có profesor tutor das especialidades do alumnado dos grupos de música de cámara para acadar unha orientación inicial sobre o nivel do alumnado e determinar un repertorio acorde ó mesmo. Se poderán audicionar gravacións do repertorio traballado en distintos formatos, asé como revisar bibliografía sobre aspectos da práctica en música de cámara, e un banco de actividades ou apuntes elaborados polo propio profesorado.

3.3.2. RECURSOS HUMÁNS E MATERIAIS.

Os recursos humáns están representados polas persoas que interveñen no proceso educativo, a saber, o alumnado, o profesorado, os órganos de goberno do centro e os pais e/ou titores, fundamentalmente; os recursos mínimos se recollen no Real Decreto 303/2010 sobre os requisitos mínimos que han de cumprir os centros que imparten ensinanzas artísticas reguladas pola Lei Orgánica 2/2006 da Educación. Contextualizados neste centro os recursos materiais son os seguintes:

1. Aula con espazo abondo para albergar un grupo estabel de Conxunto.
2. En cada aula, un ou dous pianos cos seus asentos regulables.
3. En cada aula, reprodutor de CD, metrónomo, atrís, sillas e lousa pautada.
4. No departamento, reprodutor de DVD, televisor e gravadora dixital.
5. No centro, videocámara dixital.
6. Sala de audicións, cabinas de estudio e biblioteca.
7. Auditorio, con equipo de gravación.

Na biblioteca, ordenadores con conexión a Internet, como tecnoloxías da información e da comunicación, que permiten o acceso a materiais didácticos, información en materia de educación, asé como a comunicación entre o/as integrantes da comunidade educativa.

3.3.3. MEDIOS.

Son o propio sistema educativo, a L.O.E. na súa concreción autonómica, os documentos de organización do centro, incluída esta programación de Música de Cámara e a linguaxe técnica empregada.

3.4. - CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

Os criterios xerais da L.O.E. para esta materia son os que a continuación se especifican. A ensinanza da práctica de Música de Cámara no Grao Profesional terá como obxectivo contribuír ou desenrrolo das capacidades no alumnado, o que se avaliará mediante os seguintes criterios de avaliación:

1. Interpretar obras de distintas épocas e estilos dentro da agrupación correspondinte.

   Con este criterio preténdese avaliar-la capacidade de unificación do criterio interpretativo entre os compoñentes do grupo e o equilibrio sonoro entre as partes.

2. Actuar como responsabel do grupo dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte.

   Mediante este criterio preténdese verificar que o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos necesarios da concertación. Asemade pódense valorar os seus criterios sobre a unificación do son, timbre, vibrato, afinación e fraseo.

3. Ler a primeira vista unha obra de pequena dificultade na agrupación que corresponda.

   Este criterio pretende constata-la capacidade do alumno para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, e o seu grao de fluidez e comprensión da obra.

4. Estudar na casa as obras correspondintes ó repertorio programado.

   Mediante este criterio preténdese avalia-lo sentido da responsabilidade como membro dun grupo, a valoración que ten do seu papel dentro do mesmo e o respecto pola interpretación musical.

5. Interpretación pública de obras de estilo e épocas diversas.

   Este criterio constata a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ó carácter e ó estilo da música interpretada.

6. Interpretación pública duhna obra contemporánea con formación heteroxénea.

   Con este criterio preténdese comproba-lo grao de comprensión da linguaxe contemporánea, o coñecemento de efectos e grafías, así como o equilibrio sonoro dentro dun conxunto de instrumentos de morfoloxías diversas e pouco habituais.

7. O alumnado debe mostra-los coñecementos mediante a interpretación das obras de estilo traballadas na aula.

   Verifícase así a asimilación e superación dos contidos do curso. Valórase:

   - *o desenrrolo técnico e nivel adquirido;*
   - *a produción do son;*
   - *a calidade do son, dinámicas, vibrato e afinación;*
   - *fidelidade ou texto, mediante o control das pasaxes musicais, así como o seu dominio técnico;*

   Tamén, na execución en grupo valórase:

   - *a interpretación musical, en canto o carácter e estilo;*
   - *a memoria musical;*
   - *o equilibrio sonoro cos instrumentos que lle acompañan.*

Tanto os obxectivos, como os contidos e criterios de avaliación son unha iniciación no primeiro curso da materia, sobre os que se afonda continuamente ó longo dos seguintes cursos, xa que o currículo no que se fundamenta é en espiral, isto é, que se reforzan e amplian progresivamente os aspectos que se practican dende o comenzo destes estudos.

Os CRITERIOS ESPECÍFICOS que desenrolan os xerais e sobre os que se aplicará a avaliación do alumnado e secuencian os xerais anteriores, corresponíndose directamente cos obxectivos e contidos deste curso.

Según o expresado nos dous parágrafos anteriores, a avaliación **trimestral** positiva, é dicir, **os mínimos exixibles** para aprobar a asixnatura cada trimestre, consiste en acadar a metade dos criterios específicos dos catro bloques que os vertebran, así como o repertorio practicado. Asé habería que superar trimestralmente:

A) Acadar a metade dos criterios específicos dos catro bloques, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. (50%). Desta forma se valorarán a aprendizaxe e o coñecemento adquirido do repertorio dunha forma específica e detallada. Asé habería que superar trimestralmente:

a) Lectura: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

b) Interpretación: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

c) Público: 1 criterio dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

d) Actitude: 6 criterios dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

B) Superar todo o repertorio practicado durante cada trimestre, que é un tercio do repertorio do curso (50%). Desta forma se valorarán a aprendizaxe e o coñecemento adquirido do repertorio dunha forma máis global. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

En coherencia coa avaliación trimestral devandita, a avaliación **final** positiva para poder promocionar ó seguinte curso, consiste na superación destes **mínimos exixibles**:

A) Acadar a metade dos criterios específicos dos catro bloques que os vertebran, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

(50%). Asé habería que superar:

a) Lectura: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

b) Interpretación: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

c) Público: 1 criterio dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

d) Actitude: 6 criterios dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

B) Superar todo o repertorio practicado durante o curso. (50%). (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

A continuación se concretan os criterios que conteñen os bloques de lectura, interpretación, público e actitude.

a) Lectura.
1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente todas as obras do curso individual e colectivamente.
2º. Coñecer e manexar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...
3º. Ler, individual e colectivamente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras.
4º. Ler a primeira vista, individual e colectivamente, polo menos unha obra propia do nivel.
5º. Esmiuzar e reforzar dentro do hábito de estudio individual, as pasaxes musicais que presentan unha dificultade motora no momento da lectura, para permitir o progreso na montaxe das obras, e demostrar autonomía no estudio.
6º. Desenvolver a memoria mediante a interpretación, na asimilación das obras.

b) Interpretación.
1º. Mostrar unha autocrítica construtiva que enriqueza a formación do criterio de interpretación persoal, e empregar este criterio persoal para valora-la interpretación propia e do grupo dentro do plan de traballo colectivo, a análise dos recursos interpretativos e práctica gradual de obras de diversos estilos e épocas.
2º. Desenvolver progresivamente o oido interno e harmónico prestando atención á afinación, cor e calidade tímbrica axeitados ó contido musical, empaste e o resultado global das partes: igualdade nos golpes de arco e ataques...
3º. Coñecer e responder ós xestos do alumno que exerza como responsable no grupo: anacrusa como movemento básico da práctica orquestral, diferentes tipos de anacrusas...
4º. Experimentar coas posibilidades sonoras do propio instrumento, e afondar progresivamente para conseguir efectos distintos nunha mesma pasaxe.
5º. Interpretar intervalos consonantes e disonantes de crecente dificultade, como afianzamento da afinación das obras do repertorio.
6º. Analizar versións de obras do repertorio.

c) Público.
1º. Participar nos concertos que se organicen co fin de comunicar o repertorio aprendido e reforzar o proceso de aprendizaxe.
2º. Mellorar progresivamente na aplicación das aprendizaxes desenvolvidas no aula á interpretación en público.

d) Actitude.
1º. Participar con motivación e superación nas experiencias do propio proceso de aprendizaxe, disfrutando da contribución á unidade sonora do feito musical, mediante a escoita global das partes, como base para integrar a propia parte nesta unidade sonora, adquirindo unha progresiva seguridade persoal niso e valorando esta práctica como preparación para o futuro exercicio profesional.

2º. Autoavaliar e mellorar a percepción persoal do empaste e compenetración da unidade sonora como contribución á formación dun só son, con progresiva capacidade de reacción e reflexos no emprego dos recursos técnicos adecuados en cada momento da interpretación (flexibilidade no emprego de distintos ataques, articulacións, dixitacións, tímbrica, aplicación con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento).
3º. Valorar, respectar e asimilar como algo propio, o comportamento, a cooperación e as normas que levan consigo a actividade de grupo, respondendo ó compromiso que se adquire coa música e compañeiros.
4º. Organizar con responsabilidade o hábito de estudio individual e de grupo, que permita progresar na montaxe das obras:

a) traballando con colaboración entre os compañeiros, con actitude de equipo e flexible, valorando as achegas propias e alleas;

b) participando con agrado e prontitude nas actividades;

c) anotando as indicacións que se acorden sobre a interpretación...

5º. Interesarse pola adquisición e ampliación de coñecementos, información e experiencias de aprendizaxe.
6º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.
7º. Experimentar e valora-lo silencio na práctica en grupo, como base

a) da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo.
b) do traballo en grupo.
c) da afinación a partir de o "a" do óboe, tras os minutos iniciais destinados ó quentamento.

8º. Coñecer e controla-la relaxación no hábito de estudio individual e nas experiencias de grupo (clase, ensaios, concertos,...), mostrando interese en mellorar aspectos concretos sucesivamente, para poder desfroitar progresivamente dunha capacidade comunicativa cada vez máis satisfactoria.
9º. Participar con motivación nos ensaios extraordinarios, que puidesen ser necesarios para a preparación de concertos.
10º. Utilizar en clase, concertos, ensaios e estudio persoal o material axeitado, e mante-lo en bo estado.
11º. Asistir a clase e ós concertos con puntualidade.
12º. Participar na elaboración e elección de hipotéticos programas de concerto.

3.4.1. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Os criterios de cualificación están en función dos criterios de avaliación do epígrafe anterior. Tanto a **cualificación trimestral** como a **final**, resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, - (A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de bloques de criterios específicos -lectura, interpretación, público e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

3.5. – PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

3.5.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ORDINARIOS.

Para un correcto seguimento do alumnado na materia de Música de Cámara, precísase empregar diferentes tipos de **avaliación**. A información que subministra a avaliación debe servir como punto de referencia para a actuación pedagóxica. Os procesos de avaliación teñen por obxecto, valorar tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos mesmos da ensinanza. A avaliación debe servir para analiza-la información recibida, a intervención pedagóxica e a asimilación dos coñecementos, formulándose a posteriori a posibilidade das reaxustes oportunas.

Os diferentes tipos de avaliación que se empregan son:

- **Avaliación inicial:** é necesaria ó principio de cada curso para detecta-lo nivel de coñecementos de partida que ten o alumnado e coñecer tamén o nivel do alumnado que se incorpora doutros centros. Así se detectan as necesidades educativas especiais, como carencias e coñecementos previos sobre a materia, e outras que poidan ser de índole física e/ou cognitiva-emocional, para que a actuación pedagóxica sexa útil e a produza unha aprendizaxe significativa. Esta avaliación inicial versará sobre as experiencias previas do alumnado, en relación cos obxectivos e contidos de cada curso.
- **Avaliación continua:** Permite constata-la evolución e desenvolvemento práctico do alumnado durante o curso académico.
- **Avaliación formativa:** Realízase durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe, e utilízase para detectar posibles erros de planteamento e establecer o nivel de consecución dos objectivos.
- **Avaliación sumativa:** Realízase cando hai que obter un resultado concreto, principalmente ó final de cada trimestre ou ó final do curso.

Os **procedementos de avaliación** dos conceptos, procedementos e actitudes practicados en cada curso son a observación e a audición, utilizando **instrumentos de avaliación** como:

- os exercicios realizados na aula e no estudio persoal e en grupo sobre o repertorio;
- a secuenciación do estudio persoal e ensaios de grupo para a preparación da clase semanal, audicións e outras actividades que se organicen;
- as audicións en directo, en soporte visual e audio;
- os exercicios en soporte gráfico (exercicios escritos, rexistros de autoavaliación e coavaliación).

A este respecto, o departamento de Orquestra, Banda, Coro, Música de Cámara e Conxunto organiza un calendario de actuacións nas que o alumnado presenta en público un programa axeitado ó seu nivel, demostrando así a súa capacidade comunicativa, calidade artística, capacidade de autocontrol e grao de madureza da súa personalidade musical, como compoñente dun grupo de Música de Cámara.

3.5.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS.

3.5.2.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS POR PÉRDIDA DE AVALIACIÓN CONTINUA.

Se prevén procedementos de avaliación alternativos para o alumnado que perde a avaliación continua.

Establécese que con **catro fallas de asistencia** sen xustificar, o alumnado perde o dereito á avaliación continua, mais non o dereito a asistir ás clases semanais. Ó final do curso terá que facer unha proba co profesor da materia, que verse sobre os contidos correspondentes ó seu curso.

Neste caso de Música de Cámara, esta falta a clase de membros dun grupo, perxudica ó resto de compoñentes do grupo, porque obriga a cambiar o repertorio, en función da configuración do novo grupo. Esta necesaria reagrupación, condiciona que o alumnado que faltou teña dereito a asistir a clase como só como oínte, e a proba que realizará por pérdida de avaliación continua, a realice xunto a acompañantes que achegará pola súa conta. Soamente no caso de que a configuración inicial do grupo de música de cámara non cambiara, porque a organización dos grupos de música de cámara o houbese permitido, o alumnado que realice a proba por pérdida de avaliación continua o poderá facer xunto ós seus compañeiros de clase (xa que estos non terían que practicar un repertorio novo para esta proba).

O profesorado da materia informará ó alumnado que perda a avaliación continua das partes e repertorio sobre os que versará a proba.

Así, a proba consistirá en:

1. - Interpretar o repertorio programado para o trimestre con duración total mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, xunto a acompañantes que achegará ou ós seus compañeiros de clase, dependendo do caso, como se explica anteriormente, o cal quedará aclarado polo profesorado da materia, no momento da pérdida da avaliación continua. Este poderá escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, segundo o criterio do profesorado.

A elección do repertorio total do curso, deberá ser de dous estilos diferentes.

2. - Ler a primeira vista a solo un fragmento de 16 compases a proposta do tribunal, cun nivel máximo do curso anterior.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA proba por Pérdida de Avaliación Continua son os seguintes:

a) Lectura e interpretación.

1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.

2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

b) Actitude.

1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.
2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).
3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.
4º. Utiliza- lo material axeitado.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para a proba por Pérdida de Avaliación Continua son equivalentes ós explicados no apartado 3.5.1., mais aplicados ás probas por pérdida de avaliación continua.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de bloques de criterios específicos –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

3.5.2.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA UNHA ASIGNATURA PENDENTE.

O alumnado que teña pendente de aprobar a asignatura de MÚSICA DE CÁMARA do curso anterior ó que estea matriculado terá dereito de asistir ás clases da materia pendente, polo que a avaliación será continua e tomaranse en conta a asistencia, o rendemento e a participación na clase, culminando a avaliación continua, na calificación de final de curso. Sen embargo, no suposto de perder a avaliación continua ou ter que aterse a uns contidos mínimos, se realizará unha proba, que verse sobre os contidos correspondintes ó curso pendente de aprobar. Se o número de faltas de asistencia se da a final de curso, o examen poderá incluir materia das tres avaliacións.

Así, a proba consistirá en:

1. - Interpretar a só dous obras do repertorio total do curso pendente de aprobar, cunha duración mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, que o profesor decidirá no momento da proba. Estas obras poderán escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, segundo o criterio do profesorado.

Nesta proba, o alumnado presentará dúas copias para o tribunal.

2. – Ler a primeira vista a capella un fragmento de 16 compases a proposta do tribunal, cun nivel máximo do curso anterior.

As particellas correspondentes poderán conseguirse a petición do interesado, a través do profesorado que imparta a materia. Valorarase ademais o interese en conseguir con prontitude as particellas que permita a súa preparación para a proba.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os CRITERIOS DE AVALIACIÓN para a proba por ter a asignatura de MUSICA DE CÁMARA pendente, os seguintes:

a) Lectura e interpretación.

1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.

2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

4º. Tocar a primeira vista, individualmente, polo menos unha obra propia do nivel.

b) Actitude.

1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.

2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).

3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.

4º. Utiliza- lo material axeitado.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para a proba por ter asignatura pendente son equivalentes ós explicados no apartado 2.5.1., mais aplicados ás probas por ter a asignatura pendente.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de <u>bloques de criterios específicos</u> –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da <u>práctica do repertorio</u> (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

3.5.2.3. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA A OBTENCIÓN DE MATRÍCULA DE HONRA.

Mediante a orde do 10 de marzo de 2009, publicada no D.O.G., se regula o procedemento para a obtención de matrícula de honra.

A matrícula de honra concederase ao alumnado matriculado en calquera curso das ensinanzas profesionais de música ou danza que acade a cualificación de 9 en calquera das materias reguladas polo Decreto 203/2007, do 27 de setembro, ou polo Decreto 204/2007, do 11 de outubro, publicado no D.O.G.

A concesión de matrículas de honra cumprirá os seguintes supostos:

a) O número de matrículas de honra non poderá superar o 10% do alumnado matriculado no curso.

b) As matrículas de honra serán propostas polo departamento didáctico responsable da materia, por instancia do profesor ou profesora que a imparta.

c) As propostas do departamento elevaranse á Comisión de Coordinación Pedagóxica, que redactará a acta dos acordos tomados e da concesión das matrículas de honra.

d) Darase traslado da acta ao secretario ou secretaria do centro para que engada os resultados nos expedientes académicos correspondentes do alumnado.

e) A concesión da matrícula de honra consignarase nos documentos de avaliación destas ensinanzas coa expresión "matrícula de honra" a continuación da cualificación numérica obtida.

3.6.- MEDIDAS DE RECUPERACIÓN.

Os casos de recuperación de materia desta asignatura cando o alumnado asiste a clase regularmente, se derivan de suspender probas concretas ó longo dun trimestre.

Según isto, os tipos de avaliación aplicados ás medidas de recuperación de contidos son:

- Avaliación continua: Permite constata-la evolución e desenvolvemento práctico do alumnado durante o curso académico.
- Avaliación formativa: Realízase durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe, e utilízase para detectar posibles erros de planteamento e establecer o nivel de consecución dos obxectivos.

Os **procedementos de avaliación** que se aplican ás **medidas de recuperación** dos conceptos, procedementos e actitudes practicados ó longo do trimestre son a observación e a audición.

Estas **medidas de recuperación** empregan instrumentos de avaliación que volven a avaliar a asimiliación de conceptos, procedementos e actitudes, tralo seu tratamento na aula. Estes **instrumentos de avaliación**, son coherentes cos aplicados nos procedentes de avaliación ordinarios expresados no epígrafe 5.1., e son:

- Novos exercicios realizados na aula e no estudio persoal e en grupo sobre o repertorio;
- Novos exercicios en soporte gráfico (exercicios escritos, rexistros de autoavaliación e coavaliación).
- Revisión da secuenciación do estudio persoal e ensaios de grupo para a preparación da clase semanal, audicións e outras actividades que se organicen;
- Avaliación de novas audicións en directo, en soporte visual e audio;

O profesorado informará ó alumnado que teña que recuperar materia, das medidas de recuperación concretas que se empregarán para a súa superación. De novo, os criterios de avaliación e mínimos exixibles para aprobar a materia, serán os devanditos no epígrafe 3.5.2.1.

A este respecto, como xa se dixo anteriormente, o departamento de Orquestra, Banda, Coro, Música de Cámara e Conxunto organiza un calendario de actuacións nas que o alumnado presenta en público un programa axeitado ó seu nivel, demostrando así a súa capacidade comunicativa, calidade artística, capacidade de autocontrol e grao de madurez da súa personalidade musical, como compoñente dun grupo de Música de Cámara. Estas audicións terán lugar dentro do horario da clase de música de cámara, sempre que a súa organización o permita.

3.7. PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO.

O alumnado que suspenda en xuño a materia de MÚSICA DE CÁMARA, realizará en setembro unha proba co profesor da materia, que verse sobre os contidos correspondentes ó seu curso, interpretando en grupo con compoñentes que este alumnado achegará.

Así, a proba consistirá en:

1. - Interpretar dúas obras de diferentes estilos con duración total mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, achegando os compoñentes do grupo, para a súa interpretación. O repertorio poderá ser o traballado durante o curso ou outro de similar dificultade. Estas obras poderán escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, segundo o criterio do profesorado.

Nesta proba, o alumnado presentará dúas copias para o tribunal.

2. - Ler a primeira vista a solo un fragmento de 16 compases a proposta do/a profesor/a da materia, cun nivel máximo do curso anterior.

En base ó anterior, o alumnado poderá recibir orientación do profesorado da materia, sobre o repertorio a interpretar.

Os CRITERIOS DE AVALIACIÓN aplicables ás PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO son os seguintes:

a) Lectura e interpretación.

1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.

2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

b) Actitude.

1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.
2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).
3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.
4º. Utiliza- lo material axeitado.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para o examen de setembro son equivalentes ós explicados no apartado 3.5.1., mais aplicados ó examen de setembro.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de bloques de criterios específicos –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

3.8.- CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA.

Para ampliar a matrícula ó curso seguinte, son necesarias as seguintes circunstancias:

A) Ter superado a totalidade dos criterios de avaliación e interpretación do repertorio do curso matriculado, no momento da ampliación da matrícula, o cal, se haberá avaliado polo **PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN ORDINARIA** e continua, tomando en conta a asistencia, o rendemento e a participación na clase, e basandose nos criterios que se reflicten no epígrafe **3.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN**.

B) Previa solicitude do alumnado, o profesorado correspondente realizará **probas específicas** ó final do primeiro trimestre, que complemente a información obtida mediante a Avaliación Ordinaria. Estas probas poderán incluir materia das tres avaliacións do curso.

Estas probas específicas consistirán en:

1.- Interpretar a parte correspondente de dúas obras, do repertorio total correspondente ó curso no que está matriculado, cunha duración mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, achegando os compoñentes do grupo para a súa interpretación. Estas obras poderán escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, según o criterio do profesorado.

2.- Ler a primeira vista un fragmento de 16 compases a proposta do profesorado, cun nivel máximo do curso anterior ó que opta o alumno.

As particellas correspondintes poderán conseguirse a petición do interesado, a través do profesorado que imparta a materia, que lle informará sobre o repertorio total do curso no que está matriculado sobre o que versará a proba.

A partires do anterior, os **CRITERIOS DE AVALIACIÓN para as probas** de concesión de AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA na asignatura de MÚSICA DE CÁMARA son os seguintes:

a) Lectura e interpretación.

1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.

2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

4º. Tocar a primeira vista, individualmente, polo menos unha obra propia do nivel.

b) Actitude.

1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.

2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).

3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.

4º. Utiliza- lo material axeitado.

A avaliación positiva das probas é necesaria para ampliación de matrícula de todo o conxunto de asignaturas do curso ó que se desexa acceder.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para a proba por ampliación de matrícula son equivalentes ós explicados no apartado 3.4.1., mais aplicados ás probas por ampliación de matrícula.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de <u>bloques de criterios específicos</u> –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

3.9.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE. (PROCEDEMENTOS DE ACCESO Ó CURRÍCULO PARA ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS).

O alumnado do conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio-alto, cunha gran capacidade de traballo, pois ten que compaxinar os estudios de música cos de ensinanzas xerais.

As motivacións para estudar no conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que se inician os estudios musicais poden ser: por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretenimento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo, polo que será de vital mportancia a atención á diversidade do alumnado, para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz. Para tal fin, o profesorado do departamento elaborará un banco de actividades didácticas.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de **procedementos de acceso ó currículo para alumnado con necesidades específicas,** ou expresado doutra forma**,** conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dun alumno ou grupo determinado.

Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, e de ser o caso, atendendo o informe aportado do alumnado con necesidades específicas, -neste último caso unha vez consultado o departamento, tutor e xefatura de estudios-, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1) ***Adaptacións do material didáctico,*** que ofrezan unha ampla gama de actividaes didácicas que respondan ós diferentes graos de aprendizaxe, como aplicación de exercicios ponte que esmiucen o material musical e facilite a progresiva asimilación polo alumnado.

2) ***Variacións da metodoloxía,*** para adaptala ás necesidades de cada alumno, según sexan as características de aprendizaxe do alumnado (ritmo de aprendizaxe, circunstancias), afectarán á aplicación de metodoloxías (estilo de comunicación na ensinanza, aplicación de exercicios adaptados, traballo das actitudes e motivación…).

3) ***Propoñer actividades de traballo diferenciadas:*** O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas. Neste senso, se proporán actividades secuenciadas de menor a maior dificultade, adaptadas ó ritmo de aprendizaxe do alumnado, có obxectivo da interpretación musical.

4) ***Organizar o traballo de forma flexible*** e con ritmos distintos de aprendizaxe, secuenciando para iso as actividades adaptadas do material didáctico.

5) ***Acelerar ou frear o ritmo de introducción de novos contidos*** adaptándose ó alumno individualmente, reforzando e ampriando ós coñecementos que vai adquirindo, coa asociación con experiencias que lle sexan significativas e estimulen a súa aprendizaxe significativa e o seu disfrute da súa integración musical dentro do grupo.

6) A adaptación dos obxectivos, e por tanto dos contidos terá que respetar os ***mínimos esixibles*** fixados na programación para o curso.

A interpretación musical, meta destas ensinanzas, é por definición, un feito diverso, profundamente subxectivo, e no seu resultado sonoro final fusiónanse a mensaxe do compositor contido na obra e a persoal forma de transmiti-lo por parte do intérprete, que fai súa esa mensaxe canalizándoa a través da súa propia sensibilidade. Como en toda tarefa educativa, é o desenrrolo da personalidade e a sensibilidade propias do alumnado, a fin que se persegue aquí, de maneira tanto máis acentuada, en canto que a música é entre outras, un vehículo de expresión de emocións.

Nun proceso de aprendizaxe desta índole, o profesor actuará de guía, dando solucións concretas a problemas igualmente concretos, e no que teña un carácter máis xeral, dará opcións e non impoñerá criterios, orientará e non conducirá cara a resultados predeterminados, estimulará e ampliará a receptividade así como a capacidade de resposta do alumnado.

A programación, aberta, nada ríxida, é imprescindibel en materias como esta, conleva acadar unha homoxeneidade do nivel, un ritmo de traballo no grupo, así como unhas obras do repertorio que poidan ser abordadas técnicamente e á vez cumpran os obxectivos da programación.

Como se pode apreciar na secuenciación de obxectivos, contidos e criterios de avaliación para cada curso, o currículo desta materia é en espiral, xa que ó longo dos catro cursos de Música de Cámara (no caso da especialidade de canto) de dos dous (no caso do resto de especialidades que o cursan), afiánzanse e amplian os aspectos formulados para o primeiro curso.

O proceso de ensinanza débese enfocar cara a funcionalidade das aprendizaxes, pudindo ser utilizados nas circunstancias reais nas que o alumno as necesite. Por aprendizaxe funcional se entende non só a aplicación práctica do coñecemento adquirido, senon tamén ou feito de que os contidos sexan necesarios e útiles para levar a cabo outras aprendizaxes e para enfrontarse con éxito á adquisición doutros contidos. Se busca desenvolver desta maneira a **metacoxnición**, como habilidade para aprender como integrante do grupo, e conseguintemente, a autonomía no estudo dentro do mesmo.

As actividades de ensino-aprendizaxe ou exercicios corresponderanse cos contidos desta programación, en función do repertorio a practicar durante o curso. O repertorio camerístico corresponderase ó nivel de cada curso, con posibilidade de empregar versións facilitadas ou adaptacións ad hoc, en función do nivel mostrado.

O tempo na aula debe estar sumamente organizado, para que despois da lectura dunha obra, se poida comentar analiticamente a súa estrutura, axuste da afinación, e formular un guión de traballo co tempo axeitado para o grupo e poñendo atención ós distintos parámetros da interpretación. Este traballo pode ir seguido con comentarios sobre a época, estilo e o autor, así como dos autores de música de cámara máis influíntes nese período.

Nunha materia como é a Música de Cámara son imprescindibles o estudio persoal por parte do alumnado, para resolve-las pasaxes ou fragmentos de dificultade, así como o traballo en equipo para disciplinarse e responsabilizarse mantenindo o ritmo de traballo do grupo na preparación da clase da semana co profesor, nunha simbiose que respecte a dinámica de traballo.

Como xa se din no epígrafe dos procedementos de avaliación, para un correcto seguimento do alumnado na materia de Música de Cámara, precísase empregar diferentes tipos de **avaliación**. A información que subministra a avaliación debe servir como punto de referencia para a actuación pedagóxica. Os procesos de avaliación teñen por obxecto, valorar tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos mesmos da ensinanza. A avaliación debe servir para analiza-la información recibida, a intervención pedagóxica e a asimilación dos coñecementos, formulándose a posteriori a posibilidade das reaxustes oportunas.

Os diferentes tipos de avaliación que se empregan son:

- **Avaliación inicial:** é necesaria ó principio de cada curso para detecta-lo nivel de coñecementos de partida que ten o alumnado e coñecer tamén o nivel do alumnado que se incorpora doutros centros. Así se detectan as necesidades educativas especiais, como carencias e coñecementos previos sobre a materia, e outras que poidan ser de índole física e/ou cognitiva-emocional, para que a actuación pedagóxica sexa útil e a produza unha aprendizaxe significativa.
- **Avaliación continua:** Permite constata-la evolución e desenvolvemento práctico do alumnado durante o curso académico.
- **Avaliación formativa:** Realízase durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe, e utilízase para detectar posibles erros de planteamento e establecer o nivel de consecución dos obxectivos.
- **Avaliación sumativa:** Realízase cando hai que obter un resultado concreto, principalmente ó final de cada trimestre ou ó final do curso.

4. – CURSO 5º DO GRAO PROFESIONAL (ESPECIALIDADES: ARPA, CLARINETE, CONTRABAIXO, FAGOT, FRAUTA TRAVESA, ÓBOE, PERCUSIÓN, SAXOFÓN, TROMBÓN, TROMPA, TROMPETA, TUBA, VIOLA, VIOLÍN E VIOLONCELLO, CANTO, GUITARRA, PIANO E CLAVE).

4.1. OBXECTIVOS.

Os obxectivos xerais da L.O.E. para esta materia son os que se indican a continuación. A ensinanza da práctica de Música de Cámara no Grao Profesional tenrá como obxectivo contribuír ou desenrrolo das seguintes capacidades no alumnado:

1. Valorar a música de cámara como un aspecto fundamental da formación musical e instrumental.
2. Aplicar en todo momento a audición polifónica para escoitar simultaneamente as diferentes partes ó mesmo tempo que se executa a propia
3. Utilizar unha ampla e variada gama sonora de maneira que o axuste sonoro sexa en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades estilísticas e interpretativas da obra.
4. Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada sen director.

Tanto os obxectivos, como os contidos e criterios de avaliación son unha iniciación no primeiro curso da materia, sobre os que se afonda continuamente ó longo dos seguintes cursos, xa que o currículo no que se fundamenta é en espiral, isto é, que se reforzan e amplian progresivamente os aspectos que se practican dende o comenzo destes estudos.

Os OBXECTIVOS ESPECÍFICOS que desenrolan os xerais e sobre os que se aplicará a avaliación do alumnado, secuencian os xerais anteriores, entorno a catro bloques, que están relacionados entre si.

Según o expresado nos dous parágrafos anteriores, a avaliación **trimestral** positiva, é dicir, aprobar a asignatura cada trimestre, consiste nos dous seguintes aspectos:

A) Acadar a metade dos obxectivos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar trimestralmente:

a) Lectura: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 obxectivo dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 obxectivos dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante cada trimestre, que é un tercio do repertorio do curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

En coherencia coa avaliación trimestral devandita, a avaliación **final** positiva para poder promocionar ó seguinte curso, consiste na superación destes mínimos:

A) Acadar a metade dos obxectivos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar:

a) Lectura: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 obxectivo dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 obxectivosdos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante o curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

A práctica de Música de Cámara terá como meta contribuír a desenrrolar no alumnado os obxectivos ou capacidades seguintes:

a) Lectura.

1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente en todas as obras do curso individual e colectivamente.
2º. Coñecer e manexar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...
3º. Ler, individual e colectivamente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras.
4º. Ler a primeira vista, individual e colectivamente, polo menos unha obra propia do nivel.
5º. Esmiuzar e reforzar dentro do hábito de estudio individual, as pasaxes musicais que presentan unha dificultade motora no momento da lectura, para permitir o progreso na montaxe das obras, e demostrar autonomía no estudio.
6º. Desenvolver a memoria mediante a interpretación, na asimilación das obras.

b) Interpretación.

1º. Mostrar unha autocrítica construtiva que enriqueza a formación do criterio de interpretación persoal, e empregar este criterio persoal para valora-la interpretación propia e do grupo dentro do plan de traballo colectivo, a análise dos recursos interpretativos e práctica gradual de obras de diversos estilos e épocas.
2º. Desenvolver progresivamente o oido interno e harmónico prestando atención á afinación, cor e calidade tímbrica axeitados ó contido musical, empaste e o resultado global das partes: igualdade nos golpes de arco e ataques...
3º. Coñecer e responder ós xestos do alumno que exerza como responsable no grupo: anacrusa como movemento básico da práctica orquestral, diferentes tipos de anacrusas...
4º. Experimentar coas posibilidades sonoras do propio instrumento, e afondar progresivamente para conseguir efectos distintos nunha mesma pasaxe.
5º. Interpretar intervalos consonantes e disonantes de crecente dificultade, como afianzamento da afinación das obras do repertorio.
6º. Analizar versións de obras do repertorio.

c) Público.
1º. Participar nos concertos que se organicen co fin de comunicar o repertorio aprendido e reforzar o proceso de aprendizaxe.
2º. Mellorar progresivamente na aplicación das aprendizaxes desenvolvidas no aula á interpretación en público.

d) Actitude.
1º. Participar con motivación e superación nas experiencias do propio proceso de aprendizaxe, disfrutando da contribución á unidade sonora do feito musical, mediante a escoita global das partes, como base para integrar a propia parte nesta unidade sonora, adquirindo unha progresiva seguridade persoal niso e valorando esta práctica como preparación para o futuro exercicio profesional.
2º. Autoavaliar e mellorar a percepción persoal do empaste e compenetración da unidade sonora como contribución á formación dun só son, con progresiva capacidade de reacción e reflexos no emprego dos recursos técnicos adecuados en cada momento da interpretación (flexibilidade no emprego de distintos ataques, articulacións, dixitacións, tímbrica, aplicación con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento).
3º. Valorar, respectar e asimilar como algo propio, o comportamento, a cooperación e as normas que levan consigo a actividade de grupo, respondendo ó compromiso que se adquire coa música e compañeiros.
4º. Organizar con responsabilidade o hábito de estudio individual e de grupo, que permita progresar na montaxe das obras:
a) traballando con colaboración entre os compañeiros, con actitude de equipo e flexible, valorando as achegas propias e alleas;
b) participando con agrado e prontitude nas actividades;
c) anotando as indicacións que se acorden sobre a interpretación...
5º. Interesarse pola adquisición e ampliación de coñecementos, información e experiencias de aprendizaxe.
6º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.
7º. Experimentar e valora-lo silencio na práctica en grupo, como base:
a) da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo.
b) do traballo en grupo.
c) da afinación a partir de o "a" do óboe, tras os minutos iniciais destinados ó quentamento.
8º. Coñecer e controla-la relaxación no hábito de estudio individual e nas experiencias de grupo (clase, ensaios, concertos,...), mostrando interese en mellorar aspectos concretos sucesivamente, para poder desfroitar progresivamente dunha capacidade comunicativa cada vez máis satisfactoria.
9º. Participar con motivación nos ensaios extraordinarios, que puidesen ser necesarios para a preparación de concertos.
10º. Utilizar en clase, concertos, ensaios e estudio persoal o material axeitado, e mante-lo en bo estado.
11º. Asistir a clase e ós concertos con puntualidade.
12º. Participar na elaboración e elección de hipotéticos programas de concerto.

4.2.- CONTIDOS.

Os contidos xerais da L.O.E. para esta materia son os seguintes. A ensinanza da práctica de Música de Cámara no Grao Profesional terá como obxectivo contribuír ó desenrrolo das capacidades no alumnado, mediante o traballo dos seguintes contidos:

1. A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, golpes de arco, afinación, articulación, ritmo e fraseo.
2. Estudio e práctica dúas xestos anacrúsicos necesarios para tocar sen director.
3. Equilibrio sonoro e de planos.
4. Análise e interpretación de obras básicas do repertorio que inclúan diferentes estilos.
5. Conxunto de instrumentos monódicos:
   5.1. Cuarteto de cordas: igualdade de son nos distintos ataques do arco, vibrato, afinación, distribución do arco para ou fraseo, etc.
   5.2. Quinteto de vento: igualdade nos ataques, articulación, fraseo, respiración, afinación, vibrato, etc.
   5.3. Conxunto de metais: práctica camerística en formacións diversas.
6. Estudio de obras de cámara con clave ou instrumento polifónico obrigado.
7. Aplicación dos coñecementos de baixo continuo ou acompañamento dun ou varios solistas.
8. Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de maneira crítica ás caraterísticas dás súas diferentes versións.

Tanto os obxectivos, como os contidos e criterios de avaliación son unha iniciación no primeiro curso da materia, sobre os que se afonda continuamente ó longo dos seguintes cursos, xa que o currículo no que se fundamenta é en espiral, isto é, que se reforzan e amplian progresivamente os aspectos que se practican dende o comenzo destes estudos.

Os CONTIDOS ESPECÍFICOS desenrolan os xerais e sobre eles se aplicará a avaliación do alumnado e secuencian os xerais anteriores.

Según o expresado nos dous parágrafos anteriores, a avaliación **trimestral** positiva, é dicir, aprobar a asignatura cada trimestre, consiste nos dous seguintes aspectos:

A) Acadar a metade dos contidos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar trimestralmente:

a) Lectura: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 contido dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 contidos dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante cada trimestre, que é un tercio do repertorio do curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

En coherencia coa avaliación trimestral devandita, a avaliación **final** positiva para poder promocionar ó seguinte curso, consiste na superación destes mínimos:

A) Acadar a metade dos contidos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar:

a) Lectura: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 contido dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 contidos dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante o curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

Aqueles contidos sobre os que versará a planificación da clase de Música de Cámara neste curso, contribuíndo á consecución dos obxectivos mencionados, son os seguintes:

a) Lectura.

1º. A afinación, a medida e o mantenemento do pulso correctamente en todas as obras do curso, tanto individual como colectivamente.
2º. Coñecemento e manexo das indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...
3º. Lectura, individual e colectiva, das obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras.
4º. Lectura a primeira vista, individual e colectivamente, polo menos dunha obra propia do nivel.
5º. Desmenuzamento e reforzo dentro do hábito de estudio individual, das pasaxes musicais que presentan unha dificultade motora no momento da lectura, para permitir o progreso na montaxe das obras, e o desenrolo dá autonomía no estudio.
6º. Desenrrolo da memoria mediante a interpretación, na asimilación das obras.

b) Interpretación.

1º. Desenrrolo da autocrítica construtiva que enriqueza a formación do criterio de interpretación persoal, e emprego do criterio persoal para valora-la interpretación propia e do grupo dentro do plan de traballo colectivo, na análise dos recursos interpretativos e práctica gradual de obras de diversos estilos e épocas.
2º. Desenvolvemento progresivo do oido interno e harmónico poñendo atención á afinación, cor e calidade tímbrica axeitados ó contido musical, empaste e o resultado global das partes: igualdade nos golpes de arco e ataques...
3º. Coñecemento e resposta ós xestos do director: anacrusa como movemento básico da práctica orquestral, diferentes tipos de anacrusas...
4º. Experimentación coas posibilidades sonoras do propio instrumento, e afondamento progresivo para conseguir efectos distintos nunha mesma pasaxe.
5º. Interpretación de intervalos consonantes e disonantes de crecente dificultade, como afianzamento da afinación das obras do repertorio.
6º. Análise de versións de obras do repertorio.

c) Público.

1º. Participación nos concertos que se organicen coa fin de comunicar o repertorio aprendido e reforzar o proceso de aprendizaxe.

2º. Mellora progresiva na aplicación das aprendizaxes desenvolvidas no aula á interpretación en público.

d) Actitude.

1º. Participación con motivación e superación nas experiencias do propio proceso de aprendizaxe, desfroitando da contribución á unidade sonora do feito musical, mediante a escoita global das partes, como base para integrar a propia parte nesta unidade sonora, adquirindo unha progresiva seguridade persoal niso e valorando esta práctica como preparación para o futuro exercicio profesional.

2º. Autoavaliación e mellora da percepción persoal do empaste e compenetración da unidade sonora como contribución á formación dun só son, con progresiva capacidade de reacción e reflexos no emprego dos recursos técnicos adecuados en cada momento da interpretación (flexibilidade no emprego de distintos ataques, articulacións, dixitacións, tímbrica, aplicación con autonomía progresivamente maior dos coñecementos musicais para a improvisación co instrumento).

3º. Valoración, respecto e asimilación como algo propio, do comportamento, a cooperación e as normas que levan consigo a actividade de grupo, respondendo ó compromiso que se adquire coa música e compañeiros.

4º. Organización con responsabilidade o hábito de estudio individual e de grupo, que permita progresar na montaxe das obras:

a) traballando por seccións con colaboración entre os compañeiros, con actitude de equipo e flexible, valorando as achegas propias e alleas;

b) interpretando obras reducindo ao mínimo posible o número de alumnado por corda;

c) participando con agrado e prontitude nas actividades;

d) anotando as indicacións que se acorden sobre a interpretación...

5º. Interese pola adquisición e ampliación de coñecementos, información e experiencias de aprendizaxe.

6º. Respecto e desfrute das obras que se interpretan e do coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ó que pertencen.

7º. Experimentación e valoración do silencio na práctica en grupo, como base

a) da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo.
b) do traballo en grupo.
c) da afinación a partir de o "a" do óboe, tras os minutos iniciais destinados ó quentamento.

8º. Coñecemento e control da relaxación no hábito de estudio individual e nas experiencias de grupo (clase, ensaios, concertos, ...), mostrando interese en mellorar aspectos concretos sucesivamente, para poder desfroitar progresivamente dunha capacidade comunicativa cada vez máis satisfactoria.

9º. Participación con motivación nos ensaios extraordinarios, que puidesen ser necesarios para a preparación de concertos.

10º. Utilización en clase, concertos, ensaios e estudio persoal o material axeitado, e mante-lo en bo estado.

11º. Asistencia á clase e ós concertos con puntualidade.

12º. Participación na elaboración e elección de hipotéticos programas de concerto.

4.3.- RECURSOS DIDÁCTICOS (ENFOQUE METODOLÓXICO).

O enfoque metodolóxico aplicado na aula xurde dunhos principios e circunstancias que se desenrolan no epígrafe **4.9. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE**, xa que o estilo de aprendizaxe e circunstancias de cada alumno/a son concretos e únicos, e polo tanto, as características de cada proceso de ensinanza-aprendizaxe concretará as especificidades da metodoloxía para cada un dos casos.

Aquí se recollen os instrumentos necesarios para aplicación da metodoloxía.

4.3.1. MATERIAIS DIDÁCTICOS.

Os materiais didácticos son o material curricular (partitura), bibliografía, material audiovisual, asé como as tecnoloxías da información e da comunicación, con fins didácticos para o Conxunto. O profesorado informará ó alumnado dos materiais didácticos necesarios para o proceso de aprendizaxe.

Según o aprobado pola Comisión de Coordinación Pedagóxica, o profesorado de música de cámara se reunirá a principio do curso có profesor tutor das especialidades do alumnado dos grupos de música de cámara para acadar unha orientación inicial sobre o nivel do alumnado e determinar un repertorio acorde ó mesmo. Se poderán audicionar gravacións do repertorio traballado en distintos formatos, asé como revisar bibliografía sobre aspectos da práctica en música de cámara, e un banco de actividades ou apuntes elaborados polo propio profesorado.

4.3.2. RECURSOS HUMÁNS E MATERIAIS.

Os recursos humáns están representados polas persoas que interveñen no proceso educativo, a saber, o alumnado, o profesorado, os órganos de goberno do centro e os pais e/ou titores, fundamentalmente; os recursos mínimos se recollen no Real Decreto 303/2010 sobre os requisitos mínimos que han de cumprir os centros que imparten ensinanzas artísticas reguladas pola Lei Orgánica 2/2006 da Educación. Contextualizados neste centro os recursos materiais son os seguintes:

1. Aula con espazo abondo para albergar un grupo estabel de Conxunto.
2. En cada aula, un ou dous pianos cos seus asentos regulables.
3. En cada aula, reprodutor de CD, metrónomo, atrís, sillas e lousa pautada.
4. No departamento, reprodutor de DVD, televisor e gravadora dixital.
5. No centro, videocámara dixital.
6. Sala de audicións, cabinas de estudio e biblioteca.
7. Auditorio, con equipo de gravación.
8. Na biblioteca, ordenadores con conexión a Internet, como tecnoloxías da información e da comunicación, que permiten o acceso a materiais didácticos, información en materia de educación, asé como a comunicación entre o/as integrantes da comunidade educativa.

4.3.3. MEDIOS.

Son o propio sistema educativo, a L.O.E. na súa concreción autonómica, os documentos de organización do centro, incluída esta programación de Música de Cámara e a linguaxe técnica empregada.

4.4. - CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

Os criterios xerais da L.O.E. para esta materia son os que a continuación se especifican. A ensinanza da práctica de Música de Cámara no Grao Profesional terá como obxectivo contribuír ou desenrrolo das capacidades no alumnado, o que se avaliará mediante os seguintes criterios de avaliación:

1. Interpretar obras de distintas épocas e estilos dentro da agrupación correspondinte.
   Con este criterio preténdese avaliar-la capacidade de unificación do criterio interpretativo entre os compoñentes do grupo e o equilibrio sonoro entre as partes.
2. Actuar como responsabel do grupo dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte.
   Mediante este criterio preténdese verificar que o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos necesarios da concertación. Asemade pódense valorar os seus criterios sobre a unificación do son, timbre, vibrato, afinación e fraseo.
3. Ler a primeira vista unha obra de pequena dificultade na agrupación que corresponda.
   Este criterio pretende constata-la capacidade do alumno para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, e o seu grao de fluidez e comprensión da obra.
4. Estudar na casa as obras correspondintes ó repertorio programado.
   Mediante este criterio preténdese avalia-lo sentido da responsabilidade como membro dun grupo, a valoración que ten do seu papel dentro do mesmo e o respecto pola interpretación musical.
5. Interpretación pública de obras de estilo e épocas diversas.
   Este criterio constata a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ó carácter e ó estilo da música interpretada.
6. Interpretación pública duhna obra contemporánea con formación heteroxénea.
   Con este criterio preténdese comproba-lo grao de comprensión da linguaxe contemporánea, o coñecemento de efectos e grafías, así como o equilibrio sonoro dentro dun conxunto de instrumentos de morfoloxías diversas e pouco habituais.
7. O alumnado debe mostra-los coñecementos mediante a interpretación das obras de estilo traballadas na aula.
   Verifícase así a asimilación e superación dos contidos do curso. Valórase:
   - *o desenrrolo técnico e nivel adquirido;*
   - *a produción do son;*
   - *a calidade do son, dinámicas, vibrato e afinación;*
   - *fidelidade ou texto, mediante o control das pasaxes musicais, así como o seu dominio técnico;*

   Tamén, na execución en grupo valórase:
   - *a interpretación musical, en canto o carácter e estilo;*
   - *a memoria musical;*
   - *o equilibrio sonoro cos instrumentos que lle acompañan.*

Tanto os obxectivos, como os contidos e criterios de avaliación son unha iniciación no primeiro curso da materia, sobre os que se afonda continuamente ó longo dos seguintes cursos, xa que o currículo no que se fundamenta é en espiral, isto é, que se reforzan e amplian progresivamente os aspectos que se practican dende o comenzo destes estudos.

Os CRITERIOS ESPECÍFICOS que desenrolan os xerais e sobre os que se aplicará a avaliación do alumnado e secuencian os xerais anteriores, corresponíndose directamente cos obxectivos e contidos deste curso.

Según o expresado nos dous parágrafos anteriores, a avaliación **trimestral** positiva, é dicir, aprobar a asignatura cada trimestre, consiste en acadar a metade dos criterios específicos dos catro bloques que os vertebran. Asé habería que superar trimestralmente:

A) Acadar a metade dos criterios específicos dos catro bloques, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. (50%). Desta forma se valorarán a aprendizaxe e o coñecemento adquirido do repertorio dunha forma específica e detallada. Asé habería que superar trimestralmente:

a) Lectura: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
b) Interpretación: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
c) Público: 1 criterio dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
d) Actitude: 6 criterios dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

B) Superar todo o repertorio practicado durante cada trimestre, que é un tercio do repertorio do curso (50%). Desta forma se valorarán a aprendizaxe e o coñecemento adquirido do repertorio dunha forma máis global. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

En coherencia coa avaliación trimestral devandita, a avaliación **final** positiva para poder promocionar ó seguinte curso, consiste na superación destes **mínimos exixibles**:

A) Acadar a metade dos criterios específicos dos catro bloques que os vertebran, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

(50%). Asé habería que superar:

a) Lectura: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
b) Interpretación: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
c) Público: 1 criterio dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
d) Actitude: 6 criterios dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

B) Superar todo o repertorio practicado durante o curso. (50%). (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

A continuación se concretan os criterios que conteñen os bloques de lectura, interpretación, público e actitude.

a) Lectura.
1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente todas as obras do curso individual e colectivamente.
2º. Coñecer e manexar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...
3º. Ler, individual e colectivamente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras.
4º. Ler a primeira vista, individual e colectivamente, polo menos unha obra propia do nivel.
5º. Esmiuzar e reforzar dentro do hábito de estudio individual, as pasaxes musicais que presentan unha dificultade motora no momento da lectura, para permitir o progreso na montaxe das obras, e demostrar autonomía no estudio.
6º. Desenvolver a memoria mediante a interpretación, na asimilación das obras.

b) Interpretación.
1º. Mostrar unha autocrítica construtiva que enriqueza a formación do criterio de interpretación persoal, e empregar este criterio persoal para valora-la interpretación propia e do grupo dentro do plan de traballo colectivo, a análise dos recursos interpretativos e práctica gradual de obras de diversos estilos e épocas.
2º. Desenvolver progresivamente o oido interno e harmónico prestando atención á afinación, cor e calidade tímbrica axeitados ó contido musical, empaste e o resultado global das partes: igualdade nos golpes de arco e ataques...
3º. Coñecer e responder ós xestos do alumno que exerza como responsable no grupo: anacrusa como movemento básico da práctica orquestral, diferentes tipos de anacrusas...
4º. Experimentar coas posibilidades sonoras do propio instrumento, e afondar progresivamente para conseguir efectos distintos nunha mesma pasaxe.
5º. Interpretar intervalos consonantes e disonantes de crecente dificultade, como afianzamento da afinación das obras do repertorio.
6º. Analizar versións de obras do repertorio.

c) Público.
1º. Participar nos concertos que se organicen co fin de comunicar o repertorio aprendido e reforzar o proceso de aprendizaxe.
2º. Mellorar progresivamente na aplicación das aprendizaxes desenvolvidas no aula á interpretación en público.

d) Actitude.
1º. Participar con motivación e superación nas experiencias do propio proceso de aprendizaxe, disfrutando da contribución á unidade sonora do feito musical, mediante a escoita global das partes, como base para integrar a propia parte nesta unidade sonora, adquirindo unha progresiva seguridade persoal niso e valorando esta práctica como preparación para o futuro exercicio profesional.

2º. Autoavaliar e mellorar a percepción persoal do empaste e compenetración da unidade sonora como contribución á formación dun só son, con progresiva capacidade de reacción e reflexos no emprego dos recursos técnicos adecuados en cada momento da interpretación (flexibilidade no emprego de distintos ataques, articulacións, dixitacións, tímbrica, aplicación con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento).
3º. Valorar, respectar e asimilar como algo propio, o comportamento, a cooperación e as normas que levan consigo a actividade de grupo, respondendo ó compromiso que se adquire coa música e compañeiros.
4º. Organizar con responsabilidade o hábito de estudio individual e de grupo, que permita progresar na montaxe das obras:

a) traballando con colaboración entre os compañeiros, con actitude de equipo e flexible, valorando as achegas propias e alleas;

b) participando con agrado e prontitude nas actividades;

c) anotando as indicacións que se acorden sobre a interpretación...

5º. Interesarse pola adquisición e ampliación de coñecementos, información e experiencias de aprendizaxe.
6º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.
7º. Experimentar e valora-lo silencio na práctica en grupo, como base

a) da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo.
b) do traballo en grupo.
c) da afinación a partir de o "a" do óboe, tras os minutos iniciais destinados ó quentamento.

8º. Coñecer e controla-la relaxación no hábito de estudio individual e nas experiencias de grupo (clase, ensaios, concertos,...), mostrando interese en mellorar aspectos concretos sucesivamente, para poder desfroitar progresivamente dunha capacidade comunicativa cada vez máis satisfactoria.
9º. Participar con motivación nos ensaios extraordinarios, que puidesen ser necesarios para a preparación de concertos.
10º. Utilizar en clase, concertos, ensaios e estudio persoal o material axeitado, e mante-lo en bo estado.
11º. Asistir a clase e ós concertos con puntualidade.
12º. Participar na elaboración e elección de hipotéticos programas de concerto.

4.4.1. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Os criterios de cualificación están en función dos criterios de avaliación do epígrafe anterior. Tanto a **cualificación trimestral** como a **final**, resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, - (A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de bloques de criterios específicos -lectura, interpretación, público e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

4.5. – PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

4.5.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ORDINARIOS.

Para un correcto seguimento do alumnado na materia de Música de Cámara, precísase empregar diferentes tipos de **avaliación**. A información que subministra a avaliación debe servir como punto de referencia para a actuación pedagóxica. Os procesos de avaliación teñen por obxecto, valorar tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos mesmos da ensinanza. A avaliación debe servir para analiza-la información recibida, a intervención pedagóxica e a asimilación dos coñecementos, formulándose a posteriori a posibilidade das reaxustes oportunas.

Os diferentes tipos de avaliación que se empregan son:

- **Avaliación inicial:** é necesaria ó principio de cada curso para detecta-lo nivel de coñecementos de partida que ten o alumnado e coñecer tamén o nivel do alumnado que se incorpora doutros centros. Así se detectan as necesidades educativas especiais, como carencias e coñecementos previos sobre a materia, e outras que poidan ser de índole física e/ou cognitiva-emocional, para que a actuación pedagóxica sexa útil e a produza unha aprendizaxe significativa. Esta avaliación inicial versará sobre as experiencias previas do alumnado, en relación cos obxectivos e contidos de cada curso.
- **Avaliación continua:** Permite constata-la evolución e desenvolvemento práctico do alumnado durante o curso académico.
- **Avaliación formativa:** Realízase durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe, e utilízase para detectar posibles erros de planteamento e establecer o nivel de consecución dos obxectivos.
- **Avaliación sumativa:** Realízase cando hai que obter un resultado concreto, principalmente ó final de cada trimestre ou ó final do curso.

Os **procedementos de avaliación** dos conceptos, procedementos e actitudes practicados en cada curso son a observación e a audición, utilizando **instrumentos de avaliación** como:

- os exercicios realizados na aula e no estudio persoal e en grupo sobre o repertorio;
- a secuenciación do estudio persoal e ensaios de grupo para a preparación da clase semanal, audicións e outras actividades que se organicen;
- as audicións en directo, en soporte visual e audio;
- os exercicios en soporte gráfico (exercicios escritos, rexistros de autoavaliación e coavaliación).

A este respecto, o departamento de Orquestra, Banda, Coro, Música de Cámara e Conxunto organiza un calendario de actuacións nas que o alumnado presenta en público un programa axeitado ó seu nivel, demostrando así a súa capacidade comunicativa, calidade artística, capacidade de autocontrol e grao de madureza da súa personalidade musical, como compoñente dun grupo de Música de Cámara.

4.5.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS.

4.5.2.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS POR PÉRDIDA DE AVALIACIÓN CONTINUA.

Se prevén procedementos de avaliación alternativos para o alumnado que perde a avaliación continua.

Establécese que con **catro fallas de asistencia** sen xustificar, o alumnado perde o dereito á avaliación continua, mais non o dereito a asistir ás clases semanais. Ó final do curso terá que facer unha proba co profesor da materia, que verse sobre os contidos correspondentes ó seu curso.

Neste caso de Música de Cámara, esta falta a clase de membros dun grupo, perxudica ó resto de compoñentes do grupo, porque obriga a cambiar o repertorio, en función da configuración do novo grupo. Esta necesaria reagrupación, condiciona que o alumnado que faltou teña dereito a asistir a clase como só como oínte, e a proba que realizará por pérdida de avaliación continua, a realice xunto a acompañantes que achegará pola súa conta. Soamente no caso de que a configuración inicial do grupo de música de cámara non cambiara, porque a organización dos grupos de música de cámara o houbese permitido, o alumnado que realice a proba por pérdida de avaliación continua o poderá facer xunto ós seus compañeiros de clase (xa que estos non terían que practicar un repertorio novo para esta proba).

O profesorado da materia informará ó alumnado que perda a avaliación continua das partes e repertorio sobre os que versará a proba.

Así, a proba consistirá en:

1. - Interpretar o repertorio programado para o trimestre con duración total mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, xunto a acompañantes que achegará ou ós seus compañeiros de clase, dependendo do caso, como se explica anteriormente, o cal quedará aclarado polo profesorado da materia, no momento da pérdida da avaliación continua. Este poderá escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, segundo o criterio do profesorado.

A elección do repertorio total do curso, deberá ser de dous estilos diferentes.

2. - Ler a primeira vista a solo un fragmento de 16 compases a proposta do tribunal, cun nivel máximo do curso anterior.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA proba por Pérdida de Avaliación Continua son os seguintes:

a) Lectura e interpretación.

1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.

2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).
-

b) Actitude.

1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.
2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).
3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.
4º. Utiliza- lo material axeitado.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para a proba por Pérdida de Avaliación Continua son equivalentes ós explicados no apartado 4.4.1., mais aplicados ás probas por pérdida de avaliación continua.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de bloques de criterios específicos –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

4.5.2.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA UNHA ASIGNATURA PENDENTE.

O alumnado que teña pendente de aprobar a asignatura de MÚSICA DE CÁMARA do curso anterior ó que estea matriculado terá dereito de asistir ás clases da materia pendente, polo que a avaliación será continua e tomaranse en conta a asistencia, o rendemento e a participación na clase, culminando a avaliación continua, na calificación de final de curso. Sen embargo, no suposto de perder a avaliación continua ou ter que aterse a uns contidos mínimos, se realizará unha proba, que verse sobre os contidos correspondintes ó curso pendente de aprobar. Se o número de faltas de asistencia se da a final de curso, o examen poderá incluir materia das tres avaliacións.

Así, a proba consistirá en:

1. - Interpretar a só dous obras do repertorio total do curso pendente de aprobar, cunha duración mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, que o profesor decidirá no momento da proba. Estas obras poderán escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, segundo o criterio do profesorado.

Nesta proba, o alumnado presentará dúas copias para o tribunal.

2. – Ler a primeira vista a capella un fragmento de 16 compases a proposta do tribunal, cun nivel máximo do curso anterior.

As particellas correspondentes poderán conseguirse a petición do interesado, a través do profesorado que imparta a materia. Valorarase ademais o interese en conseguir con prontitude as particellas que permita a súa preparación para a proba.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os CRITERIOS DE AVALIACIÓN para a proba por ter a asignatura de MUSICA DE CÁMARA pendente, os seguintes:

a) Lectura e interpretación.

1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.

2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

4º. Tocar a primeira vista, individualmente, polo menos unha obra propia do nivel.

b) Actitude.

1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.

2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).

3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.

4º. Utiliza- lo material axeitado.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para a proba por ter asignatura pendente son equivalentes ós explicados no apartado 4.4.1., mais aplicados ás probas por ter a asignatura pendente.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de <u>bloques de criterios específicos</u> –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

4.5.2.3. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA A OBTENCIÓN DE MATRÍCULA DE HONRA.

Mediante a orde do 10 de marzo de 2009, publicada no D.O.G., se regula o procedemento para a obtención de matrícula de honra.

A matrícula de honra concederase ao alumnado matriculado en calquera curso das ensinanzas profesionais de música ou danza que acade a cualificación de 9 en calquera das materias reguladas polo Decreto 203/2007, do 27 de setembro, ou polo Decreto 204/2007, do 11 de outubro, publicada no D.O.G.

A concesión de matrículas de honra cumprirá os seguintes supostos:

a) O número de matrículas de honra non poderá superar o 10% do alumnado matriculado no curso.

b) As matrículas de honra serán propostas polo departamento didáctico responsable da materia, por instancia do profesor ou profesora que a imparta.

c) As propostas do departamento elevaranse á Comisión de Coordinación Pedagóxica, que redactará a acta dos acordos tomados e da concesión das matrículas de honra.

d) Darase traslado da acta ao secretario ou secretaria do centro para que engada os resultados nos expedientes académicos correspondentes do alumnado.

e) A concesión da matrícula de honra consignarase nos documentos de avaliación destas ensinanzas coa expresión “matrícula de honra” a continuación da cualificación numérica obtida.

4.6.- MEDIDAS DE RECUPERACIÓN.

Os casos de recuperación de materia desta asignatura cando o alumnado asiste a clase regularmente, se derivan de suspender probas concretas ó longo dun trimestre. Según isto, os tipos de avaliación aplicados ás medidas de recuperación de contidos son:

- **Avaliación continua:** Permite constata-la evolución e desenvolvemento práctico do alumnado durante o curso académico.
- **Avaliación formativa:** Realízase durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe, e utilízase para detectar posibles erros de planteamento e establecer o nivel de consecución dos obxectivos.

Os **procedementos de avaliación** que se aplican ás **medidas de recuperación** dos conceptos, procedementos e actitudes practicados ó longo do trimestre son a observación e a audición.

Estas **medidas de recuperación** empregan instrumentos de avaliación que volven a avaliar a asimiliación de conceptos, procedementos e actitudes, tralo seu tratamento na aula. Estes **instrumentos de avaliación**, son coherentes cos aplicados nos procedentes de avaliación ordinarios expresados no epígrafe 5.1., e son:

- Novos exercicios realizados na aula e no estudio persoal e en grupo sobre o repertorio;
- Novos exercicios en soporte gráfico (exercicios escritos, rexistros de autoavaliación e coavaliación).
- Revisión da secuenciación do estudio persoal e ensaios de grupo para a preparación da clase semanal, audicións e outras actividades que se organicen;
- Avaliación de novas audicións en directo, en soporte visual e audio;

O profesorado informará ó alumnado que teña que recuperar materia, das medidas de recuperación concretas que se empregarán para a súa superación. De novo, os criterios de avaliación e mínimos exixibles para aprobar a materia, serán os devanditos no epígrafe 4.5.2.1.

A este respecto, como xa se dixo anteriormente, o departamento de Orquestra, Banda, Coro, Música de Cámara e Conxunto organiza un calendario de actuacións nas que o alumnado presenta en público un programa axeitado ó seu nivel, demostrando así a súa capacidade comunicativa, calidade artística, capacidade de autocontrol e grao de madurez da súa personalidade musical, como compoñente dun grupo de Música de Cámara. Estas audicións terán lugar dentro do horario da clase de música de cámara, sempre que a súa organización o permita.

4.7. PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO.

O alumnado que suspenda en xuño a materia de MÚSICA DE CÁMARA, realizará en setembro unha proba co profesor da materia, que verse sobre os contidos correspondentes ó seu curso, interpretando en grupo con compoñentes que este alumnado achegará.

Así, a proba consistirá en:

1. - Interpretar dúas obras de diferentes estilos con duración total mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, achegando os compoñentes do grupo, para a súa interpretación. O repertorio poderá ser o traballado durante o curso ou outro de similar dificultade. Estas obras poderán escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, segundo o criterio do profesorado.

Nesta proba, o alumnado presentará dúas copias para o tribunal.

2. - Ler a primeira vista a solo un fragmento de 16 compases a proposta do/a profesor/a da materia, cun nivel máximo do curso anterior.

En base ó anterior, o alumnado poderá recibir orientación do profesorado da materia, sobre o repertorio a interpretar.

Os CRITERIOS DE AVALIACIÓN aplicables ás PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO son os seguintes:

a) Lectura e interpretación.

1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.

2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

b) Actitude.

1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.
2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).
3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.
4º. Utiliza- lo material axeitado.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para o examen de setembro son equivalentes ós explicados no apartado 4.4.1., mais aplicados ó examen de setembro.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de bloques de criterios específicos –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

4.8.- CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA.

Para ampliar a matrícula ó curso seguinte, son necesarias as seguintes circunstancias:

A) Ter superado a totalidade dos criterios de avaliación e interpretación do repertorio do curso matriculado, no momento da ampliación da matrícula, o cal, se haberá avaliado polo **PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN ORDINARIA** e continua, tomando en conta a asistencia, o rendemento e a participación na clase, e basandose nos criterios que se reflicten no epígrafe **4.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN**.

B) Previa solicitude do alumnado, o profesorado correspondente realizará **probas específicas** ó final do primeiro trimestre, que complemente a información obtida mediante a Avaliación Ordinaria. Estas probas poderán incluir materia das tres avaliacións do curso.

Estas probas específicas consistirán en:

1.- Interpretar a parte correspondente de dúas obras, do repertorio total correspondente ó curso no que está matriculado, cunha duración mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, achegando os compoñentes do grupo para a súa interpretación. Estas obras poderán escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, según o criterio do profesorado.

2.- Ler a primeira vista un fragmento de 16 compases a proposta do profesorado, cun nivel máximo do curso anterior ó que opta o alumno.

As particellas correspondintes poderán conseguirse a petición do interesado, a través do profesorado que imparta a materia, que lle informará sobre o repertorio total do curso no que está matriculado sobre o que versará a proba.

A partires do anterior, os **CRITERIOS DE AVALIACIÓN para as probas** de concesión de AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA na asignatura de MÚSICA DE CÁMARA son os seguintes:

a) Lectura e interpretación.

1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.

2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

4º. Tocar a primeira vista, individualmente, polo menos unha obra propia do nivel.

b) Actitude.

1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.

2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).

3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.

4º. Utiliza- lo material axeitado.

A avaliación positiva das probas é necesaria para ampliación de matrícula de todo o conxunto de asignaturas do curso ó que se desexa acceder.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para a proba por ampliación de matrícula son equivalentes ós explicados no apartado 4.4.1., mais aplicados ás probas por ampliación de matrícula.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de bloques de criterios específicos –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

4.9.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE. (PROCEDEMENTOS DE ACCESO Ó CURRÍCULO PARA ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS).

O alumnado do conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio-alto, cunha gran capacidade de traballo, pois ten que compaxinar os estudios de música cos de ensinanzas xerais.

As motivacións para estudar no conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que se inician os estudios musicais poden ser: por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretenimento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo, polo que será de vital mportancia a atención á diversidade do alumnado, para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz. Para tal fin, o profesorado do departamento elaborará un banco de actividades didácticas.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de **procedementos de acceso ó currículo para alumnado con necesidades específicas,** ou expresado doutra forma**,** conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dun alumno ou grupo determinado.

Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, e de ser o caso, atendendo o informe aportado do alumnado con necesidades específicas, -neste último caso unha vez consultado o departamento, tutor e xefatura de estudios-, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1) ***Adaptacións do material didáctico,*** que ofrezan unha ampla gama de actividaes didácicas que respondan ós diferentes graos de aprendizaxe, como aplicación de exercicios ponte que esmiucen o material musical e facilite a progresiva asimilación polo alumnado.

2) ***Variacións da metodoloxía,*** para adaptala ás necesidades de cada alumno, según sexan as características de aprendizaxe do alumnado (ritmo de aprendizaxe, circunstancias), afectarán á aplicación de metodoloxías (estilo de comunicación na ensinanza, aplicación de exercicios adaptados, traballo das actitudes e motivación…).

3) ***Propoñer actividades de traballo diferenciadas:*** O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas. Neste senso, se proporán actividades secuenciadas de menor a maior dificultade, adaptadas ó ritmo de aprendizaxe do alumnado, có obxectivo da interpretación musical.

4) ***Organizar o traballo de forma flexible*** e con ritmos distintos de aprendizaxe, secuenciando para iso as actividades adaptadas do material didáctico.

5) ***Acelerar ou frear o ritmo de introducción de novos contidos*** adaptándose ó alumno individualmente, reforzando e ampriando ós coñecementos que vai adquirindo, coa asociación con experiencias que lle sexan significativas e estimulen a súa aprendizaxe significativa e o seu disfrute da súa integración musical dentro do grupo.

6) A adaptación dos obxectivos, e por tanto dos contidos terá que respetar os ***mínimos esixibles*** fixados na programación para o curso.

A interpretación musical, meta destas ensinanzas, é por definición, un feito diverso, profundamente subxectivo, e no seu resultado sonoro final fusiónanse a mensaxe do compositor contido na obra e a persoal forma de transmiti-lo por parte do intérprete, que fai súa esa mensaxe canalizándoa a través da súa propia sensibilidade.

Como en toda tarefa educativa, é o desenrrolo da personalidade e a sensibilidade propias do alumnado, a fin que se persegue aquí, de maneira tanto máis acentuada, en canto que a música é entre outras, un vehículo de expresión de emocións.

Nun proceso de aprendizaxe desta índole, o profesor actuará de guía, dando solucións concretas a problemas igualmente concretos, e no que teña un carácter máis xeral, dará opcións e non impoñerá criterios, orientará e non conducirá cara a resultados predeterminados, estimulará e ampliará a receptividade así como a capacidade de resposta do alumnado.

A programación, aberta, nada ríxida, é imprescindibel en materias como esta, conleva acadar unha homoxeneidade do nivel, un ritmo de traballo no grupo, así como unhas obras do repertorio que poidan ser abordadas técnicamente e á vez cumpran os obxectivos da programación.

Como se pode apreciar na secuenciación de obxectivos, contidos e criterios de avaliación para cada curso, o currículo desta materia é en espiral, xa que ó longo dos catro cursos de Música de Cámara (no caso da especialidade de canto) de dos dous (no caso do resto de especialidades que o cursan), afiánzanse e amplian os aspectos formulados para o primeiro curso.

O proceso de ensinanza débese enfocar cara a funcionalidade das aprendizaxes, pudindo ser utilizados nas circunstancias reais nas que o alumno as necesite. Por aprendizaxe funcional se entende non só a aplicación práctica do coñecemento adquirido, senon tamén ou feito de que os contidos sexan necesarios e útiles para levar a cabo outras aprendizaxes e para enfrontarse con éxito á adquisición doutros contidos. Se busca desenvolver desta maneira a **metacoxnición**, como habilidade para aprender como integrante do grupo, e conseguintemente, a autonomía no estudo dentro do mesmo.

As actividades de ensino-aprendizaxe ou exercicios corresponderanse cos contidos desta programación, en función do repertorio a practicar durante o curso. O repertorio camerístico corresponderase ó nivel de cada curso, con posibilidade de empregar versións facilitadas ou adaptacións ad hoc, en función do nivel mostrado.

O tempo na aula debe estar sumamente organizado, para que despois da lectura dunha obra, se poida comentar analiticamente a súa estrutura, axuste da afinación, e formular un guión de traballo co tempo axeitado para o grupo e poñendo atención ós distintos parámetros da interpretación. Este traballo pode ir seguido con comentarios sobre a época, estilo e o autor, así como dos autores de música coral máis influíntes nese período.

Nunha materia como é a Música de Cámara son imprescindibles o estudio persoal por parte do alumnado, para resolve-las pasaxes ou fragmentos de dificultade, así como o traballo en equipo para disciplinarse e responsabilizarse mantenindo o ritmo de traballo do grupo na preparación da clase da semana co profesor, nunha simbiose que respecte a dinámica de traballo.

Como xa se din no epígrafe dos procedementos de avaliación, para un correcto seguimento do alumnado na materia de Música de Cámara, precísase empregar diferentes tipos de **avaliación**. A información que subministra a avaliación debe servir como punto de referencia para a actuación pedagóxica. Os procesos de avaliación teñen por obxecto, valorar tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos mesmos da ensinanza. A avaliación debe servir para analiza-la información recibida, a intervención pedagóxica e a asimilación dos coñecementos, formulándose a posteriori a posibilidade das reaxustes oportunas.

Os diferentes tipos de avaliación que se empregan son:

- **Avaliación inicial:** é necesaria ó principio de cada curso para detecta-lo nivel de coñecementos de partida que ten o alumnado e coñecer tamén o nivel do alumnado que se incorpora doutros centros. Así se detectan as necesidades educativas especiais, como carencias e coñecementos previos sobre a materia, e outras que poidan ser de índole física e/ou cognitiva-emocional, para que a actuación pedagóxica sexa útil e a produza unha aprendizaxe significativa.
- **Avaliación continua:** Permite constata-la evolución e desenvolvemento práctico do alumnado durante o curso académico.
- **Avaliación formativa:** Realízase durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe, e utilízase para detectar posibles erros de planteamento e establecer o nivel de consecución dos obxectivos.
- **Avaliación sumativa:** Realízase cando hai que obter un resultado concreto, principalmente ó final de cada trimestre ou ó final do curso.

5. – CURSO 6º DO GRAO PROFESIONAL (ESPECIALIDADES: ARPA, CLARINETE, CONTRABAIXO, FAGOT, FRAUTA TRAVESA, ÓBOE, PERCUSIÓN, SAXOFÓN, TROMBÓN, TROMPA, TROMPETA, TUBA, VIOLA, VIOLÍN E VIOLONCELLO, CANTO, GUITARRA, PIANO E CLAVE).

5.1. OBXECTIVOS.

Os obxectivos xerais da L.O.E. para esta materia son os que se indican a continuación. A ensinanza da práctica de Música de Cámara no Grao Profesional tenrá como obxectivo contribuír ou desenrrolo das seguintes capacidades no alumnado:

1. Valorar a música de cámara como un aspecto fundamental da formación musical e instrumental.
2. Aplicar en todo momento a audición polifónica para escoitar simultaneamente as diferentes partes ó mesmo tempo que se executa a propia.
3. Utilizar unha ampla e variada gama sonora de maneira que o axuste sonoro sexa en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades estilísticas e interpretativas da obra.
4. Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada sen director.

Tanto os obxectivos, como os contidos e criterios de avaliación son unha iniciación no primeiro curso da materia, sobre os que se afonda continuamente ó longo dos seguintes cursos, xa que o currículo no que se fundamenta é en espiral, isto é, que se reforzan e amplian progresivamente os aspectos que se practican dende o comenzo destes estudos.

Os OBXECTIVOS ESPECÍFICOS que desenrolan os xerais e sobre os que se aplicará a avaliación do alumnado, secuencian os xerais anteriores, entorno a catro bloques, que están relacionados entre si.

Según o expresado nos dous parágrafos anteriores, a avaliación **trimestral** positiva, é dicir, aprobar a asignatura cada trimestre, consiste nos dous seguintes aspectos:

A) Acadar a metade dos obxectivos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar trimestralmente:

a) Lectura: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 obxectivo dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 obxectivos dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante cada trimestre, que é un tercio do repertorio do curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

En coherencia coa avaliación trimestral devandita, a avaliación **final** positiva para poder promocionar ó seguinte curso, consiste na superación destes mínimos:

A) Acadar a metade dos obxectivos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar:

a) Lectura: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 obxectivos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 obxectivo dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 obxectivosdos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante o curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

A práctica de Música de Cámara terá como meta contribuír a desenrrolar no alumnado os obxectivos ou capacidades seguintes:

a) Lectura.
1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente en todas as obras do curso individual e colectivamente.
2º. Coñecer e manexar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...
3º. Ler, individual e colectivamente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras.
4º. Ler a primeira vista, individual e colectivamente, polo menos unha obra propia do nivel.
5º. Esmiuzar e reforzar dentro do hábito de estudio individual, as pasaxes musicais que presentan unha dificultade motora no momento da lectura, para permitir o progreso na montaxe das obras, e demostrar autonomía no estudio.
6º. Desenvolver a memoria mediante a interpretación, na asimilación das obras.

b) Interpretación.
1º. Mostrar unha autocrítica construtiva que enriqueza a formación do criterio de interpretación persoal, e empregar este criterio persoal para valora-la interpretación propia e do grupo dentro do plan de traballo colectivo, a análise dos recursos interpretativos e práctica gradual de obras de diversos estilos e épocas.
2º. Desenvolver progresivamente o oido interno e harmónico prestando atención á afinación, cor e calidade tímbrica axeitados ó contido musical, empaste e o resultado global das partes: igualdade nos golpes de arco e ataques...
3º. Coñecer e responder ós xestos do alumno que exerza como responsable no grupo: anacrusa como movemento básico da práctica orquestral, diferentes tipos de anacrusas...
4º. Experimentar coas posibilidades sonoras do propio instrumento, e afondar progresivamente para conseguir efectos distintos nunha mesma pasaxe.
5º. Interpretar intervalos consonantes e disonantes de crecente dificultade, como afianzamento da afinación das obras do repertorio.
6º. Analizar versións de obras do repertorio.

c) Público.

1º. Participar nos concertos que se organicen co fin de comunicar o repertorio aprendido e reforzar o proceso de aprendizaxe.

2º. Mellorar progresivamente na aplicación das aprendizaxes desenvolvidas no aula á interpretación en público.

d) Actitude.

1º. Participar con motivación e superación nas experiencias do propio proceso de aprendizaxe, disfrutando da contribución á unidade sonora do feito musical, mediante a escoita global das partes, como base para integrar a propia parte nesta unidade sonora, adquirindo unha progresiva seguridade persoal niso e valorando esta práctica como preparación para o futuro exercicio profesional.

2º. Autoavaliar e mellorar a percepción persoal do empaste e compenetración da unidade sonora como contribución á formación dun só son, con progresiva capacidade de reacción e reflexos no emprego dos recursos técnicos adecuados en cada momento da interpretación (flexibilidade no emprego de distintos ataques, articulacións, dixitacións, tímbrica, aplicación con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento).

3º. Valorar, respectar e asimilar como algo propio, o comportamento, a cooperación e as normas que levan consigo a actividade de grupo, respondendo ó compromiso que se adquire coa música e compañeiros.

4º. Organizar con responsabilidade o hábito de estudio individual e de grupo, que permita progresar na montaxe das obras:

a) traballando con colaboración entre os compañeiros, con actitude de equipo e flexible, valorando as achegas propias e alleas;

b) participando con agrado e prontitude nas actividades;

c) anotando as indicacións que se acorden sobre a interpretación...

5º. Interesarse pola adquisición e ampliación de coñecementos, información e experiencias de aprendizaxe.

6º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.

7º. Experimentar e valora-lo silencio na práctica en grupo, como base

a) da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo.
b) do traballo en grupo.
c) da afinación a partir de o "a" do óboe, tras os minutos iniciais destinados ó quentamento.

8º. Coñecer e controla-la relaxación no hábito de estudio individual e nas experiencias de grupo (clase, ensaios, concertos,...), mostrando interese en mellorar aspectos concretos sucesivamente, para poder desfroitar progresivamente dunha capacidade comunicativa cada vez máis satisfactoria.

9º. Participar con motivación nos ensaios extraordinarios, que puidesen ser necesarios para a preparación de concertos.

10º. Utilizar en clase, concertos, ensaios e estudio persoal o material axeitado, e mante-lo en bo estado.

11º. Asistir a clase e ós concertos con puntualidade.

12º. Participar na elaboración e elección de hipotéticos programas de concerto.

5.2.- CONTIDOS.

Os contidos xerais da L.O.E. para esta materia son os seguintes. A ensinanza da práctica de Música de Cámara no Grao Profesional terá como obxectivo contribuír ó desenrrolo das capacidades no alumnado, mediante o traballo dos seguintes contidos:

1. A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, golpes de arco, afinación, articulación, ritmo e fraseo.
2. Estudio e práctica dúas xestos anacrúsicos necesarios para tocar sen director.
3. Equilibrio sonoro e de planos.
4. Análise e interpretación de obras básicas do repertorio que inclúan diferentes estilos.
5. Conxunto de instrumentos monódicos:
   5.1. Cuarteto de cordas: igualdade de son nos distintos ataques do arco, vibrato, afinación, distribución do arco para ou fraseo, etc.
   5.2. Quinteto de vento: igualdade nos ataques, articulación, fraseo, respiración, afinación, vibrato, etc.
   5.3. Conxunto de metais: práctica camerística en formacións diversas.
6. Estudio de obras de cámara con clave ou instrumento polifónico obrigado.
7. Aplicación dos coñecementos de baixo continuo ou acompañamento dun ou varios solistas.
8. Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de maneira crítica ás caraterísticas dás súas diferentes versións.

Tanto os obxectivos, como os contidos e criterios de avaliación son unha iniciación no primeiro curso da materia, sobre os que se afonda continuamente ó longo dos seguintes cursos, xa que o currículo no que se fundamenta é en espiral, isto é, que se reforzan e amplian progresivamente os aspectos que se practican dende o comenzo destes estudos.

Os CONTIDOS ESPECÍFICOS desenrolan os xerais e sobre eles se aplicará a avaliación do alumnado e secuencian os xerais anteriores.

Según o expresado nos dous parágrafos anteriores, a avaliación **trimestral** positiva, é dicir, aprobar a asignatura cada trimestre, consiste nos dous seguintes aspectos:

A) Acadar a metade dos contidos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar trimestralmente:

a) Lectura: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 contido dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 contidos dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante cada trimestre, que é un tercio do repertorio do curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

En coherencia coa avaliación trimestral devandita, a avaliación **final** positiva para poder promocionar ó seguinte curso, consiste na superación destes mínimos:

A) Acadar a metade dos contidos específicos dos catro bloques que os vertebran ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. Asé habería que superar:

a) Lectura: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
b) Interpretación: 3 contidos dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.
c) Público: 1 contido dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 2 totais.
d) Actitude: 6 contidos dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos 6 totais.

B) Superar todo o repertorio practicado durante o curso. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

Aqueles contidos sobre os que versará a planificación da clase de Música de Cámara neste curso, contribuíndo á consecución dos obxectivos mencionados, son os seguintes:

a) Lectura.

1º. A afinación, a medida e o mantenemento do pulso correctamente en todas as obras do curso, tanto individual como colectivamente.

2º. Coñecemento e manexo das indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Lectura, individual e colectiva, das obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras.

4º. Lectura a primeira vista, individual e colectivamente, polo menos dunha obra propia do nivel.

5º. Desmenuzamento e reforzo dentro do hábito de estudio individual, das pasaxes musicais que presentan unha dificultade motora no momento da lectura, para permitir o progreso na montaxe das obras, e o desenrolo dá autonomía no estudio.

6º. Desenrrolo da memoria mediante a interpretación, na asimilación das obras.

b) Interpretación.

1º. Desenrrolo da autocrítica construtiva que enriqueza a formación do criterio de interpretación persoal, e emprego do criterio persoal para valora-la interpretación propia e do grupo dentro do plan de traballo colectivo, na análise dos recursos interpretativos e práctica gradual de obras de diversos estilos e épocas.

2º. Desenvolvemento progresivo do oido interno e harmónico poñendo atención á afinación, cor e calidade tímbrica axeitados ó contido musical, empaste e o resultado global das partes: igualdade nos golpes de arco e ataques...

3º. Coñecemento e resposta ós xestos do director: anacrusa como movemento básico da práctica orquestral, diferentes tipos de anacrusas...

4º. Experimentación coas posibilidades sonoras do propio instrumento, e afondamento progresivo para conseguir efectos distintos nunha mesma pasaxe.

5º. Interpretación de intervalos consonantes e disonantes de crecente dificultade, como afianzamento da afinación das obras do repertorio.

6º. Análise de versións de obras do repertorio.

c) Público.

1º. Participación nos concertos que se organicen coa fin de comunicar o repertorio aprendido e reforzar o proceso de aprendizaxe.

2º. Mellora progresiva na aplicación das aprendizaxes desenvolvidas no aula á interpretación en público.

d) Actitude.

1º. Participación con motivación e superación nas experiencias do propio proceso de aprendizaxe, desfroitando da contribución á unidade sonora do feito musical, mediante a escoita global das partes, como base para integrar a propia parte nesta unidade sonora, adquirindo unha progresiva seguridade persoal niso e valorando esta práctica como preparación para o futuro exercicio profesional.

2º. Autoavaliación e mellora da percepción persoal do empaste e compenetración da unidade sonora como contribución á formación dun só son, con progresiva capacidade de reacción e reflexos no emprego dos recursos técnicos adecuados en cada momento da interpretación (flexibilidade no emprego de distintos ataques, articulacións, dixitacións, tímbrica, aplicación con autonomía progresivamente maior dos coñecementos musicais para a improvisación co instrumento).

3º. Valoración, respecto e asimilación como algo propio, do comportamento, a cooperación e as normas que levan consigo a actividade de grupo, respondendo ó compromiso que se adquire coa música e compañeiros.

4º. Organización con responsabilidade o hábito de estudio individual e de grupo, que permita progresar na montaxe das obras:

a) traballando por seccións con colaboración entre os compañeiros, con actitude de equipo e flexible, valorando as achegas propias e alleas;

b) interpretando obras reducindo ao mínimo posible o número de alumnado por corda;

c) participando con agrado e prontitude nas actividades;

d) anotando as indicacións que se acorden sobre a interpretación...

5º. Interese pola adquisición e ampliación de coñecementos, información e experiencias de aprendizaxe.

6º. Respecto e desfrute das obras que se interpretan e do coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ó que pertencen.

7º. Experimentación e valoración do silencio na práctica en grupo, como base

a) da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo.
b) do traballo en grupo.
c) da afinación a partir de o "a" do óboe, tras os minutos iniciais destinados ó quentamento.

8º. Coñecemento e control da relaxación no hábito de estudio individual e nas experiencias de grupo (clase, ensaios, concertos, ...), mostrando interese en mellorar aspectos concretos sucesivamente, para poder desfroitar progresivamente dunha capacidade comunicativa cada vez máis satisfactoria.

9º. Participación con motivación nos ensaios extraordinarios, que puidesen ser necesarios para a preparación de concertos.

10º. Utilización en clase, concertos, ensaios e estudio persoal o material axeitado, e mante-lo en bo estado.

11º. Asistencia á clase e ós concertos con puntualidade.

12º. Participación na elaboración e elección de hipotéticos programas de concerto.

5.3.- RECURSOS DIDÁCTICOS (ENFOQUE METODOLÓXICO).

O enfoque metodolóxico aplicado na aula xurde dunhos principios e circunstancias que se desenrolan no epígrafe **5.9. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE**, xa que o estilo de aprendizaxe e circunstancias de cada alumno/a son concretos e únicos, e polo tanto, as características de cada proceso de ensinanza-aprendizaxe concretará as especificidades da metodoloxía para cada un dos casos.

Aquí se recollen os instrumentos necesarios para aplicación da metodoloxía.

5.3.1. MATERIAIS DIDÁCTICOS.

Os materiais didácticos son o material curricular (partitura), bibliografía, material audiovisual, asé como as tecnoloxías da información e da comunicación, con fins didácticos para o Conxunto. O profesorado informará ó alumnado dos materiais didácticos necesarios para o proceso de aprendizaxe.

Según o aprobado pola Comisión de Coordinación Pedagóxica, o profesorado de música de cámara se reunirá a principio do curso có profesor tutor das especialidades do alumnado dos grupos de música de cámara para acadar unha orientación inicial sobre o nivel do alumnado e determinar un repertorio acorde ó mesmo. Se poderán audicionar gravacións do repertorio traballado en distintos formatos, asé como revisar bibliografía sobre aspectos da práctica en música de cámara, e un banco de actividades ou apuntes elaborados polo propio profesorado.

5.3.2. RECURSOS HUMÁNS E MATERIAIS.

Os recursos humáns están representados polas persoas que interveñen no proceso educativo, a saber, o alumnado, o profesorado, os órganos de goberno do centro e os pais e/ou titores, fundamentalmente; os recursos mínimos se recollen no Real Decreto 303/2010 sobre os requisitos mínimos que han de cumprir os centros que imparten ensinanzas artísticas reguladas pola Lei Orgánica 2/2006 da Educación. Contextualizados neste centro os recursos materiais son os seguintes:

1. Aula con espazo abondo para albergar un grupo estabel de Conxunto.
2. En cada aula, un ou dous pianos cos seus asentos regulables.
3. En cada aula, reprodutor de CD, metrónomo, atrís, sillas e lousa pautada.
4. No departamento, reprodutor de DVD, televisor e gravadora dixital.
5. No centro, videocámara dixital.
6. Sala de audicións, cabinas de estudio e biblioteca.
7. Auditorio, con equipo de gravación.
8. Na biblioteca, ordenadores con conexión a Internet, como tecnoloxías da información e da comunicación, que permiten o acceso a materiais didácticos, información en materia de educación, asé como a comunicación entre o/as integrantes da comunidade educativa.

5.3.3. MEDIOS.

Son o propio sistema educativo, a L.O.E. na súa concreción autonómica, os documentos de organización do centro, incluída esta programación de Música de Cámara e a linguaxe técnica empregada.

5.4. - CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

Os criterios xerais da L.O.E. para esta materia son os que a continuación se especifican. A ensinanza da práctica de Música de Cámara no Grao Profesional terá como obxectivo contribuír ou desenrrolo das capacidades no alumnado, o que se avaliará mediante os seguintes criterios de avaliación:

1. Interpretar obras de distintas épocas e estilos dentro da agrupación correspondinte.

   Con este criterio preténdese avaliar-la capacidade de unificación do criterio interpretativo entre os compoñentes do grupo e o equilibrio sonoro entre as partes.

2. Actuar como responsabel do grupo dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte.

   Mediante este criterio preténdese verificar que o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos necesarios da concertación. Asemade pódense valorar os seus criterios sobre a unificación do son, timbre, vibrato, afinación e fraseo.

3. Ler a primeira vista unha obra de pequena dificultade na agrupación que corresponda.

   Este criterio pretende constata-la capacidade do alumno para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, e o seu grao de fluidez e comprensión da obra.

4. Estudar na casa as obras correspondintes ó repertorio programado.

   Mediante este criterio preténdese avalia-lo sentido da responsabilidade como membro dun grupo, a valoración que ten do seu papel dentro do mesmo e o respecto pola interpretación musical.

5. Interpretación pública de obras de estilo e épocas diversas.

   Este criterio constata a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ó carácter e ó estilo da música interpretada.

6. Interpretación pública duhna obra contemporánea con formación heteroxénea.

   Con este criterio preténdese comproba-lo grao de comprensión da linguaxe contemporánea, o coñecemento de efectos e grafías, así como o equilibrio sonoro dentro dun conxunto de instrumentos de morfoloxías diversas e pouco habituais.

7. O alumnado debe mostra-los coñecementos mediante a interpretación das obras de estilo traballadas na aula.

   Verifícase así a asimilación e superación dos contidos do curso. Valórase:

   - *o desenrrolo técnico e nivel adquirido;*
   - *a produción do son;*
   - *a calidade do son, dinámicas, vibrato e afinación;*
   - *fidelidade ou texto, mediante o control das pasaxes musicais, así como o seu dominio técnico;*

   Tamén, na execución en grupo valórase:

   - *a interpretación musical, en canto o carácter e estilo;*
   - *a memoria musical;*
   - *o equilibrio sonoro cos instrumentos que lle acompañan.*

Tanto os obxectivos, como os contidos e criterios de avaliación son unha iniciación no primeiro curso da materia, sobre os que se afonda continuamente ó longo dos seguintes cursos, xa que o currículo no que se fundamenta é en espiral, isto é, que se reforzan e amplian progresivamente os aspectos que se practican dende o comenzo destes estudos.

Os CRITERIOS ESPECÍFICOS que desenrolan os xerais e sobre os que se aplicará a avaliación do alumnado e secuencian os xerais anteriores, corresponíndose directamente cos obxectivos e contidos deste curso.

Según o expresado nos dous parágrafos anteriores, a avaliación **trimestral** positiva, é dicir, **os mínimos exixibles** para aprobar a asixnatura cada trimestre, consiste en acadar a metade dos criterios específicos dos catro bloques que os vertebran, asé como o repertorio practicado. Asé habería que superar trimestralmente:

A) Acadar a metade dos criterios específicos dos catro bloques, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos. (50%). Desta forma se valorarán a aprendizaxe e o coñecemento adquirido do repertorio dunha forma específica e detallada. Asé habería que superar trimestralmente:

a) Lectura: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
b) Interpretación: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
c) Público: 1 criterio dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
d) Actitude: 6 criterios dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

B) Superar todo o repertorio practicado durante cada trimestre, que é un tercio do repertorio do curso (50%). Desta forma se valorarán a aprendizaxe e o coñecemento adquirido do repertorio dunha forma máis global. (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

En coherencia coa avaliación trimestral devandita, a avaliación **final** positiva para poder promocionar ó seguinte curso, consiste na superación destes **mínimos exixibles**:

A) Acadar a metade dos criterios específicos dos catro bloques que os vertebran, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

(50%). Asé habería que superar:

a) Lectura: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
b) Interpretación: 3 criterios dos 6 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
c) Público: 1 criterio dos 2 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.
d) Actitude: 6 criterios dos 12 totais, ou ben, un coñecemento mínimamente esixible dos mesmos.

B) Superar todo o repertorio practicado durante o curso. (50%). (O repertorio total do curso terá unha duración mínima de 30 minutos e será como mínimo de dous periodos estilísticos diferentes).

A continuación se concretan os criterios que conteñen os bloques de lectura, interpretación, público e actitude.

a) Lectura.
1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente todas as obras do curso individual e colectivamente.
2º. Coñecer e manexar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...
3º. Ler, individual e colectivamente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras.
4º. Ler a primeira vista, individual e colectivamente, polo menos unha obra propia do nivel.
5º. Esmiuzar e reforzar dentro do hábito de estudio individual, as pasaxes musicais que presentan unha dificultade motora no momento da lectura, para permitir o progreso na montaxe das obras, e demostrar autonomía no estudio.
6º. Desenvolver a memoria mediante a interpretación, na asimilación das obras.

b) Interpretación.
1º. Mostrar unha autocrítica construtiva que enriqueza a formación do criterio de interpretación persoal, e empregar este criterio persoal para valora-la interpretación propia e do grupo dentro do plan de traballo colectivo, a análise dos recursos interpretativos e práctica gradual de obras de diversos estilos e épocas.
2º. Desenvolver progresivamente o oido interno e harmónico prestando atención á afinación, cor e calidade tímbrica axeitados ó contido musical, empaste e o resultado global das partes: igualdade nos golpes de arco e ataques...
3º. Coñecer e responder ós xestos do alumno que exerza como responsable no grupo: anacrusa como movemento básico da práctica orquestral, diferentes tipos de anacrusas...
4º. Experimentar coas posibilidades sonoras do propio instrumento, e afondar progresivamente para conseguir efectos distintos nunha mesma pasaxe.
5º. Interpretar intervalos consonantes e disonantes de crecente dificultade, como afianzamento da afinación das obras do repertorio.
6º. Analizar versións de obras do repertorio.

c) Público.
1º. Participar nos concertos que se organicen co fin de comunicar o repertorio aprendido e reforzar o proceso de aprendizaxe.
2º. Mellorar progresivamente na aplicación das aprendizaxes desenvolvidas no aula á interpretación en público.

d) Actitude.
1º. Participar con motivación e superación nas experiencias do propio proceso de aprendizaxe, disfrutando da contribución á unidade sonora do feito musical, mediante a escoita global das partes, como base para integrar a propia parte nesta unidade sonora, adquirindo unha progresiva seguridade persoal niso e valorando esta práctica como preparación para o futuro exercicio profesional.

2º. Autoavaliar e mellorar a percepción persoal do empaste e compenetración da unidade sonora como contribución á formación dun só son, con progresiva capacidade de reacción e reflexos no emprego dos recursos técnicos adecuados en cada momento da interpretación (flexibilidade no emprego de distintos ataques, articulacións, dixitacións, tímbrica, aplicación con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento).
3º. Valorar, respectar e asimilar como algo propio, o comportamento, a cooperación e as normas que levan consigo a actividade de grupo, respondendo ó compromiso que se adquire coa música e compañeiros.
4º. Organizar con responsabilidade o hábito de estudio individual e de grupo, que permita progresar na montaxe das obras:

a) traballando con colaboración entre os compañeiros, con actitude de equipo e flexible, valorando as achegas propias e alleas;

b) participando con agrado e prontitude nas actividades;

c) anotando as indicacións que se acorden sobre a interpretación...

5º. Interesarse pola adquisición e ampliación de coñecementos, información e experiencias de aprendizaxe.
6º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.
7º. Experimentar e valora-lo silencio na práctica en grupo, como base

a) da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo.
b) do traballo en grupo.
c) da afinación a partir de o "a" do óboe, tras os minutos iniciais destinados ó quentamento.

8º. Coñecer e controla-la relaxación no hábito de estudio individual e nas experiencias de grupo (clase, ensaios, concertos,...), mostrando interese en mellorar aspectos concretos sucesivamente, para poder desfroitar progresivamente dunha capacidade comunicativa cada vez máis satisfactoria.
9º. Participar con motivación nos ensaios extraordinarios, que puidesen ser necesarios para a preparación de concertos.
10º. Utilizar en clase, concertos, ensaios e estudio persoal o material axeitado, e mante-lo en bo estado.
11º. Asistir a clase e ós concertos con puntualidade.
12º. Participar na elaboración e elección de hipotéticos programas de concerto.

5.4.1. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Os criterios de cualificación están en función dos criterios de avaliación do epígrafe anterior. Tanto a **cualificación trimestral** como a **final**, resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, - (A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de <u>bloques de criterios específicos</u> -lectura, interpretación, público e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da <u>práctica do repertorio</u> (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

5.5. – PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

5.5.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ORDINARIOS.

Para un correcto seguimento do alumnado na materia de Música de Cámara, precísase empregar diferentes tipos de **avaliación**. A información que subministra a avaliación debe servir como punto de referencia para a actuación pedagóxica.

Os procesos de avaliación teñen por obxecto, valorar tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos mesmos da ensinanza. A avaliación debe servir para analiza-la información recibida, a intervención pedagóxica e a asimilación dos coñecementos, formulándose a posteriori a posibilidade das reaxustes oportunas.

Os diferentes tipos de avaliación que se empregan son:

- **Avaliación inicial:** é necesaria ó principio de cada curso para detecta-lo nivel de coñecementos de partida que ten o alumnado e coñecer tamén o nivel do alumnado que se incorpora doutros centros. Así se detectan as necesidades educativas especiais, como carencias e coñecementos previos sobre a materia, e outras que poidan ser de índole física e/ou cognitiva-emocional, para que a actuación pedagóxica sexa útil e a produza unha aprendizaxe significativa. Esta avaliación inicial versará sobre as experiencias previas do alumnado, en relación cos obxectivos e contidos de cada curso.
- **Avaliación continua:** Permite constata-la evolución e desenvolvemento práctico do alumnado durante o curso académico.
- **Avaliación formativa:** Realízase durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe, e utilízase para detectar posibles erros de planteamento e establecer o nivel de consecución dos objectivos.
- **Avaliación sumativa:** Realízase cando hai que obter un resultado concreto, principalmente ó final de cada trimestre ou ó final do curso.

Os **procedementos de avaliación** dos conceptos, procedementos e actitudes practicados en cada curso son a observación e a audición, utilizando **instrumentos de avaliación** como:

- os exercicios realizados na aula e no estudio persoal e en grupo sobre o repertorio;
- a secuenciación do estudio persoal e ensaios de grupo para a preparación da clase semanal, audicións e outras actividades que se organicen;
- as audicións en directo, en soporte visual e audio;
- os exercicios en soporte gráfico (exercicios escritos, rexistros de autoavaliación e coavaliación).

A este respecto, o departamento de Orquestra, Banda, Coro, Música de Cámara e Conxunto organiza un calendario de actuacións nas que o alumnado presenta en público un programa axeitado ó seu nivel, demostrando así a súa capacidade comunicativa, calidade artística, capacidade de autocontrol e grao de madureza da súa personalidade musical, como compoñente dun grupo de Música de Cámara.

5.5.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS.

5.5.2.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS POR PÉRDIDA DE AVALIACIÓN CONTINUA.

Se prevén procedementos de avaliación alternativos para o alumnado que perde a avaliación continua.

Establécese que con **catro fallas de asistencia** sen xustificar, o alumnado perde o dereito á avaliación continua, mais non o dereito a asistir ás clases semanais. Ó final do curso terá que facer unha proba co profesor da materia, que verse sobre os contidos correspondentes ó seu curso.

Neste caso de Música de Cámara, esta falta a clase de membros dun grupo, perxudica ó resto de compoñentes do grupo, porque obriga a cambiar o repertorio, en función da configuración do novo grupo. Esta necesaria reagrupación, condiciona que o alumnado que faltou teña dereito a asistir a clase como só como oínte, e a proba que realizará por pérdida de avaliación continua, a realice xunto a acompañantes que achegará pola súa conta. Soamente no caso de que a configuración inicial do grupo de música de cámara non cambiara, porque a organización dos grupos de música de cámara o houbese permitido, o alumnado que realice a proba por pérdida de avaliación continua o poderá facer xunto ós seus compañeiros de clase (xa que estos non terían que practicar un repertorio novo para esta proba).

O profesorado da materia informará ó alumnado que perda a avaliación continua das partes e repertorio sobre os que versará a proba.

Así, a proba consistirá en:

1. - Interpretar o repertorio programado para o trimestre con duración total mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, xunto a acompañantes que achegará ou ós seus compañeiros de clase, dependendo do caso, como se explica anteriormente, o cal quedará aclarado polo profesorado da materia, no momento da pérdida da avaliación continua. Este poderá escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, segundo o criterio do profesorado.

A elección do repertorio total do curso, deberá ser de dous estilos diferentes.

2. - Ler a primeira vista a solo un fragmento de 16 compases a proposta do tribunal, cun nivel máximo do curso anterior.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA proba por Pérdida de Avaliación Continua son os seguintes:

a) Lectura e interpretación.

1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.

2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

b) Actitude.

1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.
2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).
3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.
4º. Utiliza- lo material axeitado.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para a proba por Pérdida de Avaliación Continua son equivalentes ós explicados no apartado 5.4.1., mais aplicados ás probas por pérdida de avaliación continua.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de bloques de criterios específicos –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

5.5.2.2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA UNHA ASIGNATURA PENDENTE.

O alumnado que teña pendente de aprobar a asignatura de MÚSICA DE CÁMARA do curso anterior ó que estea matriculado terá dereito de asistir ás clases da materia pendente, polo que a avaliación será continua e tomaranse en conta a asistencia, o rendemento e a participación na clase, culminando a avaliación continua, na calificación de final de curso. Sen embargo, no suposto de perder a avaliación continua ou ter que aterse a uns contidos mínimos, se realizará unha proba, que verse sobre os contidos correspondintes ó curso pendente de aprobar. Se o número de faltas de asistencia se da a final de curso, o examen poderá incluir materia das tres avaliacións.

Así, a proba consistirá en:

1. - Interpretar a só dous obras do repertorio total do curso pendente de aprobar, cunha duración mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, que o profesor decidirá no momento da proba. Estas obras poderán escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, segundo o criterio do profesorado.

Nesta proba, o alumnado presentará dúas copias para o tribunal.

2. – Ler a primeira vista a capella un fragmento de 16 compases a proposta do tribunal, cun nivel máximo do curso anterior.

As particellas correspondentes poderán conseguirse a petición do interesado, a través do profesorado que imparta a materia. Valorarase ademais o interese en conseguir con prontitude as particellas que permita a súa preparación para a proba.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os CRITERIOS DE AVALIACIÓN para a proba por ter a asignatura de MUSICA DE CÁMARA pendente, os seguintes:

a) Lectura e interpretación.
1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.
2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...
3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

4º. Tocar a primeira vista, individualmente, polo menos unha obra propia do nivel.

b) Actitude.
1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.
2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).
3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.
4º. Utiliza- lo material axeitado.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para a proba por ter asignatura pendente son equivalentes ós explicados no apartado 5.4.1., mais aplicados ás probas por ter a asignatura pendente.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de <u>bloques de criterios específicos</u> –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da <u>práctica do repertorio</u> (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

5.5.2.3. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA A OBTENCIÓN DE MATRÍCULA DE HONRA.

Mediante a orde do 10 de marzo de 2009, publicada no D.O.G., se regula o procedemento para a obtención de matrícula de honra.

A matrícula de honra concederase ao alumnado matriculado en calquera curso das ensinanzas profesionais de música ou danza que acade a cualificación de 9 en calquera das materias reguladas polo Decreto 203/2007, do 27 de setembro, ou polo Decreto 204/2007, do 11 de outubro, publicado no D.O.G.

A concesión de matrículas de honra cumprirá os seguintes supostos:

a) O número de matrículas de honra non poderá superar o 10% do alumnado matriculado no curso.

b) As matrículas de honra serán propostas polo departamento didáctico responsable da materia, por instancia do profesor ou profesora que a imparta.

c) As propostas do departamento elevaranse á Comisión de Coordinación Pedagóxica, que redactará a acta dos acordos tomados e da concesión das matrículas de honra.

d) Darase traslado da acta ao secretario ou secretaria do centro para que engada os resultados nos expedientes académicos correspondentes do alumnado.

e) A concesión da matrícula de honra consignarase nos documentos de avaliación destas ensinanzas coa expresión “matrícula de honra” a continuación da cualificación numérica obtida.

5.5.2.4. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN ALTERNATIVOS PARA A OBTENCIÓN DE PREMIO FIN DE GRAO.

Mediante a orde do 10 de marzo de 2009, se regula tamén o procedemento para a obtención de premio fin de grao, que se corresponderá con cada ESPECIALIDADE, sobre a que versará a proba correspondinte.

O premio de fin de grao concederase ao alumnado matriculado en calquera dos centros da comunidade autónoma que remate o sexto curso dos estudos profesionais de música ou danza cunha cualificación **media de 8 no dito curso**, cando menos, e se presente á proba anual correspondente.

A concesión de premios fin de grao cumprirá os seguintes supostos:

a) Para a concesión do premio de fin de grao constituirase un tribunal específico para este fin, que será designado polo director ou directora do centro, e se encargará de valorar a proba correspondente á convocatoria anual.

b) O tribunal estará formado por tres profesores/as, dos que só un deles/as será membro do departamento da especialidade de procedencia do/a alumno/a aspirante ao premio. Non poderá formar parte do citado tribunal profesorado que impartise docencia directa a ese/a aspirante durante o curso anterior.

c) Os departamentos didácticos establecerán os criterios valorativos para a obtención do premio de fin de grao, cuxa proba deberá ter carácter práctico.

d) As probas para a concesión do premio de fin de grao serán convocadas pola dirección dos centros. Estas probas levaranse a cabo unha vez rematada a sesión de avaliación do fin de curso. Para os efectos de organización académica, a citada proba non se realizará despois do 20 de xuño.

e) Aos/Ás aspirantes que obteñan o premio, o centro expediralles un diploma acreditativo que testemuñe a súa obtención, segundo o modelo que recolle o anexo desta orde.

Contra o acto de concesión da matrícula de honra ou do premio de fin de grao os/as interesados/as poderán interpoñer recurso de alzada perante o/a director/a do centro educativo no prazo dun mes, desde a data da súa realización.

5.6.- MEDIDAS DE RECUPERACIÓN.

Os casos de recuperación de materia desta asignatura cando o alumnado asiste a clase regularmente, se derivan de suspender probas concretas ó longo dun trimestre. Según isto, os tipos de avaliación aplicados ás medidas de recuperación de contidos son:

- **Avaliación continua:** Permite constata-la evolución e desenvolvemento práctico do alumnado durante o curso académico.
- **Avaliación formativa:** Realízase durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe, e utilízase para detectar posibles erros de planteamento e establecer o nivel de consecución dos obxectivos.

Os **procedementos de avaliación** que se aplican ás **medidas de recuperación** dos conceptos, procedementos e actitudes practicados ó longo do trimestre son a observación e a audición.

Estas **medidas de recuperación** empregan instrumentos de avaliación que volven a avaliar a asimiliación de conceptos, procedementos e actitudes, tralo seu tratamento na aula. Estes **instrumentos de avaliación**, son coherentes cos aplicados nos procedentes de avaliación ordinarios expresados no epígrafe 5.1., e son:

- Novos exercicios realizados na aula e no estudio persoal e en grupo sobre o repertorio;
- Novos exercicios en soporte gráfico (exercicios escritos, rexistros de autoavaliación e coavaliación).
- Revisión da secuenciación do estudio persoal e ensaios de grupo para a preparación da clase semanal, audicións e outras actividades que se organicen;
- Avaliación de novas audicións en directo, en soporte visual e audio;

O profesorado informará ó alumnado que teña que recuperar materia, das medidas de recuperación concretas que se empregarán para a súa superación. De novo, os criterios de avaliación e mínimos exixibles para aprobar a materia, serán os devanditos no epígrafe 5.5.2.1.

A este respecto, como xa se dixo anteriormente, o departamento de Orquestra, Banda, Coro, Música de Cámara e Conxunto organiza un calendario de actuacións nas que o alumnado presenta en público un programa axeitado ó seu nivel, demostrando así a súa capacidade comunicativa, calidade artística, capacidade de autocontrol e grao de madurez da súa personalidade musical, como compoñente dun grupo de Música de Cámara. Estas audicións terán lugar dentro do horario da clase de música de cámara, sempre que a súa organización o permita.

5.7. PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO.

O alumnado que suspenda en xuño a materia de MÚSICA DE CÁMARA, realizará en setembro unha proba co profesor da materia, que verse sobre os contidos correspondentes ó seu curso, interpretando en grupo con compoñentes que este alumnado achegará.

Así, a proba consistirá en:

1. - Interpretar dúas obras de diferentes estilos con duración total mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, achegando os compoñentes do grupo, para a súa interpretación. O repertorio poderá ser o traballado durante o curso ou outro de similar dificultade. Estas obras poderán escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, segundo o criterio do profesorado.

Nesta proba, o alumnado presentará dúas copias para o tribunal.

2. - Ler a primeira vista a solo un fragmento de 16 compases a proposta do/a profesor/a da materia, cun nivel máximo do curso anterior.

En base ó anterior, o alumnado poderá recibir orientación do profesorado da materia, sobre o repertorio a interpretar.

Os CRITERIOS DE AVALIACIÓN aplicables ás PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO son os seguintes:

a) Lectura e interpretación.

1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.

2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

b) Actitude.

1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.

2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).

3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.

4º. Utiliza- lo material axeitado.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para o examen de setembro son equivalentes ós explicados no apartado 5.4.1., mais aplicados ó examen de setembro.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de bloques de criterios específicos –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

5.8.- CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA.

Para ampliar a matrícula ó curso seguinte, son necesarias as seguintes circunstancias:

A) Ter superado a totalidade dos criterios de avaliación e interpretación do repertorio do curso matriculado, no momento da ampliación da matrícula, o cal, se haberá avaliado polo **PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN ORDINARIA** e continua, tomando en conta a asistencia, o rendemento e a participación na clase, e basandose nos criterios que se reflicten no epígrafe **5.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN**.

B) Previa solicitude do alumnado, o profesorado correspondente realizará **probas específicas** ó final do primeiro trimestre, que complemente a información obtida mediante a Avaliación Ordinaria. Estas probas poderán incluir materia das tres avaliacións do curso.

Estas probas específicas consistirán en:

1.- Interpretar a parte correspondente de dúas obras, do repertorio total correspondente ó curso no que está matriculado, cunha duración mínima de 30 minutos, e como mínimo, de dous periodos estilísticos diferentes, achegando os compoñentes do grupo para a súa interpretación. Estas obras poderán escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, según o criterio do profesorado.

2.- Ler a primeira vista un fragmento de 16 compases a proposta do profesorado, cun nivel máximo do curso anterior ó que opta o alumno.

As particellas correspondintes poderán conseguirse a petición do interesado, a través do profesorado que imparta a materia, que lle informará sobre o repertorio total do curso no que está matriculado sobre o que versará a proba.

A partires do anterior, os **CRITERIOS DE AVALIACIÓN para as probas** de concesión de AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA na asignatura de MÚSICA DE CÁMARA son os seguintes:

a) Lectura e interpretación.

1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.

2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.

- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

4º. Tocar a primeira vista, individualmente, polo menos unha obra propia do nivel.

b) Actitude.

1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.
2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).
3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.
4º. Utiliza- lo material axeitado.

A avaliación positiva das probas é necesaria para ampliación de matrícula de todo o conxunto de asignaturas do curso ó que se desexa acceder.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para a proba por ampliación de matrícula son equivalentes ós explicados no apartado 5.4.1., mais aplicados ás probas por ampliación de matrícula.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de bloques de criterios específicos –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

5.9.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE. (PROCEDEMENTOS DE ACCESO Ó CURRÍCULO PARA ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS).

O alumnado do conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio-alto, cunha gran capacidade de traballo, pois ten que compaxinar os estudios de música cos de ensinanzas xerais.

As motivacións para estudar no conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que se inician os estudios musicais poden ser: por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretenimento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo, polo que será de vital mportancia a atención á diversidade do alumnado, para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz. Para tal fin, o profesorado do departamento elaborará un banco de actividades didácticas.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de **procedementos de acceso ó currículo para alumnado con necesidades específicas,** ou expresado doutra forma**,** conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dun alumno ou grupo determinado.

Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, e de ser o caso, atendendo o informe aportado do alumnado con necesidades específicas, -neste último caso unha vez consultado o departamento, tutor e xefatura de estudios-, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1) ***Adaptacións do material didáctico,*** que ofrezan unha ampla gama de actividaes didácicas que respondan ós diferentes graos de aprendizaxe, como aplicación de exercicios ponte que esmiucen o material musical e facilite a progresiva asimilación polo alumnado.

2) ***Variacións da metodoloxía,*** para adaptala ás necesidades de cada alumno, según sexan as características de aprendizaxe do alumnado (ritmo de aprendizaxe, circunstancias), afectarán á aplicación de metodoloxías (estilo de comunicación na ensinanza, aplicación de exercicios adaptados, traballo das actitudes e motivación…).

3) ***Propoñer actividades de traballo diferenciadas:*** O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas. Neste senso, se proporán actividades secuenciadas de menor a maior dificultade, adaptadas ó ritmo de aprendizaxe do alumnado, có obxectivo da interpretación musical.

4) ***Organizar o traballo de forma flexible*** e con ritmos distintos de aprendizaxe, secuenciando para iso as actividades adaptadas do material didáctico.

5) ***Acelerar ou frear o ritmo de introducción de novos contidos*** adaptándose ó alumno individualmente, reforzando e ampriando ós coñecementos que vai adquirindo, coa asociación con experiencias que lle sexan significativas e estimulen a súa aprendizaxe significativa e o seu disfrute da súa integración musical dentro do grupo.

6) A adaptación dos obxectivos, e por tanto dos contidos terá que respetar os ***mínimos esixibles*** fixados na programación para o curso.

A interpretación musical, meta destas ensinanzas, é por definición, un feito diverso, profundamente subxectivo, e no seu resultado sonoro final fusiónanse a mensaxe do compositor contido na obra e a persoal forma de transmiti-lo por parte do intérprete, que fai súa esa mensaxe canalizándoa a través da súa propia sensibilidade. Como en toda tarefa educativa, é o desenrrolo da personalidade e a sensibilidade propias do alumnado, a fin que se persegue aquí, de maneira tanto máis acentuada, en canto que a música é entre outras, un vehículo de expresión de emocións.

Nun proceso de aprendizaxe desta índole, o profesor actuará de guía, dando solucións concretas a problemas igualmente concretos, e no que teña un carácter máis xeral, dará opcións e non impoñerá criterios, orientará e non conducirá cara a resultados predeterminados, estimulará e ampliará a receptividade así como a capacidade de resposta do alumnado.

A programación, aberta, nada ríxida, é imprescindibel en materias como esta, conleva acadar unha homoxeneidade do nivel, un ritmo de traballo no grupo, así como unhas obras do repertorio que poidan ser abordadas técnicamente e á vez cumpran os obxectivos da programación.

Como se pode apreciar na secuenciación de obxectivos, contidos e criterios de avaliación para cada curso, o currículo desta materia é en espiral, xa que ó longo dos catro cursos de Música de Cámara (no caso da especialidade de canto) de dos dous (no caso do resto de especialidades que o cursan), afiánzanse e amplian os aspectos formulados para o primeiro curso.

O proceso de ensinanza débese enfocar cara a funcionalidade das aprendizaxes, pudindo ser utilizados nas circunstancias reais nas que o alumno as necesite. Por aprendizaxe funcional se entende non só a aplicación práctica do coñecemento adquirido, senon tamén ou feito de que os contidos sexan necesarios e útiles para levar a cabo outras aprendizaxes e para enfrontarse con éxito á adquisición doutros contidos. Se busca desenvolver desta maneira a **metacoxnición**, como habilidade para aprender como integrante do grupo, e conseguintemente, a autonomía no estudo dentro do mesmo.

As actividades de ensino-aprendizaxe ou exercicios corresponderanse cos contidos desta programación, en función do repertorio a practicar durante o curso. O repertorio camerístico corresponderase ó nivel de cada curso, con posibilidade de empregar versións facilitadas ou adaptacións ad hoc, en función do nivel mostrado.

O tempo na aula debe estar sumamente organizado, para que despois da lectura dunha obra, se poida comentar analiticamente a súa estrutura, axuste da afinación, e formular un guión de traballo co tempo axeitado para o grupo e poñendo atención ós distintos parámetros da interpretación. Este traballo pode ir seguido con comentarios sobre a época, estilo e o autor, así como dos autores de música coral máis influíntes nese período.

Nunha materia como é a Música de Cámara son imprescindibles o estudio persoal por parte do alumnado, para resolve-las pasaxes ou fragmentos de dificultade, así como o traballo en equipo para disciplinarse e responsabilizarse mantenindo o ritmo de traballo do grupo na preparación da clase da semana co profesor, nunha simbiose que respecte a dinámica de traballo.

Como xa se din no epígrafe dos procedementos de avaliación, para un correcto seguimento do alumnado na materia de Música de Cámara, precísase empregar diferentes tipos de **avaliación**.

A información que subministra a avaliación debe servir como punto de referencia para a actuación pedagóxica. Os procesos de avaliación teñen por obxecto, valorar tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos mesmos da ensinanza. A avaliación debe servir para analiza-la información recibida, a intervención pedagóxica e a asimilación dos coñecementos, formulándose a posteriori a posibilidade das reaxustes oportunas.

Os diferentes tipos de avaliación que se empregan son:

- **Avaliación inicial:** é necesaria ó principio de cada curso para detecta-lo nivel de coñecementos de partida que ten o alumnado e coñecer tamén o nivel do alumnado que se incorpora doutros centros. Así se detectan as necesidades educativas especiais, como carencias e coñecementos previos sobre a materia, e outras que poidan ser de índole física e/ou cognitiva-emocional, para que a actuación pedagóxica sexa útil e a produza unha aprendizaxe significativa.
- **Avaliación continua:** Permite constata-la evolución e desenvolvemento práctico do alumnado durante o curso académico.
- **Avaliación formativa:** Realízase durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe, e utilízase para detectar posibles erros de planteamento e establecer o nivel de consecución dos obxectivos.
- **Avaliación sumativa:** Realízase cando hai que obter un resultado concreto, principalmente ó final de cada trimestre ou ó final do curso.

6.- PROPOSTA DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLAIS. (ACTIVIDADES CULTURAIS E DE PROMOCIÓN DAS ENSINANZAS).

6.1. PROPOSTA DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS.

O departamento de Conxunto, Orquestra, Banda, Coro e Música de Cámara promove e organiza actividades culturais e de promoción das ensinanzas, participando nelas dentro do conservatorio e do horario lectivo. Para iso, elabora un calendario de actuacións nas que o alumnado presenta en público un programa axeitado ó seu nivel, demostrando así a súa capacidade comunicativa, calidade artística, capacidade de autocontrol e grao de madurez da súa personalidade musical, como compoñente destas agrupacións.

As audicións das Orquestras e Bandas se realizan por mor da festividade de Santa Icía, Nadal, Fin de Curso, e outras posibilidades, coma a inauguración do curso académico. As audicións de Música de Cámara, Conxunto e Coro, poden integrarse dentro das dúas Semanas Musicais (a primeira a fins de decembro, e a segunda, a fins de maio); outras audicións poden realizarse a nivel de aula, integrarse nas audicións de Departamento de cada especialidade - como sole ocorrer coa materia de Coro -, ou ben, outras posibilidades. Será recomendable participar nas sesións de Música de Cámara e Conxunto das dúas Semanas Musicais, pero non obrigatorio, en función das especificidades de cada grupo, ainda que o alumnado terá que participar en alomenos unha audición –do profesor ou de departamento- para aprobar a materia a final de curso.

A participación nas actividades complementarias reforzan e amplían a asimilación da interpretación musical e contribúen á formación integral do alumnado, como futuro profesional da interpretación, dado que son experiencias próximas á actividade profesional.

6.2.- PROPOSTA DE ACTIVIDADES EXTRAESCOLAIS.

O departamento de Conxunto, Orquestra, Banda, Coro e Música de Cámara promove e organiza actividades culturais e de promoción das ensinanzas, participando nelas dentro e fóra do conservatorio, e fora do horario e espazo lectivo. Para iso, elabora un calendario de actuacións nas que o alumnado presenta en público un programa axeitado ó seu nivel, demostrando así a súa capacidade comunicativa, calidade artística, capacidade de autocontrol e grao de madurez da súa personalidade musical, como compoñente destas agrupacións.

Ó longo do curso, se ten previsto levar a cabo actividades extraescolares coma:

a) Concertos fora do centro, como por exemplo a colaboración que nestes últimos anos viña facéndose có Centro Cívico dos Mallos; con diversas asociacións ou ONXs.

b) Participación en concursos (por exemplo se organiza no centro un concurso para que o alumnado interprete como solista coas catro agrupacións do centro, coa proba eliminatoria a principios de marzo e os concertos a principios de xuño).

c) Posible participación das agrupacións e grupos de música de cámara e conxunto no concurso que se organiza xunto a Caixa Nova, que viña tendo a proba eliminatoria en febreiro.

d) Participación en ensaios extraordinarios que foran necesarios para a preparación das devanditas actividades, etc.

A participación nas actividades extraescolares ao igual que as complementarias, reforzan e amplían a asimilación da interpretación musical e contribúen á formación integral do alumnado, como futuro profesional da interpretación, dado que son experiencias próximas á actividade profesional.

7. DESENVOLVEMENTO DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.

O desenvolvemento da programación didáctica ó longo do curso, en cada un dos seus apartados, se avaliará a través de procedementos para a súa coordinación, valoración e revisión de resultados, asé como mediante procedementos para a avaliación interna do departamento.

7.1. PROCEDEMENTOS PARA A COORDINACIÓN, VALORACIÓN E REVISIÓN DO RESULTADO DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.

Os procedementos para a coordinación, valoración e revisión do resultado da programación didáctica, derivados da súa aplicación, son as observacións e comunicacións das incidencias que poidan ter lugar. Estas observacións e comunicacións se realizan entre os membros do departamento, asé como a xunta directiva, comisión de coordinación pedagóxica, profesorado, e alumnado das materias do departamento, todo isto, a través dos canles previstos para tal fin.

7.2. PROCEDEMENTOS PARA A AVALIACIÓN INTERNA DO DEPARTAMENTO.

Os procedementos para a avaliación interna do departamento son as observacións e comunicacións realizadas entre os membros do mesmo, a través dos canles previstos para tal fin. Para esta avaliación, o departamento se baseará na observación do cumplimento do Artículo 24, do devandito R.O.C., referinte ás competencias do departamento. Esta avaliación interna, será trimestral e dela se extraerán os aspectos a mellorar do funcionamento do departamento.

8.- PROBAS DE ACCESO ÓS DIFERENTES CURSOS.

As probas de acceso ós cursos 4º, 5º e 6º (no caso da especialidade de canto) e 6º (no caso do resto de especialidades) deste grao se realizan en setembro e consistirán en interpretar dúas o máis obras, como mínimo de dous estilos diferentes (barroco, clasicismo, romanticismo, siglo XX, música contemporánea), con duración total mínima de 30 minutos achegando os compoñentes do grupo, para a súa interpretación. A formación camerística será a elección do aspirante: dúo, trío, cuarteto ou quinteto. Estas obras poderán escoitarse na súa totalidade ou parcialmente, segundo o criterio do profesorado.

Nesta proba, o alumnado presentará dúas copias para o tribunal.

A pesar da diversidade de formación de grupos de Música de Cámara, se adxunta unha listaxe orientativa de obras. Como orientación, a dificultade técnica da parte correspondente ó alumnado aspirante, será como máximo, de dous cursos anteriores ó que opta. Por exemplo, si fai as probas para 6º de grao profesional, a dificultade técnica da súa parte será de 4º de grao profesional.

A partires do anterior, os CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA AS PROBAS DE ACCESO na asignatura de MÚSICA DE CÁMARA son os seguintes:

a) Lectura e interpretación.

1º. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras individualmente.

2º. Coñecer e interpretar as indicacións contidas no repertorio, sobre dinámica, agóxica, fraseo, articulación...

3º. Tocar individualmente, as obras propias do nivel, coa fluidez que permita progresar na montaxe das obras. Valórase:

- Dominio técnico: a produción e calidade do son, vibrato e afinación.
- Realización de dinámicas.
- Fidelidade ó texto atendendo ó ritmo.
- Memoria musical (a necesaria para interaccionar co seu grupo non dependendo da partitura).

b) Actitude.

1º. Respectar e desfroita-las obras que se interpretan e có coñecemento dos recursos interpretativos que as fan únicas dentro do estilo e época ao que pertencen.

2º. Experimentar e valora-lo silencio (necesario para a práctica en grupo, como base da concentración e escoita tanto das outras partes, coma da propia dentro do grupo).

3º. Coñecer e controla-la relaxación individual.

4º. Utiliza- lo material axeitado.

Os CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN para as probas de acceso son equivalentes ós explicados no apartado 2.4.1., 3.4.1., 4.4.1. e 5.4.1., mais aplicados ás probas por ampliación de matrícula.

No caso de haber faltado regularmente e non ter datos suficentes sobre a traxectoria da aprendizaxe do alumnado, os criterios de cualificación son os seguintes:

A **cualificación** resulta da **media aritmética dos dous devanditos apartados**, -(A+B)/2 -, a saber:

A) O conxunto de bloques de criterios específicos –lectura e interpretación, e actitude-, (que valoran de maneira específica e detallada o coñecemento do repertorio e as circunstancias do seu aprendizaxe).

B) O apartado da práctica do repertorio (que valora o seu coñecemento dunha forma global).

Por outra banda, cada un dos criterios dos catro bloques, se puntuará de 0 a 10, sendo a **cualificación de cada bloque** a media aritmética dos criterios que o compón. Á vez, a **cualificación** resultante dos **catro bloques**, será media aritmética dos mesmos.

En todo caso se terá en conta as características do aprendizaxe do alumnado, para valorar o mesmo xustificada e individualizadamente.

8.1. LISTADO ORIENTATIVO OBRAS DE MÚSICA DE CÁMARA.

O listado orientativo de obras que a continuación de adxunta, foi proposto polos distintos departamentos das especialidades, en consenso, en canto ó seu nivel de dificultade.

8. 1.1. DEPARTAMENTO CORDA FROTADA.

8.1.1.1. Violín e Piano.

5º G P
Tartini, Sonata en sol m Op. 1 nº 10 "Didome Abbandonata"
Schubert, Sonata Op. 37 D. 384, Movimientos 1 y 2
Bartok, Sonatina

6º G P
Corelli, Sonatas Op. 5
Handel, Sonata en mi Op. 1 nº 15
Leclair, Sonata en re M
Dvorak, Sonatina, movimientos 1 y 2.
Mozart, Sonata IV en mi m KV 300c (304)
Schubert, Sonata Op. 37 D 384 Completa

8.1.1.2. Viola e Piano.

5º G P
F. Bridge, 4 piezas
R. Clarke, Pasacaglia
Montsalvatge, Plegaria a Santiago
Lamote de Grinon, Scherzino

6º G P
Vanhal, Sonata en Mi b M
Glazunov, Elegía

8.1.1.3. Violonchelo e Piano.

5º G P
Marcello, Sonatas nº 1 y nº 2

6º G P
Marcello, Sonata nº 5
Vivaldi, Sonata VI

8.1.1.4. Contrabaixo e Piano.

5º G P
Elgar, Two songs
Marcello, Sonata nº 4

6º G P
Marcello, Sonata nº 1

8.1.1.5. Dúos de contrabaixo con outro instrumento.

5º G.P.

Vc. / Cb.
I.J.Pleyel (1757-1831) : Tema con variacións (ed. Bote&Bock)
D. Gabrielli (1640-1690) : Canon a due (ed. Mesa Music Pub.)

6º G.P.

Vla. / Cb.
K.Ditters von Dittersdorf : Dúo en Mi b M (ed. Eulemburg)
G.B.Borghi (1737-1800) : Sonata nº 1 (ed. Doblinger)

8.1.1.6. Tríos con contrabaixo.

5º G.P.

2 Vls. / Cb.
Professor Teddy Bor : Bach at the double *

2 Vlas. / Cb.
J.G.Albrechtsberger (1736-1809) : Divertimento en Re M *

Vla. / Vc. / Cb.
J.G.Albrechtsberger (1736-1809) : Divertimento a 3 *
M.Haydn (1737-1806) : Divertimento *

Vl. / Vla. (Vc.) / Cb.
O.Gibbons (1583-1625) : Catro fantasías *
J.B.Vanhal (1739-1813) : Divertimento en Sol M *

Trompa / Vla / Cb
M.Haydn (1737-1806) : Divertimento Hob. IV:D3 *

6º G.P.

Tuba / Cb. / Pno.
A.Wilder : Suite *

Vl. / Vla. / Cb.
J. Haydn: 3 trios *

8.1.1.7. Trio Sonatas (2 vln/ piano /b.c.)

5º e 6º G P

DVORAK: 5 Bagatelas Op 47

8.1.1.8. Tríos para Vi, Vc y Piano (Tríos con piano)

5º G P

HAYDN
Trio en fa M. Hob. XV/2, XXVI Ed. Peters
Minuetto.

BEETHOVEN:
Allegretto del trio en mi b (Piano trios libro 2, Henle)

6º GP

BEETHOVEN
Trio Op. 1 nº 3
Andante con variaciones y Minuetto

HAYDN
Trio en fa M. Hob. XV/2, XXVI Ed. Peters
Allegro

Trio en fa M Hob. XV/17, XXIX Ed. Peters
Minuetto

Trio en sol m Hob. XV/1, XIX Ed. Peters
Minuetto

Trio en sol M Hob. /15, XXXI Ed. Peters
Andante, 6

MOZART,
Trio en sol M K. 564, Movimiento 1º.

8.1.1.9. Tríos de Corda.

5º G.P.

PURCELL. Fantasia a tre en Fa,Z 733 (Novello)

HAYDN: Trío en Sol Hob XI/ 53

BOCCHERINI: Trío en Fa op. 38 nº 6)

HAYDN: Trio nº 33 en Sol, Hob V/G3(Doblinguer)

6º G.P.

BOCCHERINI **:**Terzetto in Mi b, Op. 54 No. 3 (*IMC 1164/MDS*)

SCHUBERT: Trío nº2 enm Sib D 581

BEETHOVEN: Trío en MI b op. 3

8.1.1.10. Cuartetos de corda.

5º G.P.

PURCELL: Chaconne (de King Arthur) (Easy String Quartets Book 1, Chester .)
Pavane und Chaconne (faltan las partes de violín II, viola y cello)

BOCCHERINI, L.: Cuarteto en La m op. 26 nº 4
Cuarteto en Do M op. 58 nº1
Cuarteto en Re m op. 10 nº 2

STAMITZ: Cuarteto Concertante en Sol (Schott)
Cuarteto nº 3

BEETHOVEN: Cuarteto en FaM (Transcripción da sonata para piano en Mi M op. 14 nº 1)

MOZART, W.A.: 7 Minuetos K 65a

Divertimentos para 2 vln, vla. e chelo K 136-138

Adagio e Fuga K 546

Cuartetos K 156 e 157

DITTERSDORF: Cuarteto nº 1 en re mayor y nº 3 sol mayor

TURULL, X: Quartett en forma coral

6º G.P.

BOCCHERINI, L: Cuarteto 1 op. 6 en Re M

HAYDN, J. Cuarteto en Re m op. 42 Hob. III: 43

Cuarteto en Re, HobIII/ 34

Cuartetos Op. 1 (del 1 al 3)

Cuarteto op.9 nº 1

Cuarteto op. 50 nº 1 e nº 2

SCHUBERT: Cuarteto en La m op. 29 nº 1 D 804

MOZART: nº 1 en Sol M K80/73f

nº 2 en Re M 155/134a

Cuartetos KV 458, KV 464- 465

Eine Kleine Nachtmusik

SCHUBERT: Cuarteto nº 2

BEETHOVEN: Cuarteto op. 18 nº 1 e nº 3

DITTERSDORF: Cuarteto nº 5 en Mi b M

VANHAL, JB: Cuarteto en Do Mayor, Op.13 No.3

Cuarteto en La Mayor Op. 33 nº 2

RIES, H: Dos Cuartetos faciles, Op.20

GLAZUNOV, A: Cuarteto No.1, Op.1

TURINA J. L.: Tres danzas para cuarteto de cuerda

DE JARAIZ, JAIME: 4 melodías para una paleta

J. B. VANHAL: Op. 33 nº 2 en La Mayor

8.1.2. ESPECIALIDADES DE CORDA PULSADA E PIANO.

8.1.2.1. Guitarra e Piano.

5º G P

J.Alemany Brotons, Elegía

6º G P

Weber, Divertimento Op. 38

8.1.1.3. ESPECIALIDADES DE VENTO METAL E PIANO.

8.1.3.1. Trompeta e Piano.

5º G P

Corelli, Sonata VIII Preludio e Alemande

6º G P

Corelli, Sonata VIII Completa

Bozza, Rhapsodie

Bozza, Rustiques

Honegger, Intrada

8.1.3.2. Trompa e Piano.

5º G P

Saint-Saens, Romanza Op. 36

6º G P

F. Strauss, Nocturno Op.7

8.1.1.4. ESPECIALIDADES DE CANTO E PIANO.

3º G.P.
An´die Musik (Schubert)
4º G.P.
Im wunderschönen Monat Mai (Schumann)
5º G.P.
Adelaide (Beethoven)